

**Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου**

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
« Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών,
Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων »
“ΠΜΣ ΟΔΔΥΔΟΕ”**

**« Επιχειρηματικότητα, καινοτομία και βιωσιμότητα:
Μοχλοί ανάπτυξης και εξωστρέφειας του Ελληνικού και
Ευρωπαϊκού περιφερειακού και ακαδημαϊκού οικοσυστήματος »**

Προκόπος Γεώργιος

Επιβλέπων Καθηγητής: κ. Φωτόπουλος Γεώργιος

Τρίπολη 28/2/2022

Πρόλογος

Η εκπόνηση της διπλωματικής μας εργασίας αποτέλεσε ένα σπουδαίο βήμα για την πρόοδο και εξέλιξη των πνευματικών οριζόντων μας σε όλα τα επίπεδα. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου διεξήχθη μία εξαιρετικά αποτελεσματική και παράλληλα ευχάριστη μελέτη βασισμένη στην επιχειρηματικότητα την καινοτομία αλλά και την βιωσιμότητα τόσο για το ελληνικό όσο και το ευρωπαϊκό περιφερειακό και ακαδημαϊκό οικοσύστημα. Η κριτική άποψη και σκέψη σε συνδυασμό με όλο το θεωρητικό υπόβαθρο της βιβλιογραφίας και των δευτερογενών δεδομένων και στοιχείων που αντλήθηκαν από την έρευνα της startup the Founderhood αποτέλεσαν το κλειδί για μία ολοκληρωμένη κάλυψη και απάντηση στα προβλήματα και τα ζητήματα του υφιστάμενου θέματος μας. Άλλωστε το βασικότερο ερώτημα το οποίο γεννάται μέσα από τα μαιευτήρια ιδεών της καινοτομίας και της αβεβαιότητας είναι πώς θα μπορέσουμε να βρούμε το πραγματικό αντίστοιχα πρόβλημα και όχι την λύση σε αυτό γεγονός το οποίο προσεγγίσαμε σε όλο το μήκος της εργασίας μας μέσα από διαφορετικές πτυχές που θα μπορέσουν να ενισχύσουν το πλαίσιο του επιχειρείν.

Θα ήθελα αρχικά να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή κ. Φωτόπουλο Γεώργιο για την ουσιαστική βοήθεια του στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω ιδιαίτερα όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Τμήματος Οικονομικών επιστημών για την εξαιρετική αυτή εμπειρία κατά τη διάρκεια όλου του μεταπτυχιακού προγράμματος και τις γνώσεις που μου μεταλαμπάδευσαν. Επιπλέον θα ήθελα να αποδώσω ευχαριστίες προς τους οργανισμούς the Founderhood, Startupgreece.org και UN SDSN Youth, όπου ως Public Relations Manager και Head SDG Coordinator κατόρθωσαν να μου μεταβιβάσουν χρήσιμες

πληροφορίες, δεδομένα και προπάντων γνώσεις οι οποίες αποδείχθηκαν ουσιαστικές για την διπλωματική μου εργασία με κυριότερη την έρευνα για το ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα το 2020, τα επενδυτικά κεφάλαια, τους κλάδους καινοτομίας αλλά και τα τεχνολογικά πάρκα και δίκτυα των θερμοκοιτίδων.

Περιεχόμενα - Σελίδα

i.	Πρόλογος – Ευχαριστίες	2
ii.	Περίληψη	8
iii.	Abstract	9
1.	Εισαγωγή	10
2.	Η σημασία της επιχειρηματικότητας για μια οικονομία	13
3.	Ακαδημαϊκή επιχειρηματικότητα	15
3.1	Εξέλιξη θερμοκοιτίδων και νεοσύστατων επιχειρήσεων	17
3.2	Ο ρόλος των Θερμοκοιτίδων στην Ε.Ε.	23
4.	Ο θεσμός Startup	24
5.	Φορολογικό σύστημα και φοροδιαφυγή	24
5.1	Φορολογία Startup	25
5.2	Φορολογικά συστήματα Startup	29
5.3	Νομικές μορφές Startup και φορολογία	31
6.	Elevate Greece	33
6.1	Χρηματοδότηση και funding	35
6.2	Σύσταση Startup Ελλάδα & Ευρώπη	39
6.3	Zerofund & Equifund	40

6.4	Θετικές Εξωτερικότητες	41
7.	Έρευνα the Founderhood	43
8.	Επιχειρηματική Ευρώπη 2020 και βιώσιμη οικονομία	52
8.1	Στόχοι Ολοκλήρωσης και μοχλοί ανάπτυξης	54
9.	UN SDGs το μονοπάτι της βιώσιμης καινοτομίας	56
9.1	Πανδημία Covid-19	58
9.2	Βιωσιμότητα και χρηματοοικονομική ανάκαμψη	58
10.	Κίνητρα νέων founders	59
10.1	Σύστημα Κινήτρων	61
10.2	Κίνητρα επιχειρηματικής εξωστρέφειας	62
10.3	Κίνητρα επαγγελματικού πλαισίου	63
10.4	Κίνητρα Παραγωγικού και Τεχνολογικού Πλαισίου	64
10.5	Κίνητρα Εκπαιδευτικού Πλαισίου	65
10.6	Αντικίνητρα	67
11.	Επιχειρηματικές περιφερειακές ανισότητες	69
11.1	Περιφερειακές ανισότητες ελληνικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος	74
11.2	Περιφερειακές ανισότητες ευρωπαϊκού επιχειρηματικού οικοσυστήματος	76
12.	Επίκληση στην αυθεντία, πορίσματα και θεωρίες	79
12.1	Joseph Schumpeter	81

12.2	Mc Gee	81
12.3	Gordon	82
12.4	White	82
12.5	Smart	83
12.6	Lerner	83
12.7	Christine Lagarde	84
12.8	Ursula von der Leyen	84
12.9	Frans Timmerman	84
12.10	Θεωρία Maslow	86
12.11	Θεωρία McGregor	87
12.12	Θεωρία Herzberg	87
12.13	Θεωρία Alderfer	87
13.	Προτάσεις προς αξιοποίηση & Συμπεράσματα	88
14.	Βιβλιογραφία	93

Κατάλογος Πινάκων Εικόνων the Founderhood

1. Software B2B products dominate the Greek early-stage startup ecosystem
 2. Opportunities to invest in Greek startups
 3. Covid 19 will Impact Greek startups too
 4. Meet the Greek investment community
 5. The VCs manage more than €400M
 6. Angel investors play an important role in the Greek ecosystem
 7. In 2019 startup investment skyrocketed
 8. Public R&D centers are the heart of Innovation
 9. Greek Economy is trying to get back on its feet
 10. Two industries concentrate almost a quarter of Greek startups
-

Περίληψη

Σήμερα περισσότερο από ποτέ η καινοτομία και επιχειρηματικότητα τείνουν να αποτελούν δύο από τα πιο ουσιαστικά κομμάτια του οικονομικού και κοινωνικού οικοσυστήματος χτίζοντας παράλληλα το δικό τους. Η εξέλιξη των επιχειρηματικών δικτύων και των νεοσύστατων επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τα υψηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας και την προσπάθεια άντλησης χρηματοδοτήσεων οδηγούν στη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων που βασίζονται στις υψηλού επιπέδου τεχνολογίες και την βιωσιμότητα, με την ίδια στιγμή να είναι δομημένα στα ευρωπαϊκά επιχειρηματικά πρότυπα και δεσμεύσεις. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα καινοτομίας και οι θετικές εξωτερικότητες που τονίζει η σημασία του όρου επιχειρηματικότητα χαρακτηρίζονται ως μοχλοί εξέλιξης και ανάπτυξης με στόχο να μειώσουν τις περιφερειακές επιχειρηματικές ανισότητες και να ενισχύσουν το περιφερειακό επιχειρηματικό οικοσύστημα σε Ελλάδα και Ευρώπη. Η αποτελεσματικότητα επιπλέον της έρευνας και ανάπτυξης που καλείται και το σημαντικότερο των εγχειρημάτων αυτών θα αυξήσει την παραγωγικότητα και θα μειώσει τα λειτουργικά κόστη και την αβεβαιότητα εστιάζοντας στην δημιουργία κερδοφόρων και καινοτόμων νεοσύστατων επιχειρήσεων και επιχειρηματιών. Έως και το 2030 οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίοι αναφέρονται στην επιχειρηματική εξέλιξη θα έχουν εξάγει χρήσιμα αποτελέσματα και δεδομένα προς χρησιμοποίηση για μελλοντικές έρευνες.

Abstract

Nowadays, more than ever before, innovation and entrepreneurship tend to consist two of the most essential parts of the economic and social ecosystem while building their own. The development of entrepreneurial networks and startups in combination with the extremely high levels of competitiveness and the effort to get funding, will lead to the creation of innovative products based on high level technologies sustainable frameworks while at the same time to be structured by the european entrepreneurial standards and commitments. The educational Innovation programs and the positive externalities that are being emphasized by the meaning of the term, entrepreneurship, are characterized as growth levers in order to reduce the regional entrepreneurial inequalities and enhance the regional ecosystem, both for Greece and Europe. In addition, R&D efficiency which is called as the most important venture out of these, will increase productivity levels, reduce operating costs and uncertainty, while focusing on the creation of profitable and innovative startups and entrepreneurs. Also the Sustainable Development Goals, which are referred to the entrepreneurial development, they will export unique and useful results and data for the future research frameworks, by 2030.

1. Εισαγωγή

Η επιχειρηματικότητα και καινοτομία αποτελούν τα εργαλεία αλλά και τους όρους εκείνους μέσα από τους οποίους μπορεί να οικοδομηθεί και να αναπτυχθεί από την αρχή μία οικονομία κάτω από προϋποθέσεις υγιούς ανταγωνισμού. Οι δύο αυτές έννοιες έχουν τη δυνατότητα με ταχύτερους ρυθμούς από ότι αναφέρονται να εξασφαλίσουν ένα πλαίσιο εξέλιξης και αύξησης των παραγωγικών λειτουργιών σε ακαδημαϊκό αλλά και επιχειρηματικό επίπεδο όπως άλλωστε είναι το ζητούμενο κατά τους μελετητές σε όλο το μήκος της βιβλιογραφίας. Η εύρεση μιας νέας καινοτομίας χαρακτηρίζεται ως κάτι εξαιρετικά σημαντικό και ουσιώδες ενώ παράλληλα διαχωρίζεται σε πολλαπλά στάδια, όπου αντίστοιχα στο πρώτο γίνεται η σύλληψη της ιδέας μέσα από την επιδίωξη απάντησης του προβλήματος που επιλύει και έπειτα τη διαμόρφωση και σχεδίαση της τελικής πρότασης αξίας ενώ στο επόμενο στάδιο περιλαμβάνει όλα εκείνα τα μέσα τα οποία εισάγουν τους νέους και φιλόδοξους επιχειρηματίες στο πλαίσιο της τεχνολογικής δόμησης της πατέντας, ενώ στο τρίτο και τελευταίο παρατηρούμε το στάδιο εκείνο της χρηματοδότησης και της διάβασες μέσω των δικτύων προς την αγορά.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης από τα πρώτα κιόλας και πρώιμα στάδια της ιδέας έως και το τελικό σημείο στο οποίο και θα γίνει το λανσάρισμά αυτής έχει ουσία αναφερθούμε όχι μόνο στο τεχνολογικό μέρος και στην εφαρμογή όλων εκείνων των καινοτόμων πρώτων υλών που θα χρησιμοποιηθούν αλλά επίσης και στα οφέλη που θα αποφέρει σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο έπειτα από την εξαγωγή στην επιχειρηματική αγορά. Στη διπλωματική εργασία επίσης οφείλουμε να σταθούμε και σε όλο εκείνο το πλήθος των ερωτημάτων που δημιουργούνται έπειτα από την δημιουργία μιας νέας κοινωνίας και συμβάλλουν στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού οικοσυστήματος.

Βασικότερα εξ αυτών αποτελούν το ποιοι παράγοντες προωθούν και προσδίδουν εξέλιξη κατά τη διάρκεια της ωριμότητας του εγχειρήματος αυτού αλλά και πώς θα ενισχυθεί η δραστηριότητα στα πλαίσια του επιχειρείν με στόχο την εκμάθηση των νέων επιχειρηματιών. Από την οπτική της βιβλιογραφικής ανασκόπησης η ενασχόληση με το υφιστάμενο θέμα γίνεται εξαιτίας της επιθυμίας για προσδιορισμό των κερδών του κόστους της προσφοράς και της ζήτησης αλλά και των ποσοτικών και ποιοτικών μεγεθών του ανθρώπινου δυναμικού και της έντασης των πηγών της έρευνας και ανάπτυξης για τη μείωση της αβεβαιότητας και του ρίσκου που υφίσταται.

Η δημιουργία πατεντών και καινοτόμων υπηρεσιών αποτελεί και το βασικό πλεονέκτημα μιας μονάδας ή μιας χώρας έναντι των υπολοίπων επιχειρηματικών οικοσυστημάτων καθώς το βασικότερο όφελος είναι αυτό της άντλησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και της κυκλοφορίας. κατά τα ευρωπαϊκά δεδομένα η Ελλάδα δείχνει να καταλαμβάνει τις τελευταίες θέσεις στα επίπεδα καινοτόμων υπηρεσιών και επιχειρηματικότητας μιας και τόσο οι εγχώριες όσο και ξένες επενδυτικές δραστηριότητες τείνουν να αγγίζουν μικρά ποσοστά σε σύγκριση με αυτά των χωρών του ευρωπαϊκού βορρά. Η διέξοδος θα επέλθει έπειτα από την υιοθέτηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης και της ατζέντας ενόψει του 2030 δίνοντας έτσι το στίγμα και την ανάγκη για τη χάραξη μιας νέας επιχειρηματικής πολιτικής η οποία θα βασιστεί και θα αντλήσει στοιχεία μέσα από το ανθρώπινο δυναμικό του χώρου που το αποτελούν επιστήμονες και φιλόδοξοι επιτυχημένοι επιχειρηματίες για διάδοση της τεχνογνωσίας.

Η επιλογή του υφιστάμενου θέματος για την εργασία προήλθε έπειτα από βασική ενασχόληση με το χώρο αλλά και επιθυμία για εξερεύνηση των πραγματικών πτυχών ανάπτυξης του επιχειρηματικού οικοσυστήματος σε Ελλάδα και Ευρώπη καθώς τα ερωτήματα που γεννιούνται είναι πολύ σύνθετα και χρήζουν άμεσης απάντησης. Η αβεβαιότητα ακόμα και στο κομμάτι της μεθοδολογίας της περιγραφής των δεδομένων και όλων των στοιχείων εκείνων που χρησιμοποιήσαμε μας οδήγησε στη διαμόρφωση σύνθετων ενοτήτων γεμάτων ουσία αρχής γενομένης από το πλαίσιο της ακαδημαϊκής επιχειρηματικότητας και μεταπηδώντας στο ευρύ πλαίσιο αντίστοιχα αυτής. Η επεξήγηση του φορολογικού επίσης συστήματος και των χρηματοδοτικών πλαισίων σε συνδυασμό με την έρευνα των δευτερογενών στοιχείων και δεδομένων που έχουμε στα χέρια μας η οποία αντίστοιχα προήλθε έπειτα από συλλογή ανοικτών δεδομένων και πληροφοριών αλλά και συλλογή επίσης δεδομένων από θερμοκοιτίδες, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και ειδικά χρηματοδοτικά κεφαλαία και ιδρύματα θα μας οδηγήσει στην εξαγωγή των συμπερασμάτων και των προτάσεων προς αξιοποίηση του θέματος για ερευνητικά ερωτήματα του θεωρητικού υπόβαθρου της εργασίας μας. Η επίκληση στην αυθεντία επίσης καθώς και το κομμάτι της βιωσιμότητας όπως επίσης και αυτό της πανδημίας που διανύουμε θα δημιουργήσουν εκ νέου κίνητρα όπως θα δούμε πολυπαραγοντικού πλαισίου για να επιτευχθεί η περιφερειακή και όχι μόνο ανάπτυξη σε όλο το ευρωπαϊκό σύστημα αλλά και στη χώρα μας. Επομένως κύριος στόχος και σκοπός της εργασίας δεν είναι άλλος από το να επεξηγήσει όλο εκείνο το θεωρητικό πλαίσιο του επιχειρείν και της καινοτομίας μέσα από όλους τους άξονες οι οποίοι δομούν και συνθέτουν τους πυλώνες αυτούς αντίστοιχα.

2. Η σημασία της επιχειρηματικότητας για μια οικονομία

Η επιχειρηματικότητα καθώς και η βιωσιμότητα αποτελούν έννοιες αλλά και άμεσα και έμμεσα εργαλεία ανάπτυξης για το τοπικό περιφερειακό και διεθνές επιχειρηματικό οικοσύστημα το οποίο παρουσιάζει μεταβολές σε καθημερινή βάση. Σε επίπεδο οικονομίας τα οφέλη είναι αναρίθμητα αλλά πολλές φορές μπορούν να έχουν και αρνητικά αποτελέσματα από αυτά τα οποία αναμένουν ορισμένα άτομα. Προφανώς είναι δεδομένο πως όταν αναφερόμαστε σε οικονομία το νόμισμα έχει δύο όψεις καθώς είναι βέβαιο γεγονός πως μία αποτελεσματική και ουσιαστική καινοτομία προερχόμενη είτε από κάποιο πανεπιστημιακό ίδρυμα ή από κάποια φιλόδοξη εταιρεία βραχυχρόνια ή μακροχρόνια θα αποφέρει εκτός από κοινωνικό όφελος και οικονομικό αντίστοιχα στο ίδιο το οικοσύστημα.

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων και των startup τα οφέλη για κυκλοφορία τίθεται σε βραχυχρόνια ισχύ εφόσον υπάρχει επιτάχυνση στις επιμέρους φάσεις και στάδια εξέλιξης του brand. Τα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες θα μπορέσουν επίσης να μεγιστοποιήσουν τη χρησιμότητα των καταναλωτών αλλά και την παροχή πολλαπλών υπηρεσιών και εμπειριών από τη χρησιμοποίηση του εκάστοτε αγαθού. Οι νέες επιχειρήσεις δεν θα αποφέρουν μόνο κοινωνικό και οικονομικό όφελος σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο αλλά θα δημιουργήσουν και έμμεσα οφέλη για τα άτομα εκείνα τα οποία εντάσσονται στο κομμάτι των ανισοτήτων το οποίο περιλαμβάνει και αυτό με τη σειρά του το φαινόμενο της ανεργίας που μαστίζει σε καθημερινή βάση τόσο την Ελλάδα όσο και την Ευρώπη. Επιπλέον είναι βέβαιο το ενδεχόμενο μέσα από τις πολλαπλές εισροές και στρατηγικές χάραξης πως θα δημιουργηθούν νέες μορφές αντίστοιχα νεοσύστατων επιχειρήσεων προς νέες αγορές και με κύριο βασικό στόχο την τόνωση των κρατικών και όχι μόνο οικονομιών με ουσιαστική συμβολή

στην διαχείριση και στην προώθηση θετικών αποτελεσμάτων του πλαισίου της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας εξαλείφοντας Κάθε είδους κίνδυνο ρίσκο η πλαίσιο αβεβαιότητας το οποίο μπορεί να προκύψει κατά τη διάρκεια της δραστηριοποίησης ή της χρήσης των παραγωγικών συντελεστών που συντελούν στην δομή. Η αξιοποίηση κάθε είδους μικρής ή μεγάλης ευκαιρίας μπορεί να παρέχει σε μία οικονομία μία εξαιρετικά σπουδαία επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά και παράλληλα ισορροπία συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των κρατικών περιφερειακών και τοπικών στόχων με οργάνωση και συντονισμό για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας όλων των υπηρεσιών και αγαθών που παράγονται όπως φυσικά και τα πολλαπλά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη με ότι προϋπόθεση παράμετρο και ρίσκο αυτό συνεπάγεται. Ο θεμιτός αλλά και ο αθέμιτος ανταγωνισμός πολλές φορές πέρα από τα θετικά επιφέρουν και αρνητικά αποτελέσματα όταν η δραστηριοποίηση του πλαισίου του επιχειρείν γίνεται μέσα σε ανταγωνιστικά πλαίσια και οικοσυστήματα.

Τα πλαίσια εφαρμογής της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας βρίσκουν άμεσο επίσης αντίκτυπο στην βιωσιμότητα αλλά και την πράσινη επιχειρηματικότητα καθώς τα χαρακτηριστικά αυτών βρίσκουν αναρίθμητα σημεία και κοινές τομές αρχής γενομένης από την ουσιαστική ανάδειξη των βασικών καινοτόμων χαρακτηριστικών για βιωσιμότητα και εξέλιξη την οργάνωση και τη συλλογική δράση την ποιοτική ευρεσιτεχνία την σωστή διασύνδεση με τα τοπικά περιφερειακά και εθνικά δίκτυα επιχειρηματικότητας την κοινωνική προσφορά αλλά και οικονομική βιωσιμότητα η οποία απαιτείται αλλά και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και συνείδηση στα πλαίσια του οικοσυστήματος μέσω δράσεων και δημιουργίας πρωτοβουλιών από τις νεοσύστατες επιχειρήσεις που αφορούν τον πρωτογενή τον δευτερογενή αλλά και τριτογενή τομέα. (Girts Karnitis 2021). Η επιχειρηματικότητα και καινοτομία επίσης είναι συνυφασμένες με τις έννοιες της οικονομίας και της οικονομικής αντίστοιχα

κρίσης η οποία πλήττει και μαστίζει σε καθημερινή βάση όλο το παγκόσμιο και όχι μόνο επιχειρηματικό οικοσύστημα με τις μεταβαλλόμενες νομισματικές πολιτικές, τις χαμηλές επενδυτικές αποδόσεις, τα επιτόκια αλλά και τις ραγδαίες μεταβολές σε τιμές βασικών αγαθών να αποτελούν σημείο κλειδί για ανάγκη έρευνας και εξαγωγή συμπερασμάτων. Όλο το παραπάνω πλαίσιο συνδέει το παρόν το παρελθόν και το μέλλον αποδεικνύοντας πως η πράσινη επιχειρηματικότητα σε συνδυασμό με την οικονομία και τα πολλαπλά οφέλη που επιφέρει αποτελεί μοχλό ανάπτυξης διαχρονικά μακροχρόνια και βραχυχρόνια με στρατηγική και μεθοδολογία εφόσον όμως οι προσπάθειες οι οποίες δημιουργούνται πλαισιώνονται από εξαιρετικά μεγάλη ένταση, διάθεση, οργάνωση, ομαδικό πνεύμα αλλά και προπάντων χρηματοδοτικά κίνητρα.

3. Ακαδημαϊκή επιχειρηματικότητα

Μια αυξανόμενη πηγή ιδεών και ανάπτυξης τεχνολογιών που οδηγούν τις επιχειρηματικές προσπάθειες είναι η έρευνα που διεξάγεται στα πανεπιστήμια. Με την πάροδο του χρόνου, η ιδέα των επιχειρηματικών μονάδων και θερμοκοιτίδων ενσωματώθηκε σε μια έννοια που ορίζεται ως ακαδημαϊκή επιχειρηματικότητα. Η ακαδημαϊκή επιχειρηματικότητα είναι ένας όρος που αναφέρεται στις προσπάθειες και τις δραστηριότητες που τα πανεπιστήμια και οι συνεργάτες τους στη βιομηχανία αναλαμβάνουν, με την ελπίδα της εμπορευματοποίησης των αποτελεσμάτων της πανεπιστημιακής έρευνας και δημιουργίας. Η βασική αρχή πίσω από την ακαδημαϊκή επιχειρηματικότητα είναι ότι ένα φάσμα της επιστημονικής έρευνας γίνεται εντός πανεπιστημίων και κάποια από τα αποτελέσματα της έρευνας μπορεί να έχουν εμπορικές εφαρμογές ικανές να αποφέρουν έσοδα. Με βάση τη βιβλιογραφία της επιχειρηματικής έρευνας που δίνει έμφαση στη σημασία της τεχνογνωσίας για να εξηγήσει την επιχειρηματική

συμπεριφορά, έχουν εντοπιστεί μια σειρά από παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των ακαδημαϊκών ερευνητών να αναγνωρίσουν και να εκμεταλλευτούν επιχειρηματικές ευκαιρίες. Αυτή η τάση των πανεπιστημίων να λειτουργούν ως καταλύτης για την επιχειρηματική δραστηριότητα και ως συντελεστές που παράγουν έσοδα, βρίσκεται στο επίκεντρο του φαινομένου της ακαδημαϊκής επιχειρηματικότητας. Οι παράγοντες είναι ,η γνώση της αγοράς και η συνεργασία, η επιχειρηματική εμπειρία, το ερευνητικό δίκτυο και η ακαδημαϊκή έρευνα.

Το ενδιαφέρον για τις χορηγούμενες από τα πανεπιστήμια τεχνολογικές θερμοκοιτίδες πηγάζει από τις σημαντικές προοπτικές του εγχειρήματος. Αυτό προσφέρει τη δυνατότητα σύνδεσης τεχνολογίας και κεφαλαίου με σκοπό την αξιοποίηση του επιχειρηματικού οικοσυστήματος, την επιτάχυνση της ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων που βασίζονται στην τεχνολογία καθώς και την επίσπευση της εμπορευματοποίησης της τεχνολογίας. Οι ακαδημαϊκές πηγές για τη μεταφορά της τεχνολογίας περιλαμβάνουν τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις, το δυναμικό, τη διαχείριση της έρευνας, καθώς και την ανάπτυξη της τεχνολογίας. Η ανάπτυξη των νέων οικοσυστημάτων που βασίζονται στην τεχνολογία έχει γίνει ολοένα και πιο σημαντική στις ανταγωνιστικές οικονομίες του σήμερα. Αντιμέτωπες με την πρόκληση αυτή, πολλά κράτη μέλη της ΕΕ και ακαδημαϊκά ιδρύματα, συνεργάζονται για την προώθηση της ανάπτυξης τέτοιων εγχειρημάτων (Donald S. 2015). Ένας μηχανισμός που χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό είναι η δημιουργία εκκολαπτηρίων τεχνολογίας και μαιευτηρίων ιδεών εντός των ιδρυμάτων και όχι μόνο. Τα πανεπιστήμια πειραματίζονται με προσεγγίσεις για να ενθαρρύνουν και να βοηθήσουν τους ερευνητές των να είναι περισσότερο επιχειρηματικοί στη μεταφορά της τεχνολογίας και της γνώσης. Ο όρος αυτός περιγράφει γενικά τις συναλλαγές μεταξύ οργανισμών βασισμένων κυρίως στην έρευνα, όπως πανεπιστήμια και εργαστήρια, και οργανισμών που ασχολούνται με την

καινοτόμα λειτουργία δραστηριοτήτων. Στα πανεπιστήμια, η επιτυχής μεταφορά τεχνολογίας μέσω της επιχειρηματικής ανάπτυξης προκύπτει από την αποτελεσματική σύνδεση των ακαδημαϊκών πόρων με τους με το θεωρητικό πλαίσιο εφαρμόζοντας τη θεωρία στη πράξη. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να συνθέτουν το πλαίσιο, πλήρες καταρτισμένο δυναμικό, κεφάλαια και τεχνογνωσία. Η πανεπιστημιακή μεταφορά τεχνολογίας και η εμπορευματοποίησή της είναι πολύπλοκες διαδικασίες μιας και περιλαμβάνουν παροχή δικαιωμάτων χρήσης πατεντών που βασίζονται στην έρευνα των πανεπιστημίων. Επίσης μια επιτυχημένη πρακτική σε ένα περιβάλλον μπορεί να μην είναι επιτυχημένη σε ένα άλλο τη στιγμή που οι πόροι, το περιβάλλον και οι προτεραιότητες διαφέρουν από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο με βάση τα επιχειρηματικά οικοσυστήματα.

3.1 Εξέλιξη θερμοκοιτίδων και νεοσύστατων επιχειρήσεων

Η έννοια της θερμοκοιτίδας των επιχειρήσεων και των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων θα μπορούσαμε να πούμε ότι ορίζεται ως ένα ενοποιημένο σύνολο το οποίο παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες αλλά και παράλληλα υποδομές και χώρους για στήριξη και παροχή δικτύωσης σε κάθε νεοσύστατη επιχείρηση η οποία επιθυμεί να εξελιχθεί αλλά και να αναπτυχθεί στα καινοτόμα αυτά πλαίσια με ευκαιρίες επίσης σε χρηματοδοτικά προγράμματα αλλά και προγράμματα παροχής υπηρεσιών τα οποία προσδίδουν στην εύρυθμη λειτουργία και σε οποιαδήποτε μεταβολή η εμπόδιο πέφτει κατά την είσοδο και την πρόσβαση σε νέες αγορές, εγχειρήματα αλλά και πλαίσια τεχνολογικά τα οποία μπορούν να δώσουν προοπτικές εξέλιξης. Οι θερμοκοιτίδες οι οποίες εντοπίζονται τόσο σε κρατικά επιχειρηματικά οικοσυστήματα όσο και ακαδημαϊκά αντίστοιχα αποτελούν θεσμούς οι οποίοι μπορούν να πάρουν κάθε νεοσύστατη

επιχείρηση από τα πρώιμα κιόλας στάδια και με σωστή καθοδήγηση και υποστήριξη να τολμήσουν την ανάπτυξη του εγχειρήματος αυτού. Για να υπάρξει όλη αυτή η συλλογική προσπάθεια και να έρθουν όλα αντίστοιχα τα επιθυμητά αποτελέσματα μέσα από μία θερμοκοιτίδα απαιτείται ένα εξελιγμένο περιφερειακό πλαίσιο για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις καθώς και ένα αποτελεσματικό σύστημα διοίκησης το οποίο θα μπορεί να διαχειριστεί αλλά και να θέσει ζητήματα αντίστοιχα μεταξύ όλων εκείνων των εμπλεκόμενων που θα συμβάλουν στη λειτουργία της θερμοκοιτίδας και δεν είναι άλλη από το προσωπικό αυτής, το δυναμικό των επιχειρήσεων αλλά και όλους εκείνους τους εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι θα προσελκύσουν από τη σκοπιά του μάρκετινγκ και της χρηματοδότησης κάθε νέο project εντός αυτής της μονάδας. Οι θερμοκοιτίδες οφείλουν να κινούνται και να υιοθετούν σύγχρονα μοντέλα και πρότυπα τα οποία μπορούν να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα που προείπαμε ενώ παράλληλα θα μπορούν να περιλαμβάνουν εντός αυτών εξελιγμένα τεχνολογικά πάρκα και κέντρα αποτελούμενα από υψηλά επίπεδα τεχνογνωσίας και δυναμικού όπως φυσικά και υψηλής τεχνολογικής κατάρτισης και εξειδίκευσης που στόχο θα έχουν την εξάλειψη της αβεβαιότητας και παράλληλα την σωστή δόμηση κοινοτήτων και επιχειρηματικών δικτύων που θα μπορούν να μειώσουν το χάσμα αυτό με το εργασιακό περιβάλλον και τα νέα τεχνολογικά υπόβαθρα που υφίστανται σε καθημερινή βάση. Πιο γενικά οφείλουμε να αναφέρουμε και τα χαρακτηριστικά των θερμοκηπίων όπως ήδη τα έχουμε ζήσει μέσα από μία σειρά γεγονότων αλλά και βιβλιογραφικών πηγών με το κυριότερο εξ αυτών να είναι η στρατηγική για τον καθορισμό των βασικών στόχων της θερμοκοιτίδας με στόχο επίσης τη μεγιστοποίηση των εκάστοτε οφελών που παρουσιάζονται η προκύπτουν από τη λειτουργία αλλά και από το δομημένο αντικείμενο των δραστηριοτήτων και υπηρεσιών στους επιμέρους κλάδους εκπαίδευσης και κατάρτισης του δυναμικού της. Σε επίπεδο Ελλάδας αλλά και Ευρωπαϊκής Ένωσης βλέπουμε χαρακτηριστικά πώς ένα

εξαιρετικά ακόμα σημαντικό χαρακτηριστικό είναι αυτό της γεωγραφικής θέσης αλλά και της αγοράς όπου με άλλα λόγια εννοούμε το γεγονός πως η θερμοκοιτίδα παρέχει τεράστια πλεονεκτήματα αλλά και προτερήματα σε γεωγραφικές περιοχές και τοποθεσίες οι οποίες εκμηδενίζουν τις αποστάσεις μεταξύ του ανθρώπινου και του τεχνολογικού δυναμικού, όπως επίσης και των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων που επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό. Ένα εξαιρετικά σημαντικό χαρακτηριστικό δεν θα μπορούσε να μην είναι άλλο από την εξωστρέφεια αλλά και παρέμβαση των θερμοκοιτίδων σε επίπεδο στρατηγικής με αποτέλεσμα να διαχειρίζεται αποτελεσματικά όλο εκείνο το χρονικό διάστημα και τον όγκο δεδομένων και πληροφοριών της εκάστοτε startup μέσα στη μονάδα για την δημιουργία του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος και εξαγωγής υπηρεσίας με άριστη τεχνογνωσία και επιδίωξη για κερδοφορία σε όλα τα επίπεδα.

Οι θερμοκοιτίδες όπως προαναφέραμε επιδιώκουν από τα πρώτα κιόλας στάδια ωριμότητας των ιδεών να δημιουργήσουν ένα οικοσύστημα φιλικό ως προς την επίτευξη των επιμέρους στόχων δραστηριοποίησης και λειτουργίας. Οι ίδιες οι νεοσύστατες επιχειρήσεις είναι αυτές οι οποίες σε αρκετές περιπτώσεις διευθύνουν αλλά και προσαρμόζονται σε στρατηγικές και μεθοδολογίες του τοπικού ή ευρωπαϊκού επιχειρηματικού και περιφερειακού οικοσυστήματος για να ισχυροποιήσουν την ίδια τους αποστολή και το όραμα το οποίο έχουν ήδη συνθέσει. Από μία οπτική αξίζει να αναφερθούμε και στον διαχωρισμό που υφίσταται στο είδος των θερμοκοιτίδων δηλαδή αυτών των δημόσιων και των ιδιωτικών με αρκετά κοινά αλλά και διαφορετικά χαρακτηριστικά ως προς το βασικό προϊόν που δεν είναι άλλο από τις νεοσύστατες επιχειρήσεις. Η μεγαλύτερη διαφορά έγκειται στη μεγιστοποίηση της απόδοσης των κερδών, των επενδύσεων αλλά και των χρηματοδοτήσεων όπως και στο επίπεδο της ανάδειξης και ισχυροποίησης νέων ευκαιριών και δικτύων προς εκμετάλλευση σε μακροπρόθεσμο επίπεδο. Σε καθεμία από τις περιπτώσεις αυτές

παρατηρούμε το γεγονός πως η ίδια αυτή μονάδα θέτει αλλά και προσπαθεί να επιδιώξει να αντλήσει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι των υπολοίπων εφαρμόζοντας από την θεωρία στην πράξη τέσσερις εξαιρετικά σημαντικούς πυλώνες προς όφελος όλων των αξόνων της. Αρχής γενομένης από την εφαρμογή των οικονομικών κλίμακος που στόχο θα έχουν την μέγιστη παραγωγή με το χαμηλότερο δυνατό κόστος αλλά και τη νοοτροπία του επιχειρείν που θα μπορέσει να ωφελήσει την έννοια της θερμοκοιτίδας και να την προστατεύσει από κάθε εμπόδιο και εξωτερικό κίνδυνο. Η σωστή πληροφόρηση, η λήψη πρωτοβουλιών αλλά και η εξέλιξη των επενδυτικών πλεονεκτημάτων σε επίπεδο επιχειρηματικότητας θα μπορέσει να επιφέρει όχι μόνο μεγαλύτερα οικονομικά και μη οφέλη στην θερμοκοιτίδα, στα πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και σε κάθε είδους επιχειρηματικό εγχείρημα που παράλληλα θα αντιμετωπίσει και όλο αυτό το κομμάτι της περιφερειακής ανάπτυξης και των περιφερειακών ανισοτήτων όπως θα αναλύσουμε παρακάτω κατά τη διάρκεια της έρευνάς μας.

Όλα τα πλεονεκτήματα και προτερήματα που προσφέρονται και μπορούν να δημιουργήσουν θετικές εξωτερικότητες αλλά και αποτελέσματα είναι ευπρόσδεκτα και πηγάζουν μέσα από όλα αυτά τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά του θεσμού με αρκετή δόση ανταγωνιστικότητας για διάκριση αλλά και υψηλή ταξινόμηση στις κλίμακες αλλά και στους πίνακες καινοτομίας. Πέρα από όλα τα παραπάνω οι θερμοκοιτίδες έχουν την τάση τα τελευταία χρόνια να προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στον στρατηγικό σχεδιασμό συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών γραμματειακής υποστήριξης και mentoring μέσω συνεργατών επενδυτών και άλλων φορέων στις κτιριακές εγκαταστάσεις τους είτε εξ αποστάσεως διευκολύνοντας έτσι και ενισχύοντας τη διάχυση της τεχνογνωσίας και της παροχής κεφαλαίου μέσα από εσωτερικές ή εξωτερικές χρηματοδοτήσεις που συντελούν στην επίτευξη αυτού του Μεγάλου εγχειρήματος για τα

Ευρωπαϊκά και όχι μόνο δεδομένα. Οι θερμοκοιτίδες διακρίνονται όπως έχουμε ήδη αναφέρει σε αρκετές κατηγορίες με βάση τα χρηματοδοτικά πλαίσια τις υποστηρικτικές υπηρεσίες αλλά και τους ίδιους τους τομείς δηλαδή τον δημόσιο και τον ιδιωτικό.

Σε επίπεδο δημόσιου τομέα παρατηρούμε όλες εκείνες θερμοκοιτίδες οι οποίες στηρίζονται αλλά και ενισχύονται με υλικό και όγκο δεδομένων από κρατικούς ή ακόμα και παγκόσμιους φορείς συμπεριλαμβάνοντας μέσα σε αυτές πολλές φορές και τις θερμοκοιτίδες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες στην προκειμένη περίπτωση προσπαθούν να θέσουν σε λειτουργία και να αυξήσουν τις θέσεις εργασίας των νέων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο όπως επίσης και τα ίδια τους τα έσοδα τα οποία προέρχονται από τρίτους φορείς όπως άλλωστε γνωρίζουμε καθώς το ισοζύγιο πρέπει να είναι μηδενικό. Κάθε θερμοκοιτίδα δημόσιου τομέα απαιτεί ένα τεράστιο πλήθος πόρων για την ίδρυση της ενώ παράλληλα ανοίγει τις πόρτες για νέες συνεργασίες οι οποίες περιλαμβάνουν πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και εθελοντικούς και επαγγελματικούς επιχειρηματικούς φορείς βασισμένους στην επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Οι θερμοκοιτίδες αυτού του είδους εξαιτίας των εξαιρετικά υψηλών ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων που διαχειρίζονται και από τις οποίες δημιουργούνται επιδιώκουν και προσπαθούν να αντλήσουν και εξωτερικές πηγές κεφαλαίου με στόχο την υψηλή έρευνα και ανάπτυξη που θα διευκολύνει άμεσα και θα καθιστά εφικτή κάθε λειτουργία και επίπεδο αναπτυσσόμενης και εφαρμοσμένης γνώσης βασισμένης στην εμπορευματοποίηση των νέων πατεντών ευρεσιτεχνιών αλλά και τεχνολογιών που δημιουργούνται εντός της μονάδας αυτής. Από την άλλη πλευρά οι θερμοκοιτίδες ιδιωτικού χαρακτήρα αλλά και ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων έχουν την τάση και την επιδίωξη να μεγιστοποιούν τα κέρδη αλλά και τον αριθμό των νεοσύστατων επιχειρήσεων τόσο μέσα από ιδιωτικά ακαδημαϊκά ιδρύματα όσο μέσα και από δημόσια καθώς ο βαθμός υποστήριξης είναι εξαιρετικά

ευεργετικός αλλά και υψηλός εξαιτίας των ουσιαστικών κινήτρων και χρηματοδοτικών πλαισίων που προσφέρονται από την πρώτη κιάλας εισαγωγή των νέων επιχειρήσεων στο οικοσύστημα αυτό. Βρίσκονται σε ιδιοκτησία συνήθως ανεξάρτητων ατόμων με τεράστια μετοχικά κεφάλαια τα οποία έχουν στόχο και όραμα τις υψηλές δυνατότητες πρόσβασης σε δίκτυα τα καθημερινά επιχειρηματικά έσοδα αλλά και επίσης την δημιουργία και εκτόξευση επιχειρήσεων με στόχο την προστιθέμενη αξία και το άγγιγμα της έννοιας μονόκερος πράγμα το οποίο σημαίνει αξία ενός δισεκατομμυρίου για την εκάστοτε νεοσύστατη επιχείρηση. Η πρόσβαση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων σε υψηλές τεχνολογίες και καινοτομίες έρευνας και ανάπτυξης σε συνδυασμό με την παροχή δικτύου και την σύναψη συνεργασιών με μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που συμπεριλαμβάνονται σε κάθε είδους ιδιωτική θερμοκοιτίδα αποφέρουν ένα ακαδημαϊκό πλούτο που στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή θεμελιώνεται προς όφελος του επιχειρηματικού περιφερειακού οικοσυστήματος.

3.2 Ο ρόλος των Θερμοκοιτίδων στην Ε.Ε.

Ο καταλυτικός ρόλος των οργανισμών ή αλλιώς θεσμών όπως προείπαμε είναι εξαιρετικά σημαντικός και αξιοσημείωτος σε ένα πλήθος λειτουργιών και πολυεπίπεδων διαστάσεων για την εξέλιξη αναβάθμιση και οικοδόμηση νεοσύστατων επιχειρήσεων με στόχο την αποφυγή της αποτυχίας η οποία είναι και το πιο σύνηθες φαινόμενο κατά τη διάρκεια λειτουργίας αυτών και αντιμετώπισης αντίστοιχα από το συμβουλευτικό προσωπικό και δυναμικό των θερμοκοιτίδων προς αυτές. Είναι σκόπιμο το γεγονός πως η ανάλυση και επιλογή του θέματος της εργασίας μας βασίστηκε στη θεματική αυτή ενότητα ενώ παράλληλα αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως η αναφορά στην έννοια θερμοκοιτίδα δεν αποτέλεσε τυχαία επιλογή καθώς ο όρος αυτός αντιπροσωπεύει επάξια το ακαδημαϊκό επιχειρηματικό οικοσύστημα

σε Ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς αριθμεί περίπου σε 900 θερμοκοιτίδες με 20 έως 30 νεοσύστατες επιχειρήσεις εγγεγραμμένες εντός αυτών κατά μέσο όρο και 10 έως 20 άτομα ενεργό ανθρώπινο δυναμικό που πλαισιώνει όλους τους στρατηγικούς σκοπούς και στόχους αυτών σύμφωνα με τα πρότυπα της ευρωπαϊκής ένωσης και των κρατών μελών (Roth 2010). Η δημιουργία κάθε νέας θερμοκοιτίδας επιφέρει την αντίστοιχη επιμέρους κατασκευή και ίδρυση μιας επιπλέον ενώ παράλληλα προωθεί τις αξίες και τις ιδέες της επιχειρηματικότητας και στις μικρότερες ηλικίες με μεγάλη επιρροή επίδραση αλλά και αποτέλεσμα προσελκύοντας έτσι οργανισμούς ερευνητικά κέντρα εταιρείες ακαδημαϊκά ιδρύματα αλλά και κρατικούς φορείς να συμβάλουν σε όλο αυτό το σπουδαίο εγχείρημα.

Η δόμηση των αυτών επίσης συναντάται και σε ερευνητικά και τεχνολογικά πάρκα τα οποία αναπτύσσονται και στο Ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα κατά τις αρχές της δεκαετίας το 1990 και σε μεγάλα αστικά κέντρα και πόλεις όπως η Πάτρα, η Θεσσαλονίκη, η Αθήνα αλλά και το Ηράκλειο. Πόλεις του Ελληνικού και ευρωπαϊκού νότου επίσης βρίσκονται στην λίστα αναμονής έτσι ώστε να αποκτήσουν το δικό τους ερευνητικό τεχνολογικό πάρκο το οποίο θα ενισχυθεί με την τελευταία τεχνολογικά συστήματα και θα πλαισιωθεί με έμπειρο ερευνητικό και εργατικό δυναμικό που θα μπορέσει να δώσει λύση σε κομβικά προβλήματα και ερωτήματα άμεσα και έμμεσα. Επιπλέον βαδίζοντας στο 2022 και προς την ατζέντα του 2030 για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης η λέξη βιωσιμότητα μοιάζει πιο επίκαιρη από ποτέ μέσα σε όλη αυτή την αβεβαιότητα και το πολυσύνθετο πλαίσιο για ανάπτυξη. Η ποιοτική και ποσοτική μέτρηση των δεικτών βιωσιμότητας αποτελεί και θα αποτελέσει τον μοχλό ανάπτυξης σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο καθώς οι νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες υιοθετούν συγκεκριμένα σημεία και στόχους βιώσιμης ανάπτυξης επιθυμώντας την επιχειρηματική ολοκλήρωση σε όλα τα επίπεδα.

4. Ο Θεσμός Startup

Όσον αφορά το κομμάτι στο οποίο θα επεκταθούμε είναι αυτό των startups οι οποίες είναι επιχειρήσεις ή οργανισμοί με στόχο την ανάπτυξη ενός κλιμακούμενου επιχειρηματικού μοντέλου μέσα από ανάπτυξη και έρευνα. Άξονες στους οποίους κινούνται οι επιχειρήσεις αυτές είναι η τεχνολογία, η βιωσιμότητα, η ενέργεια καθώς και η εκπαίδευση προσπαθώντας να υλοποιήσουν και να ολοκληρώσουν τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης ενόψει της ατζέντας του 2030 και να προάγουν καινοτομίες και πατέντες έτοιμες προς κατοχύρωση.

5. Φορολογικό σύστημα και φοροδιαφυγή

Γενικότερα βλέπουμε πως η ανάγκη μεταρρύθμισης του φορολογικού συστήματος αποτελεί θέμα το οποίο υποστηρίζεται από την πλειοψηφία με την προϋπόθεση όμως ότι αυτό εγχείρημα να στηριχθεί πάνω σε τεκμηριωμένες προτάσεις αλλά και αλλαγές που θα συμβάλουν στην ανάκαμψη της οικονομίας και φυσικά της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Μέσα σε όλο αυτό το εγχείρημα θα πρέπει να γίνει αξιολόγηση, αναδιάρθρωση αλλά φυσικά και επανεξέταση των ήδη υφιστάμενων αλλά και νέων φορολογικών εργαλείων και μέτρων για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εξασφάλιση του επιθυμητού αποτελέσματος όπως την μείωση των διοικητικών αλλά και κρατικών δαπανών στο επίπεδο εκείνο που συναντάται ισορροπία. Είναι σίγουρο πως σε θεωρητικό αλλά και πρακτικό επίπεδο υφίστανται υψηλοί φορολογικοί συντελεστές πάνω στο κομμάτι των κεφαλαίων αλλά και ανταγωνισμού των startups εταιρειών και της φορολόγησης των κερδών αυτών αντίστοιχα μειώνοντας τόσο την αποδοτικότητα αυτών όσο φυσικά και καλύπτοντας τα σωστά αποτελέσματα των εμπειρικών μελετών.

Αν αναλύσουμε το φορολογικό πλαίσιο της χώρας μας θα δούμε χαρακτηριστικά πως τα επίπεδα φοροδιαφυγής είναι τα υψηλότερα τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στην παγκόσμια κλίμακα. Το φαινόμενο αυτό όχι μόνο αποτελεί ένα προτέρημα για τους χρήστες θεωρητικά αυτής, αλλά αποτελεί παράλληλα ένα συγκριτικά τεράστιο μειονέκτημα για το κράτος αλλά φυσικά και για τους συνεπείς φορολογούμενους οι οποίοι δεν είναι άλλοι από τις υφιστάμενες επιχειρήσεις και startup στην περίπτωση που παρουσιάζουμε (Tony Travers 2015). Η φοροδιαφυγή πέρα από μία συνειδητή πράξη ορισμένων επιχειρήσεων προκύπτει και από ορισμένους παράγοντες με αποτέλεσμα οι startup εξαιτίας των υψηλών φορολογικών συντελεστών, των πολύπλοκων νομοθετικών ρυθμίσεων, του μεγάλου αριθμού των απασχολουμένων, της χαμηλής φυσικά ποιότητας της φορολογικής διοίκησης, αλλά φυσικά και των ευρύτερων κοινωνικών αντιλήψεων πάνω στο ζήτημα της φοροδιαφυγής να εντάσσονται στα πλαίσια αυτής. Ωστόσο στους επόμενους θεματικούς άξονες της εργασίας μας θα γίνει μία μικρή ανάλυση αλλά και περιγραφή της θεωρητικά παρούσας κατάστασης με το νέο έτος για το κομμάτι των επενδύσεων και της φορολογίας τόσο για την ίδια μας τη χώρα την Ελλάδα όσο φυσικά και για τις υπόλοιπες χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.1 Φορολογία Startup

Όσον αφορά τις startup επιχειρήσεις και τη φορολογία αυτών κατά το έτος του 2020 θα δούμε χαρακτηριστικά πως ιδιαίτερα στο πλάνο το οποίο έχει σχεδιαστεί τα πρώτα 5 έτη με τζίρο που δεν υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ θα φορολογούνται με ποσοστό της τάξεως του 4,5%, ενώ παράλληλα θα δούμε ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες το πρώτο κιάλας έτος δεν θα υπάρξει φορολογία επί των κερδών καθώς οι startup επιχειρήσεις ξεκινούν με ελλειμματικά κεφάλαια αλλά και ζημιές στον ισολογισμό τους

προσπαθώντας να κάνουν μία δυναμική εκκίνηση με το incubation plan το οποίο ξεκινάει και διαμορφώνεται από το δεύτερο ή τρίτο έτος αντίστοιχα της πορείας τους και του επιχειρηματικού και στρατηγικού πλάνου. Πιο συγκεκριμένα ωστόσο αφού αναφερόμαστε σε startup οι οποίες πιθανόν να έχουν οργανωθεί και αναπτυχθεί από το δημόσιο τομέα ή έχουν συγχωνευτεί αντίστοιχα θα δούμε πώς για κέρδη της τάξεως του 1 έως 10 χιλιάδων ευρώ το ποσοστό φορολογίας επί των κερδών είναι 9%, ενώ για κέρδη άνω των 40 χιλιάδων ευρώ το ποσοστό αγγίζει ακόμα και το 40%, πόσα υπερβολικά για επιχειρήσεις που διακινδυνεύουν και το τελευταίο τους χρηματικό κεφάλαιο προκειμένου να επιβιώσουν και να προάγουν την καινοτομία τους. Ωστόσο διαρθρωτικές αλλαγές με την πάροδο του χρόνου παρουσιάζονται καθώς οι συγκυρίες των νέων τεχνολογιών όχι μόνο διαμορφώνουν τις αντίστοιχες κυβερνητικές πολιτικές αλλά και χάραξη αυτών αντίστοιχα αλλά προσπαθούν να δημιουργήσουν μία πιθανή διέξοδο από την διαφαινόμενη θεωρητικά οικονομική κρίση τόσο επί της εποχής του κοροναϊού όσο φυσικά και μετά το πέρας αυτού καθώς τα νομοσχέδια τα οποία κατέθεσε στη Βουλή το Υπουργείο Ανάπτυξης μέσα από το Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων θα δούμε πως εντάσσουν ένα σημαντικό κεφάλαιο του κώδικα ψηφιακής διακυβέρνησης που δεν προσδίδει παρά μόνο φορολογικές ελαφρύνσεις τόσο στις ίδιες επιχειρήσεις όσο και φυσικά σου επενδυτές καθώς η συνεργασία αυτών με το κράτος στη συνέχεια είναι στενή και με αποκλειστικό σκοπό να μπορέσει να εισχωρήσει και στα υπόλοιπα δημόσια ή ιδιωτικά κεφάλαια της χώρας και τη βιομηχανία της αντίστοιχα, αφού οι χρήστες των λειτουργιών αυτών και των υπηρεσιών είναι αρκετοί, δημιουργώντας παράλληλα νέα φορολογικά κίνητρα τα οποία θα θεσπιστούν εν συνεχεία από το υπουργείο ψηφιακής διακυβέρνησης και το υπουργείο ανάπτυξης για να καλύψουν τα επενδυτικά αλλά και φορολογικά πλαίσια που λειτουργούν εις βάρος των startup εταιρειών.

Επομένως καταλαβαίνουμε πώς και οι ίδιοι οι πολίτες οι οποίοι κάνουν χρήση των υπηρεσιών και καινοτομιών των startup επιχειρήσεων προωθούν οφέλη άμεσα και έμμεσα προς αυτές δίνοντας θετικό ή αρνητικό feedback προς το ίδιο το κράτος αλλά και αυτές για να μπορέσει το φορολογικό πλαίσιο να παρουσιάσει μία ισορροπία. Από μία άλλη οπτική θα πρέπει να κάνουμε και μερικές γενικές διαπιστώσεις για το γεγονός ότι το φορολογικό σύστημα στην Ελλάδα είναι φιλικό προς ανάπτυξη των επιχειρήσεων ή και όχι όπως αρκετοί υποστηρίζουν καθώς αναλύονται και οι δύο πλευρές. Βλέπουμε πως η φορολογία για άντληση πόρων είναι έμμεση, ενώ η άμεση υστερεί της πρώτης εξαιτίας της φοροαπαλλαγής και της φοροδιαφυγής στην πλειοψηφία των περιπτώσεων συγκριτικά με άλλες αντίστοιχα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα επίσης με τις εμπειρίες και τις δηλώσεις των founders αλλά και των ατόμων του ίδιου του κράτους και των αρμοδίων βλέπουμε πως οι φορολογικοί συντελεστές είναι αρκετά ευνοϊκοί και πως τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας αλλά και η πρόσφατη αύξηση της φορολογίας των παρακρατούμενων κερδών θα πρέπει να επέλθει πάλι σε ισορροπημένα επίπεδα έτσι ώστε να προκύψουν και τα αντίστοιχα κίνητρα τα οποία έχουμε αναφέρει με το ίδιο το κράτος να αποφύγει το ενδεχόμενο της φοροδιαφυγής.

Όμως βλέπουμε πως για αρκετές startup επιχειρήσεις το επιχειρηματικό οικοσύστημα αλλά και το φορολογικό πλαίσιο δεν είναι φιλικό και ευνοϊκό προς ανάπτυξη αυτών καθώς κατά τα λεγόμενα τους η επίδραση του φορολογικού συστήματος στην οικονομία και στις επιχειρήσεις δεν εξαρτάται μόνο από φορολογικούς συντελεστές αλλά και από όλο το πλέγμα των διατάξεων και των διαδικασιών που συνεπάγεται η φορολογική νομοθεσία όπως και η ευρύτερη φορολογική διοίκηση και τα συστήματα επίλυσης των ζητημάτων σε καθημερινή αλλά και ετήσια βάση. Με τις αδυναμίες του φορολογικού συστήματος και με αρκετές φυσικά να επεκτείνονται χρόνο με το χρόνο αλλά και παράλληλα να γίνονται

προσπάθειες αναδιάρθρωσης χαρακτηριστικά δια μέσω του World Economic Forum που κάθε χρόνο διαδραματίζεται ένα εμπειριστατωμένο και επιστημονικό πλαίσιο πάνω στο χώρο του επιχειρείν των επενδύσεων αλλά και της φορολογίας αντίστοιχα θα δουν πώς το κυριότερο κομμάτι χάρη στο οποίο και εξαιτίας του οποίου η χώρα μας παραμένει εξαιρετικά αδρανής είναι η γραφειοκρατία (Tony Travers 2015). Με τη σειρά του παρεμποδίζει όπως έχουμε αναφέρει χαρακτηριστικά τη χρηματοδότηση την αποτελεσματική οργάνωση και προσαρμογή των φορολογικών συντελεστών αλλά παράλληλα αποτελεί και ένα εμπόδιο στην επιχειρηματική οικονομία και τα μοντέλα των επιχειρήσεων με την αποτελεσματικότητα της φορολογικής διοίκησης να αποτελεί το σημαντικότερο θεωρητικά θέμα που απασχολεί ιδιαίτερα τη χώρα μας την τελευταία αυτή δεκαετία, που έχοντας υπάρξει μία ραγδαία αύξηση των start up επιχειρήσεων σε κάθε κλάδο της οικονομίας.

Επιπλέον για να σταθούμε και στο κομμάτι των φορολογικών κινήτρων εδώ πέρα πρέπει να υποστηρίξουμε το γεγονός πώς αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κυβερνητικής πολιτικής και της δημοσιονομικής οικονομικής μιας και οι επιπτώσεις που μπορούν να προέλθουν έπειτα από λανθασμένη διαχείριση και οργάνωση τόσο ως προς το κράτος όσο και στις startup επιχειρήσεις είναι αρκετές μιας και ο δρόμος προς την ψηφιακή διακυβέρνηση, πρόοδο και εξέλιξη αυτής για τη χώρα είναι κοινός. Με άλλα λόγια η απόσυρση μελλοντικών επενδυτών σε startup επιχειρήσεις αλλά και ενδεχομένως την ίδια τη χώρα καθίσταται από υψηλά επίπεδα κινδύνου εξαιτίας της κακής διαχείρισης λήψης αποφάσεων και του φορολογικού συστήματος. Επιπλέον πρέπει οι επενδύσεις που γίνονται από και προς το κράτος να έχουν ποσοτική αλλά και ποιοτική φύση μιας και τα κριτήρια τα οποία τίθενται επιδιώκουν το μέγιστο της αποτελεσματικότητας και απόδοσης τους διαμέσου φυσικά του φορολογικού συστήματος. Ακόμη αξίζει το γεγονός να τονιστεί πως μέσα από συστηματική παρακολούθηση

και αξιολόγηση που θεωρητικά δεν υφίσταται στο έπακρο θα μπορέσει να υπάρξει ένα πλήρες πλαίσιο μεταρρύθμισης που θα προσδίδει σταθερότητα και ευαισθητοποίηση στα φορολογικά κίνητρα που παρέχει το κράτος στους φορολογικούς συντελεστές εργαλεία και διάταξης που θα προάγει αλλά και φυσικά στην άμεση ευαισθητοποίηση των μικρότερων επιχειρηματιών με το χώρο της καινοτομίας έτσι ώστε να υπάρξει μία σωστή αλληλουχία και ροή από την επόμενη γενιά των startups.

5.2 Φορολογικά συστήματα Startup

Όπως έχουμε προαναφέρει παραπάνω η Ελλάδα ακολουθεί μία συγκεκριμένη δομή δομής και οργάνωσης των startup επιχειρήσεων της. Μέσα από μελέτες μας είδαμε χαρακτηριστικά πώς τα επιχειρηματικά κεφάλαια αλλά και τα φορολογικά μέσα και εργαλεία διαφέρουν από χώρα σε χώρα καθώς η δημόσια οικονομική και η χάραξη πολιτικής ενδεχομένως ταυτίζονται σε ορισμένα σημεία αλλά παρουσιάζουν και ενδιαφέρουσες διαφορές. Στην περίπτωση της Αγγλίας βλέπουμε αρκετά μεγάλες διαφοροποιήσεις ως προς τα σχήματα επιχειρηματικών κεφαλαίων αλλά φυσικά και στα φορολογικά εργαλεία και πλαίσια. Τα κριτήρια για να μπορέσει μία startup να έχει υπόσταση στην Αγγλία είναι αρκετά τόσο από το ίδιο το κεφάλαιο όσο επίσης από το εργατικό δυναμικό της και την επένδυση εκκίνησης της στο επιχειρηματικό κεφάλαιο. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα μέσα από το οποίο έχουν συναινέσει και οι δύο πλευρές αυτές των επενδυτών αλλά και αυτή της κυβέρνησης είναι η άντληση κεφαλαίων μέσω του Enterprise Investment Scheme, εργαλείο αλλά και πηγή χρηματοδότησης μέσα από την οποία τόσο η κυβέρνηση όσο και οι επενδυτές με κοινό άξονα τη φοροαπαλλαγή αλλά και τη σωστή, δίκαια, τίμια αλλά και ισορροπημένη φορολογία των επιπέδων της επιχείρησης μπορούν να επενδύσουν σε αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών με

μικρότερο ρίσκο και ζημιά και για τις δύο πλευρές. Από την άλλη πλευρά και έχοντας ήδη να λύσει το επιχειρηματικό οικοσύστημα σε μεγάλο κομμάτι χρηματοδότησης και φορολογίας στην Ελλάδα αλλά και την Αγγλία θα προσπαθήσουμε να εισάγουμε και πληροφορίες σχετικά με το φορολογικό αντίκτυπο αλλά και οργάνωση που υπάρχει στις startup επιχειρήσεις στην χώρα της Δανίας η οποία εξελίσσεται καθημερινά με ραγδαία αύξηση κυρίως σε startup καινοτόμων τεχνολογιών με βασικό αντίκτυπο στις χώρες του δυτικού κόσμου. Τα βήματα που ακολουθούνται στη χώρα της Δανίας ξεκινούν με μία τριετή φορολογική ελάφρυνση με απαλλαγή όλων των φόρων η οποία ωστόσο μπορεί να φτάσει και τα 8 έτη για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις εφόσον δεν έχουν καλυφθεί τα απαιτούμενα κεφάλαια κίνησης και λειτουργίας έτσι ώστε να υπάρξει μία ισορροπία στα ισοζύγια τους.

Επιπλέον το κράτος έχει επιλέξει να αφαιρέσει και να απαλλάξει από φόρο επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων φυσικά αρκετές επιχειρήσεις καθώς ορισμένες από αυτές προέρχονται από θερμοκοιτίδες που δημιουργούν προστιθέμενη αξία και συμβάλλουν στις θετικές εξωτερικότητες του κράτους πράγμα το οποίο επιδιώκει η Ελλάδα μέσα στην επόμενη δεκαετία, μέσα από τις ακαδημαϊκές και επιχειρηματικές θερμοκοιτίδες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και των τεχνολογικών πάρκων εντός αυτής. Τέλος όσον αφορά την Βόρεια Ευρώπη και το Angel Tax System θα δούμε πως το σύστημα φορολογίας αυτό είναι ένα από τα πιο πρωτοποριακά παγκοσμίως που προσφέρουν τα υψηλότερα φορολογικά κίνητρα ως προς το πεδίο εφαρμογής των startup επιχειρήσεων της χώρας. Ένα στοιχείο αρκετά περίπλοκο θα λέγαμε για τα δεδομένα της ελληνικής startup αγοράς και πλαίσιο καθώς η χώρα προσφέρει στους επενδυτές μία πίστωση φόρου και παράλληλα μείωση των επιπέδων της ζημιάς πολύ νωρίτερα αλλά παράλληλα σε μία πιο ευνοϊκή βάση από ότι προβλέπει το βασικό φορολογικό της σύστημα με αποτέλεσμα να επιτρέψει σε αυτούς να φέρουν

ένα μέρος της αξίας της επενδυτικής τους δραστηριότητας κατά τη στιγμή της ίδιας επενδύσεις και να μεταφέρουν φυσικά ποσότητα κεφαλαίου σε τρίτες λειτουργίες ή χρήσεις των νεοσύστατων επιχειρήσεων που θα χρειαστούν κατά τη διάρκεια του incubation plan (Ryan A. Decker 2018). Ωστόσο το πρωτοποριακό αυτό σύστημα όπως χαρακτηρίστηκε από την παγκόσμια κοινότητα των startup και των founders κρύβει κινδύνους καθώς ο συνδυασμός της παραπάνω πίστωσης και μεταχείριση κεφαλαίων για άλλες και τρίτες λειτουργίες ενδεχομένως να μην επιφέρει μία σωστή ισορροπία των ανάλογων συμφερόντων μεταξύ των επενδυτών των επιχειρηματιών και φυσικά του ίδιου του κράτους το οποίο θα εξάγει υποστηρικτικές διατάξεις και νομοθεσίας με Win to Win, B2C, B2B, G2B και B2G πλαίσιο.

5.3 Νομικές μορφές Startup και φορολογία

Οι startup επιχειρήσεις ενώ στην αρχή θεωρούνται ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί εν συνεχεία καλούνται να νομιμοποιηθούν και να κατοχυρώσουν μητρώα και πατέντες για την απαραίτητη επιβεβαίωση αλλά και επίσημη αναγνώριση από το πλέον Εθνικό Μητρώο Καταγραφής αυτών και φορολογίας των κερδών τους ως επιχειρήσεις με υπόσταση στον κλάδο του επιχειρείν. Στην πρώτη κατηγορία αν υπάρξει επιλογή δόμησης για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης LLC οι φόροι του επιχειρηματικού επιπέδου θα είναι ίδιοι για όλα τα μέλη αλλά για το σύνολο αυτής καθώς ανεξάρτητα από το αν η επιχείρηση καταβάλλει πραγματικά κέρδη οποιοδήποτε εισόδημα δημιουργηθεί υπολογίζεται ως φορολογητέο. Μία αντιστοιχία η οποία φαίνεται να εντάχθηκε στην Ελλάδα είναι η καταβολή του ελάχιστου ετήσιου φόρου ο οποίος για να μιλάμε πάντα με επιχειρήματα στην Καλιφόρνια των Ηνωμένων Πολιτειών ανέρχεται στα 800 δολάρια ως franchise tax board ενώ οι επιχειρήσεις εκείνες που

σημειώνουν υψηλό ακαθάριστο εισόδημα θα υπόκεινται σε επιπλέον χρεώσεις με βάση την κλίμακα αυτή. Επιπλέον ένα ακόμα όφελος το οποίο δημιουργείται για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης σε παγκόσμια κλίμακα είναι πως μετά από κοινές αποφάσεις των ομίλων θα παρέχονται μειώσεις έως και 20% στα επίπεδα φορολογίας τους εφόσον φυσικά πληρούνται τα κριτήρια τα οποία δομούνται από το κάθε αρμόδιο κράτος με την Ελλάδα φυσικά να είναι σύμφωνη στις παραπάνω προτάσεις καθώς πλέον έχει μπει δυναμικά στο χώρο του επιχειρείν.

Οι startup επιχειρήσεις με νομική αντίστοιχα μορφή C-corporation καλούνται να μπουν διαδικασία πληρωμής διπλής φορολογίας καθώς πληρώνουν φόρο εισοδήματος σε εταιρικό επίπεδο αλλά και σε ατομικό επίπεδο όταν οι μέτοχοι λαμβάνουν μερίσματα, ενώ αξιοσημείωτο κομμάτι αυτών είναι πως τα περιουσιακά στοιχεία διαχωρίζονται στους stakeholders αλλά και στους founders αντίστοιχα (Alexander Edwards 2015) Επίσης η αγορά και μεταβίβαση μετοχών φορολογείται και αυτή αντίστοιχα στα πλαίσια αυτά που κυμαίνονται έως τις τάξεις του 20% σε κρατικό επίπεδο ενώ θα πρέπει να πούμε χαρακτηριστικά στην περίπτωση της Ελλάδας ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η νομική αυτή μορφή μιας και δεν υπάρχει δημιουργία κερδών, πληρωμή μερισμάτων αλλά και πραγματική διανομή κεφαλαιουχικών κερδών με αποτέλεσμα οι φόροι εκκίνησης να εμπίπτουν στο μηδέν. Εν αντιθέσει με την προηγούμενη κατηγορία, η νομική αυτή μορφή S-corporation, δεν υποχρεώνει την επιχείρηση να πληρώσει φόρους εισοδήματος σε επίπεδα εταιρείας καθώς ορίζεται μόνο από μία κατηγορία μετοχών που τις κάνει λιγότερο ελκυστικές προς τους υποψηφίους επενδυτές άρα και στη συγχώνευση η εξαγορά από το ίδιο το κράτος προς χρησιμοποίηση αυτών.

Παρόλα αυτά η απαλλαγή από φόρους κάνουν την νομική αυτή μορφή εξαιρετικά διαδεδομένη σε μικρές χώρες του εξωτερικού για την έναρξη και εκκίνηση των επιχειρηματικών εγχειρημάτων τους ενώ στην Ελλάδα βλέπουμε πως κάτι τέτοιο δεν θα είχε νόημα από φορολογικής απόψεως καθώς μπορεί να αποφεύγεται η φορολογία για αυτές ενώ απασχολούν και εντάσσουν εργατικό δυναμικό αλλά δημιουργούν ελλείμματα και ενδεχομένως φορολογικές απώλειες στο ίδιο το κράτος.

6. Elevate Greece

Αποτελεί πλέον τη βασική πύλη εισόδου του επιχειρηματικού οικοσυστήματος και καινοτομίας της Ελλάδος με κύριο στόχο την ενίσχυση την ανάπτυξη και φυσικά την εξωστρέφεια των ελληνικών startups όπου μέσα στο μητρώο των επιχειρήσεων αυτών με αντίστοιχο Επίσης στόχο την δικτύωση και την ανάδειξη τους στο παγκόσμιο οικοσύστημα με βασική προοπτική την εξέλιξη μέσω ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών για επενδυτικούς αλλά και φυσικά φορολογικούς σκοπούς μέσα από τους οποίους θα υπάρχει κοινό όφελος τόσο για αυτές όσο και για το ίδιο το κράτος. Επιπλέον το εγχείρημα του Elevate Greece δημιουργήθηκε για να μπορέσει να παρέχει άμεση στήριξη ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο της πολιτείας στοχευμένα και εξειδικευμένα στα κίνητρα των επιχειρήσεων αυτών, στην εξασφάλιση ορισμένων παροχών μέσω προγραμμάτων και προκλήσεων ΕΣΠΑ ενώ παράλληλα καθώς μιλάμε για το κομμάτι της επένδυσης αλλά και της φορολογίας θα προσπαθήσει αρχής γενομένης από το έτος αυτό να εγκαταστήσει μία νέα ροή στην σωστή αμερόληπτη και φυσικά χαμηλή φορολογία των startup, καθώς ιδιαίτερα τον πρώτο χρόνο λειτουργίας τους παρουσιάζουν ζημιές και φυσικά κεφάλαια γεμάτα ελλείμματα έπειτα από τις επενδύσεις που έχουν γίνει είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό επίπεδο. Με βάση επίσης τα νέα νομοσχέδια και τη δημιουργία

του Elevate Greece θα δούμε χαρακτηριστικά πώς εισάγονται και σημαντικά φορολογικά κίνητρα τόσο για τους επενδυτές όσο για τους ίδιους τους founders, τους angels investors καθώς και τους venture capitalists οι οποίοι χάρη στις προσπάθειές της εκάστοτε κυβέρνησης θα προσπαθήσουν να αυξήσουν τα ποσοστά επιβίωσης των startups εξαιτίας της γραφειοκρατίας αλλά και του κατεστραμμένου επενδυτικού περιβάλλοντος και δικτύου που υπήρχε καθώς θα εισφέρουν κεφάλαιο σε εταιρείες οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων του υπουργείου ανάπτυξης και επενδύσεων με τη φορολογία να υπολογίζεται ακόμη και στο ήμισυ με βάση τις κλίμακες των ποσών επένδυσης πράγμα το οποίο κάνει πρόσφορο το έδαφος του ελληνικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος προς τους επενδυτές οι οποίοι βλέπουν με ένα πιο καθαρό μάτι σε ένα φυσικά λιγότερο ομιχλώδες τοπίο τη διασφάλιση των επενδύσεων τους αλλά και το φορολογικό πλεονέκτημα, καθώς γίνονται κομμάτι τους αφού οι έλεγχοι της αρμόδιας φορολογικής αρχής για τις εισφορές κεφαλαίου επιβάλλουν πλέον πρόστιμα τα οποία φυσικά δεν υπήρχαν νωρίτερα.

Παράλληλα αξίζει να σημειωθεί πως υπάρχει και φορολογική απαλλαγή της τάξεως του 100% δηλαδή ολική όταν υπάρχουν δαπάνες αλλά και επενδύσεις πάνω στο κομμάτι της έρευνας και ανάπτυξης, καθώς επίσης γνωρίζουμε πως οι δαπάνες αυτές αρκούν για να μπορέσει η ίδια η χώρα να θεμελιώσει ομίλους αλλά και κέντρα research and development όπως φυσικά και sustainable hubs για τη δημιουργία νέων startups και φυσικά εξέλιξη των ήδη υφιστάμενων, προς χρησιμοποίηση από την ίδια τη χώρα για ανάπτυξη της ψηφιακής και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης και προόδου στο κομμάτι της καινοτομίας. Μία αντίστοιχη ενέργεια και ακολουθώντας τα βήματα αυτής αποτελεί το παρόν νομοσχέδιο το οποίο έχει τεθεί σε ισχύ από το κυπριακό κράτος τα τελευταία τρία χρόνια όπου το κομμάτι της φοροαπαλλαγής έχει

διαχωριστεί σε κριτήρια όπως αρχικά πλέον θα γίνει και με το Elevate Greece στη χώρα μας πραγματοποιώντας αποτελεσματικότερες έρευνες μελέτες και φυσικά εξάγοντας χρήσιμα συμπεράσματα με την πάροδο του νέου αυτού έτους στον περιορισμό των φοροαπαλλαγών Στο κομμάτι της διερεύνησης της φορολογίας των επιχειρήσεων και στο κομμάτι της φορολογίας των επενδύσεων σε αυτές πλην φυσικά των εσόδων τους όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

6.1 Χρηματοδότηση και funding

Οι κατηγορίες χρηματοδότησης για τις startup εταιρείες του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα είναι αρκετές και ποικίλουν με βάση την επένδυση αλλά και φυσικά τις προκλήσεις τις πρωτοπορίες και τις φιλοδοξίες κάθε ιδέας. Αρχικά η πρώτη κατηγορία είναι το Venture Capital κατά η οποία αποτελεί την πιο διαδεδομένη και δημοφιλή πηγή χρηματοδότησης. Εν συνεχεία μαζί με το κομμάτι του venture capital έχουμε και προσαρμογή του crowdfunding το οποίο αποτελεί χρηματοδότηση σε μικρότερα επίπεδα και πλαίσια. Το venture capital αποτελεί οργανωμένο πλαίσιο από τους επενδυτές του χώρου υψηλού ωστόσο ρίσκου αλλά και μεγάλης ταυτόχρονα ανταμοιβής κατά κύριο λόγο σε πολλά υποσχόμενους οργανισμούς. Η δεύτερη αντίστοιχα κατηγορία χρηματοδότησης είναι το SAFE, μεταπηδώντας στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο σε μικρό χρονικό διάστημα το οποίο φυσικά δεν είναι άλλο από ένα ιδιωτικό συμφωνητικό χρηματοδότησης ενός συγκεκριμένου ποσού από τον επενδυτή ή το κράτος προς την εταιρεία και τους υπόλοιπους μετόχους με όρους και προϋποθέσεις για τη συνέχιση της συμφωνίας στο μέλλον, αποτελώντας ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο και πλαίσιο χρηματοδότησης για τα ελληνικά δεδομένα που θα διευκολύνει στο μέγιστο ιδιαίτερα τις start up του δημόσιου τομέα. Τέλος πέρα από τους venture capitalists, τους safe investors και τους angel

investors θα αναφερθούμε και στο κομμάτι της συμμετοχής των επενδυτών στις ελληνικές δημόσιες νεοφυείς επιχειρήσεις όπου στο πλαίσιο αυτό τονίζεται το γεγονός της μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων η μετοχών αλλά και της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου και της κάλυψης νέων εισφορών κομμάτια τα οποία θα ενταχθούν με τη νέα αυτή δεκαετία στο επιχειρηματικό οικοσύστημα της Ελλάδος από την πλευρά του ίδιου του Κράτους έτσι ώστε να μπορέσει να υπάρξει μία εξαιρετικά αποτελεσματική εξωστρεφής και επιχειρηματική νοοτροπία προς όφελος όλων και σχέσεις win to win για αποτελεσματικότερα φυσικά συμπεράσματα και στοιχεία διαμόρφωσης της φορολογικής πολιτικής και των φορολογικών μέτρων και εργαλείων.

Επιπλέον αξίζει να αναφερθούμε στο κομμάτι και το επενδυτικό μοντέλο Crowdfunding καθώς και όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό. Επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1% καθώς οι καταβολές των χρημάτων συνιστούν καταθέσεις για αύξηση κεφαλαίου. Μέχρι σήμερα οι φορολογικές αρχές στη χώρα μας δεν έχουν ασχοληθεί όπως προαναφέραμε σε κεντρικό επίπεδο με το ζήτημα αυτό αλλά θα πούμε πως η φορολογική διοίκηση ουσιαστικά αναπαράγει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες πλαισιώθηκαν από την επιτροπή φόρου προστιθέμενης αξίας. Ο τρόπος αυτός χρηματοδότησης αλλά και παράλληλα φορολογίας των startup επιχειρήσεων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά την άποψή μας και την άποψη όλων των founders με έναν ειδικότερο τρόπο αλλά και συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις που θα δίνουν τα σχετικά κίνητρα για την ανάπτυξη του θεσμού αυτού στην Ελλάδα καθώς ένα φορολογικό σύστημα θα πρέπει να υπάρχει και ένα αναπτυξιακό πρόσημο (Alexander Edwards 2015). Γνωρίζουμε επίσης χαρακτηριστικά πως η φορολογία παίζει καταλυτικό ρόλο στην υποστήριξη ή τον αποκλεισμό αντίστοιχα αρκετών ειδών επενδύσεων, ενώ παράλληλα οι φόροι επί των εσόδων που δημιουργούνται κατά την περίοδο της

διακράτησης με λιγότερο σχετικό και η συγκεκριμένο στο πλαίσιο των επενδύσεων από venture capitalists ή angel investors μιας και είναι απίθανο να πραγματοποιήσουν διανομές μερισμάτων με την φορολογική όσο διαχείριση των κερδών η ζημιών που πραγματοποιούνται κατά την περίοδο αυτή να επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό και να δημιουργεί πρόβλεψης κινδύνου αλλά και φυσικά ρίσκου για τη διαδικασία αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων για έναν μελλοντικό founder ή επενδυτή, η χώρα η οποία θα κληθεί να υποστηρίξει την αποδυνάμωση αυτή των επενδύσεων μέσα από νέες αναπτυσσόμενες καινοτομίες και τεχνολογίες και φυσικά χρηματοδοτήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δυνατότητα να παρέχει χρηματοδοτικά προγράμματα και πακέτα στήριξης σε διάφορες μορφές στις νεοσύστατες επιχειρήσεις στις θερμοκοιτίδες αλλά και στα πανεπιστημιακά ιδρύματα τα οποία έχουν ως βάση των προγραμμάτων τους την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία ενώ παράλληλα είναι χρήσιμο να σημειωθεί και η υποστήριξη μέσω δανείων επιχορηγήσεων και προγραμμάτων βοήθειας χωρίς επιβάρυνση προς τις νεοσύστατες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. (Hobza 2010). Ο ρόλος και ο στόχος χρηματοδότησής δεν είναι τυχαίος αλλά παράλληλα είναι στοχευμένος καθώς τα κριτήρια και οι άξονες πάνω στους οποίους βασίζεται δεν είναι άλλος από το επιχειρηματικό οικοσύστημα, το πλαίσιο της έρευνας, το δυναμικό, την εκπαίδευση και την τεχνογνωσία σύμφωνα με τα πρότυπα τα οποία είχε εφαρμόσει ΕΕ με τους οργανισμούς τα πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και τα ίδια κράτη μέλη να μπορούν να καταθέτουν σε ποικίλες προκηρύξεις αιτήσεις αλλά και προγράμματα τα οποία έπειτα από διαδικασία αξιολόγησης θα έρθουν ή θα απορριφθούν για να περάσουν στάλες χρηματοδότες αντίθετα. Πέρα από τα Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα αλλά και τα ιδιωτικά αντίστοιχα τα οποία αναφέραμε αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως το ευρωπαϊκό

ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης και το ευρωπαϊκό κοινωνικό ταμείο χαρακτηρίζονται τα μεγαλύτερα κοινοτικά ταμεία χρηματοδότησης σε περιφερειακό και όχι μόνο επίπεδο με τεράστια συμβολή και συνεισφορά στα επιμέρους σου επιχειρηματικά και καινοτόμα σχέδια με άμεσα και έμμεσα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία σε ετήσια βάση. Τα προγράμματα αυτά εντρυφούν και απευθύνονται σε πολλαπλά είδη επιχειρηματικότητας με τα κυριότερα εξ αυτών στην παρούσα φάση να είναι αυτά που απευθύνονται στην πράσινη και βιώσιμη επιχειρηματικότητα στην μπλε επιχειρηματικότητα και καινοτομία αλλά και στην ψηφιοποίηση αυτών που αποτελεί και τον ανερχόμενο στόχο βιώσιμης ανάπτυξης όπως παρουσιάζουν οι ακαδημαϊκές έρευνες για την τόνωση της καινοτομίας επιχειρηματικότητας αλλά και της ίδιας της οικονομίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο συγκεκριμένο σημείο αξίζει να γίνει αναφορά για μερικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στις επιχειρηματικές έννοιες που δεν είναι αλλά από την οργάνωση την υπευθυνότητα τον έλεγχο, την ανάπτυξη αλλά και την εγρήγορση στοιχεία τα οποία έχουν τεράστια σπουδαιότητα και είναι απαραίτητα έτσι ώστε οι νέοι φιλόδοξοι επιχειρηματίες να κατανοήσουν και να αναλάβουν πλήρως σου κάθε είδους ευθύνη εντός του επιχειρηματικού οικοσυστήματος που δραστηριοποιούνται για να ανακαλύψουν νέες και αφανείς ευκαιρίες σε τομείς που έχουν ήδη επενδύσει αλλά και στο να βρουν ανταγωνιστές και να κερδίσουν εκ νέου ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και μερίδια με στόχο την ευημερία, την ανάπτυξη, την εξέλιξη, την πρόοδο αλλά και προφανώς το χρηματικό όφελος μέσα από τις νεοσύστατες επιχειρήσεις τους, ενώ παράλληλα τελευταία επιδίωξη είναι αυτή της παροχής κοινωνικής προσφοράς στο κομμάτι της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της οικονομίας. Η αβεβαιότητα επίσης σε συνδυασμό με την ίδια την καινοτομία αποτελούν τους πυλώνες για τη σωστή ηγεσία του επιχειρείν έχοντας κάθε φορά θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα και αντίκτυπο και έχοντας δυνατότητα να οδηγήσουν όλο αυτό το πλαίσιο λειτουργίας στην ανάδειξη ενός προϊόντος

ή μιας υπηρεσίας με τρόπο τέτοιο που να επηρεάζει αλλά και να διαμορφώνει μία νέα κουλτούρα και νοοτροπία για αποδοτική επίτευξη των στόχων σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Όλα τα παραπάνω συνθέτουν τη σκληρή έννοια της ηγεσίας και της τυφλής καθοδήγησης του ιδρυτή ή αλλιώς επιχειρηματία προς τον δρόμο της αβεβαιότητας.

6.2 Σύσταση Startup Ελλάδα & Ευρώπη

Ένα πολύ εύλογο ερώτημα σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας μας δημιουργείται σε όλους τους founders αλλά και επιχειρηματίες που θέλουν να ξεκινήσουν τις δικές τους δημόσιες ή ιδιωτικές startup στο ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα. Είναι κατανοητό και αντιληπτό πως με τους νέους νόμους αλλά και τροπολογίες σχετικά με τους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων αλλά και τρίτων φόρων προς τις επιχειρήσεις αυτές θα υπάρξει διείσδυση σε νέες αγορές και χρηματοδοτικά εργαλεία κάνοντας με τον τρόπο αυτό τις νέες εταιρικές φορολογικές διατάξεις πιο συγκεκριμένες αλλά και σημαντικές ως προς τη διασφάλιση της άσκησης της πραγματικής διοίκησης μιας εγχώριας επιχειρήσεις ή μιας αντίστοιχα του εξωτερικού που επιλέγει την εγκατάσταση στην Ελλάδα και εντάσσεται στο ελληνικό φορολογικό δίκαιο και σύστημα. Επιπλέον μέσα από την ίδια μας την έρευνα των επιχειρηματικών οργανισμών μας Youth Entrepreneurship Club, Startup Greece, Startup Greek Universe και The Founderhood, έχοντας αναλύσει το κομμάτι εγκατάστασης χρηματοδότησης και φορολογίας εξάγουμε το κόστος σε βάση έτους αλλά και μήνα για μία ελληνική startup. Αυτό ανέρχεται στα περίπου 5.000 ευρώ για τον πρώτο χρόνο τα οποία ωστόσο μπορούν να προέλθουν από πολλές χρηματοοικονομικές πηγές αλλά και να μην θεωρηθούν φορολογητέα από το κράτος και εν συνεχεία να μεταβούν στα 9 περίπου χιλιάδες ευρώ μιας και τα ετήσια κόστη επιβαρύνουν το

επιχειρηματικό μοντέλο και την ίδρυση επίσημα της εταιρείας με το κράτος πλέον, να δίνει μία τεράστια βοήθεια και να προσφέρει φορολογικά οφέλη στους επενδυτές και ιδρυτές των αντίστοιχων εταιρειών.

6.3 Zerofund & Equifund

Μία από τις start up επιχειρήσεις η οποία ήρθε να δώσει απαντήσεις αλλά και λύσεις στα προβλήματα της χρηματοδότησης της δικτύωσης της υποδομής της διοίκησης αλλά και του πλαισίου της φορολογίας τόσο στο κράτος όσο και στις υπόλοιπες επιχειρήσεις είναι το Zerofund το οποίο δημιουργήθηκε από τον Γιάννη Βλαχογιάννη και άλλους founders μιας αντίστοιχα επίσης startup της Bugsense που αποτελεί στην ουσία ένα ολοκληρωμένο εργαλείο το οποίο συλλέγει και αναλύει αναφορές ασφαμάτων σε πραγματικό χρόνο μέσω μιας εφαρμογής παρέχοντας χρήσιμο αποτελέσματα αλλά και συμπεράσματα τόσο μεγάλους κολοσσούς επιχειρήσεις όπως φυσικά και σε κυβερνητικό επίπεδο αρχής γενομένης από την Αμερική. Το Zerofund στην ουσία ως ένα δίκτυο μεντόρων και παράλληλα γέφυρα χρηματοδότησης και σωστής καθοδήγησης στο Tax Plan για κάθε startup μας εντάσσει σε ένα acceleration program μέσα από το οποίο επιχειρήσεις του ελληνικού χώρου θα μπορέσουν όχι μόνο να εγκαταστήσουν τις ιδέες τους στην Ελλάδα, να τροποποιήσουν με το υφιστάμενο φορολογικό σύστημα το οποίο και κατακρίνουν αλλά και να τις προχωρήσουν στην πραγματική τους εκτέλεση όντας ένα βήμα μπροστά αφού θα έχουν ήδη ενταχθεί σε ένα δυναμικό επιχειρηματικό περιβάλλον όπως αυτό της Silicon Valley. Επομένως βλέπουμε πώς το κομμάτι της δημόσιας οικονομικής όχι μόνο της χώρας μας αλλά και των υπολοίπων συνδέεται άρρηκτα με το κομμάτι και το πλαίσιο του επιχειρείν και της καινοτομίας προωθώντας με τον τρόπο αυτό νέα φορολογικά κίνητρα, νέα φορολογικά εργαλεία αλλά και φυσικά νέες ευκαιρίες δημόσιας

χρηματοδότησης καθώς η παρακίνηση της πολιτικής σκηνής προς τους άξονες αυτούς είναι αρκετά σημαντική και ενδιαφέρουσα. Το νέο πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση της αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων στην Ελλάδα, η οποία με τη σειρά της μπορεί να προσφέρει στους επιχειρηματίες την χρηματοδότηση που χρειάζονται για να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους και να προσελκύσουν επενδύσεις. Το EquiFund αποτελεί μια πρωτοβουλία που δημιουργήθηκε από το ελληνικό κράτος σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Στρατηγικοί εταίροι όπως το ίδρυμα Ωνάση και η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος έχουν επίσης δεσμευτεί σε πολλά από τα χρηματοδοτούμενα από το EquiFund κεφάλαια, το οποίο θα ανοίξει το δρόμο για την απελευθέρωση του κοινωνικού και οικονομικού πλούτου της δημιουργίας νέων ταλαντούχων ανθρώπινων κεφαλαίων στην Ελλάδα και τη διασπορά της με ελεγχόμενα φυσικά φορολογικά πλαίσια και αξιολογήσεις.

6.4 Θετικές Εξωτερικότητες

Οι startup επιχειρήσεις αποτελούν κομμάτια του κράτους που δημιουργούν με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο θετικές εξωτερικότητες καθώς τα προϊόντα και υπηρεσίες που παράγουν αποτελούν αγαθά προστιθέμενης αξίας με εξαιρετικά μεγάλο όφελος. Οι κυβερνήσεις καλούνται να εφαρμόσουν ορισμένες οικονομικές πολιτικές που θα προωθούν θετικές εξωτερικότητες και φυσικά αποτελέσματα μέσα από προσέγγισης της φορολογίας των υπηρεσιών αυτών καθώς φυσικά και των πόρων ή των δυνάμεων προσφοράς και ζήτησης που εξάγονται με βάση τα παραπάνω. Μέσα φυσικά από το κομμάτι της δημόσιας οικονομικής αλλά και των θετικών εξωτερικοτήτων θα δούμε χαρακτηριστικά πως υπάρχει και θα υπάρξει μία σταθερότητα μία ευελιξία αλλά φυσικά και μείωση των επιπέδων της

αδράνειας που θα μπορέσουν να εξαλείψουν τη γραφειοκρατία και φυσικά να μπορέσουν να αναπτύξουν τα επίπεδα φορολογικού ελέγχου των startup εταιρειών.

Επιπλέον μέσα από τις θετικές εξωτερικότητες θα δούμε χαρακτηριστικά την αναδιαμόρφωση της δομής πολλών συστημάτων φορολογίας των επιχειρήσεων αυτών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην εκκίνηση τους αλλά φυσικά και στην απόσβεση του ίδιου κεφαλαίου τους έπειτα από κρατικές ή ιδιωτικές επενδύσεις και χρηματοδοτήσεις με παράλληλο φυσικά σκοπό τη μείωση του κόστους τόσο για αυτές όσο φυσικά και για τα διοικητικά κόστη τα οποία εν μέρει σε ορισμένες περιπτώσεις υπερκαλύπτονται από το ίδιο το κράτος εφόσον η startup υπάγεται σε αυτό. Επιπλέον ορισμένα από τα Sunk Costs καταγράφονται κανονικά και δεν μπορούν να διαγραφούν από το φορολογικό σύστημα εκτός φυσικά κι αν χρησιμοποιείται φορολογία ταμειακών ροών με πλήρη αντιστάθμιση των ζημιών και των κερδών με τις ίδιες επιχειρήσεις να προσπαθούν να διαφοροποιήσουν τους κινδύνους αυτούς από τις επενδύσεις και χρηματοδοτήσεις σε ετήσια βάση. Επιπλέον αν δεν υπάρχει μία σωστή βάση θετικών οφελών για τις επιχειρήσεις αυτές θα δούμε πως θα επιβαρυνθούν πολύ περισσότερο σε σχέση με τις απλές υφιστάμενες επιχειρήσεις εξαιτίας των διαφορετικών μορφών φόρων αλλά και των επενδυτικών αποτελεσμάτων.

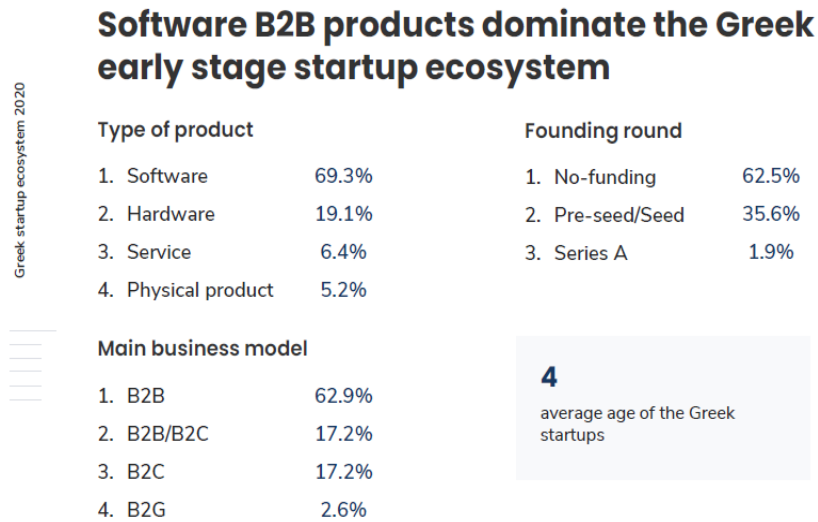
Η χάραξη πολιτικής από το κάθε κράτος και ιδιαίτερα από τη χώρα μας που στοχεύει στην ενθάρρυνση της καινοτομίας αλλά και των startup επιχειρήσεων στον χώρο αυτό θα πρέπει να παρουσιάσει και να δομήσει ένα μοντέλο αντάξιο των προσδοκιών αλλά και δομημένο σε ίδιο μοτίβο όπως αυτό των προαναφερθέντων χώρων της εργασίας μας έτσι ώστε από την εκκίνηση του incubation plan των επιχειρήσεων να υπάρξουν τα φορολογικά εκείνα κίνητρα όπου σε συνδυασμό με τους φορολογικούς

συντελεστές και πλαίσια της αντίστοιχης πολιτικής θα επιφέρουν την ισορροπία αλλά και τον σωστό σχεδιασμό και θεμελίωση σχέσεων win to win όπως προαναφέραμε μεταξύ της χώρας των επενδυτών και των επιχειρηματιών με τις θετικές εξωτερικότητες να είναι βασικές και κυρίαρχες στο πλαίσιο φορολόγησης και σώστης λήψης αποφάσεων και στρατηγικών για τη συνέχεια.

7. Έρευνα the Founderhood

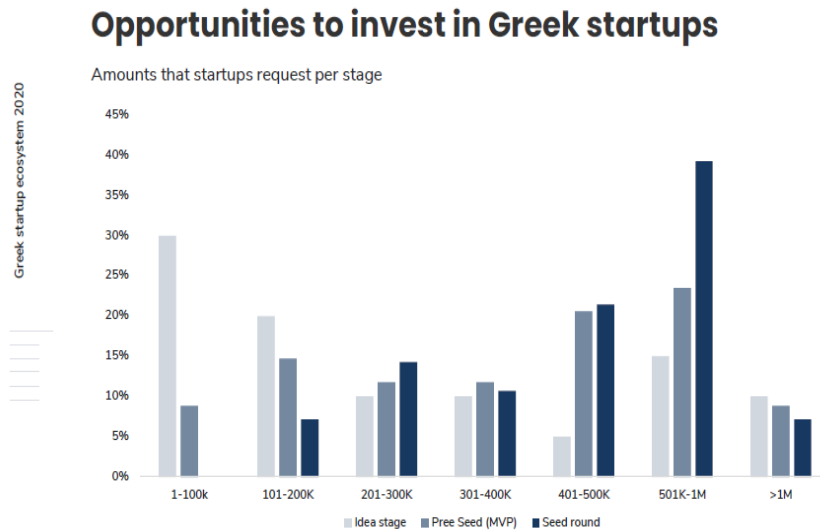

Πίνακας 1.

Σε έρευνα η οποία έγινε από την νεοσύστατη επιχείρηση startup the Founderhood την οποία έχω και χαρά να εκπροσωπώ και να αποτελώ τον υπεύθυνο της αντίστοιχης έρευνας και συλλογής δεδομένων από το ελληνικό και ευρωπαϊκό επιχειρηματικό κοινό θα δούμε μία σειρά κατηγοριών στατιστικών στοιχείων και δεδομένων σε πρόσφατη χρονολογική βάση εξάγοντας χρήσιμα αποτελέσματα δεδομένα και συμπεράσματα. Το ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα το οποίο δέχτηκε μία τεράστια επιρροή αλλά και παράλληλα υποδέχτηκε και έκανε κτήμα του ξένες νεοσύστατες επιχειρήσεις αλλά και επενδυτικά κεφάλαια ασχολήθηκε και δραστηριοποιήθηκε όπως βλέπουμε στον παραπάνω πίνακα με προϊόντα τύπου software στο ποσοστό 69,3% τα οποία δεν έλαβαν χρηματοδότηση πράγμα το οποίο σημαίνει πως οδηγήθηκαν στην αποτυχία ενώ την ίδια στιγμή το Business Model αυτών δομήθηκε σε πλαίσια B2B κατά κύριο λόγο αποδεικνύοντας για ακόμη μία φορά πώς υφίσταται πρόβλημα στα επιχειρηματικά πλαίσια διασύνδεσης με τον καταναλωτή.

Πίνακας 2.

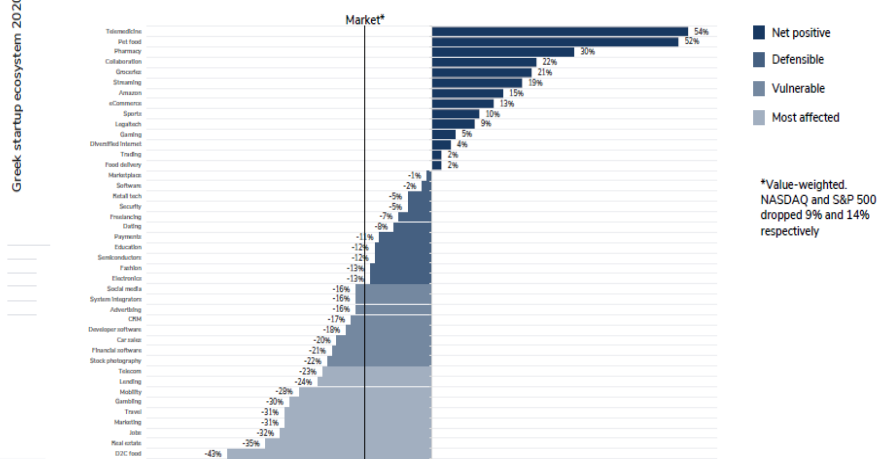

Σε επίπεδο επενδυτικών ευκαιριών αλλά και χρηματικού όγκου που απαιτούν οι νεοσύστατες επιχειρήσεις με βάση το στάδιο το οποίο βρίσκονται ξεκινώντας προφανώς από το πρώιμο στάδιο της ιδέας, παρατηρούμε χαρακτηριστικά πώς το 30% που αποτελεί και τον μέσο όρο αυτού ζητά έως και 100.000 ευρώ για τη βασική δομή της ιδέας κατά τα πρώτα δύο χρόνια όπως γνωρίζουμε ότι αναφέρει το Incubation Plan ενώ το αμέσως επόμενο ποσοστό το οποίο αξίζει να σημειώσουμε είναι αυτό της τάξεως του 40 περίπου τοις εκατό που επιθυμούν να λάβουν οι startup που βρίσκονται στα πρώτα στάδια μετοχικής έκδοσης για ποσά τα οποία αγγίζουν ακόμη και το ένα εκατομμύριο ευρώ. Στις περιπτώσεις που υπάρχει το προϊόν MVP βλέπουμε πως τα ποσά που απαιτούνται κυμαίνονται περίπου στα ίδια επίπεδα και κλίμακες με το προαναφερόμενο αντίστοιχα τύπο καθώς η δημιουργία της βασικής εφαρμογής και παραγωγής υπηρεσίας σε ψηφιακό και όχι μόνο επίπεδο απαιτεί τεράστιες προσπάθειες και τεχνογνωσία.

Πίνακας 3.

Covid-19 will impact Greek startups too

Share prices changes from January 31 – April 16 2020

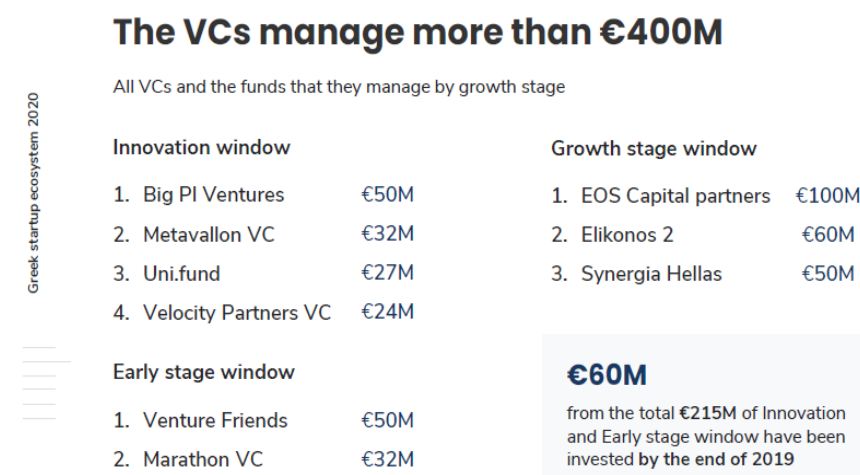

Ένα σημαντικό σημείο αναφοράς το οποίο επίσης μελετήσαμε στο οργανισμό μας ήταν και αυτό της επιρροής της πανδημίας του κοροναϊού στο Ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα με βάση το είδος της νεοσύστατης επιχείρησης αλλά και το ποσοστό και βαθμό επιρροής. Παρατηρήθηκε πως οι startup με τη μεγαλύτερη θετική επιρροή από την πανδημία ήταν αυτές οι οποίες απευθυνόταν σε φαρμακευτικά προϊόντα και αγαθά όπως επίσης και τηλεπικοινωνίες που παρουσίασαν τεράστια κερδοφορία. Αυτές οι οποίες επίσης παρουσίασαν επιφυλάξεις και δοκιμάστηκαν σε τεράστιο βαθμό ήταν αυτές της εκπαίδευσης και της διαχείρισης ψηφιακού υλικού και μάρκετινγκ, ενώ το κομμάτι των μετακινήσεων και των ταξιδιωτικών startup ήταν αυτό το οποίο επηρεάστηκε στον υπέρτατο βαθμό παρουσιάζοντας ζημιές αλλά και οικονομικές συνέπειες όπως άλλωστε έδειξαν και παρουσίασαν τόσο οι χρηματιστηριακοί δείκτες όσο και το παραγόμενο προϊόν ή υπηρεσία από την εκάστοτε νεοσύστατη και όχι μόνο επιχείρησή του κόσμου της επιχειρηματικότητας.

Πίνακας 4.

Πίνακας 5.

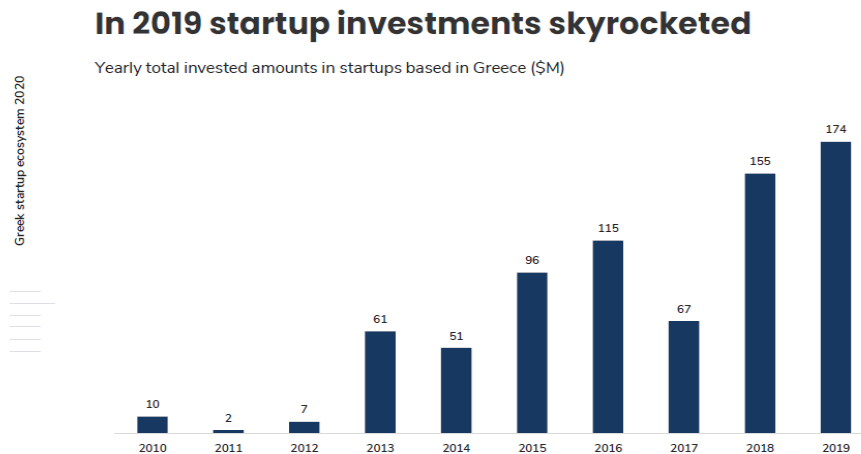
Πίνακας 6.

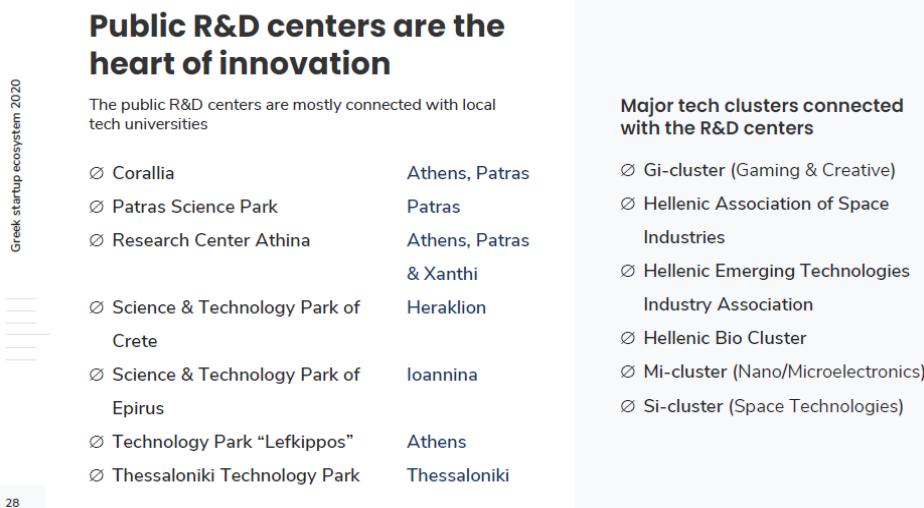
Στην παραπάνω παράγραφο έγινε αναφορά χαρακτηριστικά για δύο από τα μεγαλύτερα ιδιωτικά επενδυτικά προγράμματα στην Ελλάδα και πρωτοβουλίες τις οποίες έλαβαν τόσο ιδιωτική φορείς όσο και κρατικοί αντίστοιχα για τη δημιουργία 9 επίσης ιδιωτικών κεφαλαίων που θα βοηθήσουν τις ελληνικές startup, όχι μόνο στα τρία στάδια ανάπτυξης τους, ενώ βλέπουμε χαρακτηριστικά πως η πλειοψηφία των επενδύσεων κατά τη διάρκεια του 2019 έως 2020 έγινε από ιδιωτικά κεφάλαια venture capitals με τα ποσά τα οποία δαπανήθηκαν ιδίως στον 3ο γύρο να αγγίζουν και το ένα εκατομμύριο ευρώ και συνολικά τα 400 εκατομμύρια ευρώ. Τα ιδιωτικά επιχειρηματικά και επενδυτικά κεφάλαια στην Ελλάδα διαχειρίζονται το ποσό αυτό όπως χαρακτηριστικά βλέπουμε και στον παραπάνω πίνακα με τα τρία στάδια εξέλιξης των νεοσύστατων επιχειρήσεων να παραθέτονται μαζί με τον εκάστοτε επενδυτικό οργανισμό. Οι EOS CP όπως βλέπουμε για παράδειγμα διαχειρίζονται περίπου στα 100 εκατομμύρια ευρώ για τη λειτουργία των startup στο Growth Stage Window ποσά εξαιρετικά τεράστια για τα ελληνικά δεδομένα. Να σημειωθεί επίσης πως εκτός από τα Venture Capitals παρατηρούμε και τους Angel Investors με σημαντικότερο εξ αυτών τον Απόστολο Αποστολάκη ο οποίος έως και το 2020 συνέβαλε σε 23 αντίστοιχα εγχειρήματα μαζί με ακόμα 53 επενδυτές και περίπου

3.000 οι οποίοι επιθυμούν να ενταχθούν στο κομμάτι των επενδύσεων του ελληνικού χώρου.

Πίνακας 7.

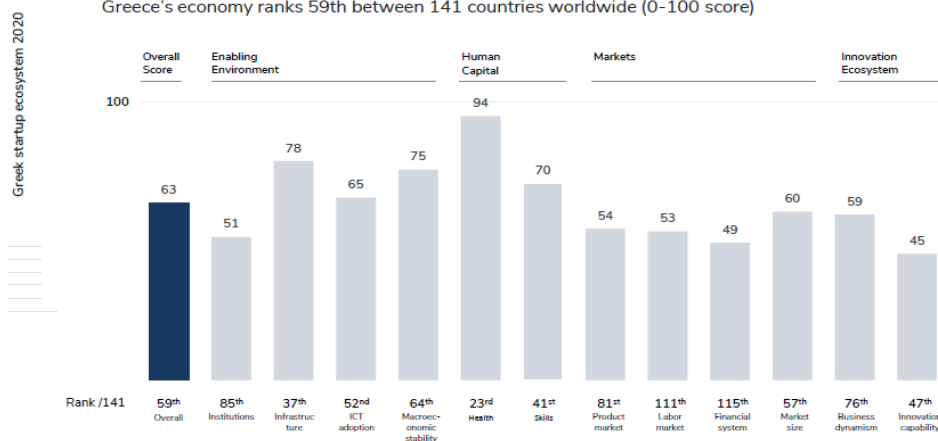
Πίνακας 8.

Πίνακας 9.

Greek economy is trying to get back on its feet

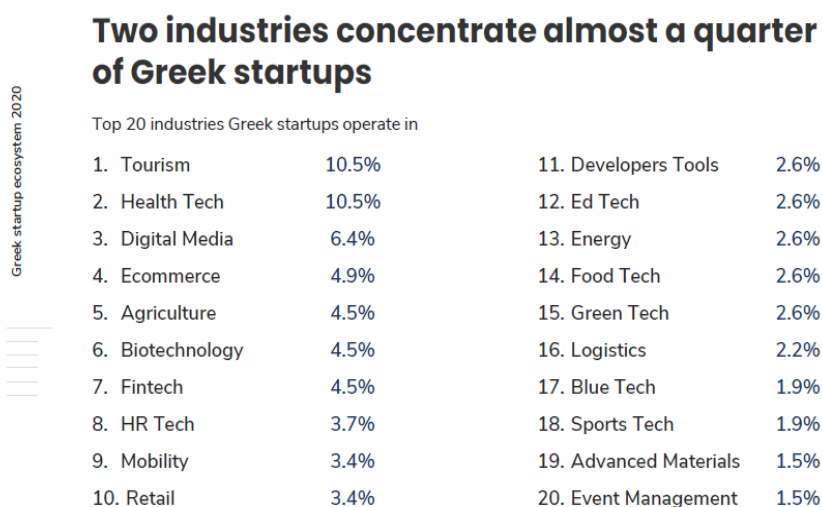
Greece's economy ranks 59th between 141 countries worldwide (0-100 score)

Παρατηρούμε ένα εξαιρετικά σημαντικό φαινόμενο το οποίο διαδραματίστηκε κατά το έτος 2019 - 2020 στο Ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα και δεν είναι άλλο από την ραγδαία αύξηση των επενδύσεων σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, φαινόμενο το οποίο μας προϊδεάζει για ένα λαμπρό μέλλον στον ψηφιακό τεχνολογικό και καινοτόμο χώρο. Αυτό επίσης αποδεικνύεται και από την δημιουργία και ήδη υφιστάμενη εξέλιξη των θερμοκοιτίδων αλλά και τον τεχνολογικών και ερευνητικών πάρκων σε όλα τα μήκη της Ελλάδας τα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και τις περιφερειακές και επαρχιακές πόλεις τα οποία συνδέονται με τα τοπικά επιχειρηματικά οικοσυστήματα για να δημιουργήσουν συστάδες και δίκτυα επιχειρήσεων που θα προάγουν την έρευνα και την ανάπτυξη στον βαθμό εκείνο που ίδια οικονομία αλλά και η κοινωνική ευημερία θα επέλθουν ξανά στα επιθυμητά επίπεδα. Η σύνδεση με τα πανεπιστημιακά ακαδημαϊκά ιδρύματα όπως για παράδειγμα συμβαίνει στο τεχνολογικό πάρκο Πατρών αλλά και η δημιουργία νέων θεματικών ενοτήτων δραστηριοποίησης σε νεοσύστατες επιχειρήσεις όπως αυτές της τεχνολογίας διαστημικών

εγχειρημάτων δίνουν μία άλλη πνοή στην Ελληνική οικονομία η οποία επιθυμεί να σταθεί ξανά στα πόδια της όπως απεικονίζεται και από την θέση της στην οποία βρίσκεται μεταξύ 141 ακόμη χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πίνακας 10.

Η Ελλάδα σε όλα τα πλαίσια επιχειρηματικής δραστηριοποίησης της απέδειξε πως για ακόμη μία φορά πως ο ηγέτης κλάδος δεν είναι άλλος από αυτόν του τουρισμού ακόμα και στο επίπεδο των νεοσύστατων επιχειρήσεων που δομήθηκαν κατά διάρκεια 2020. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου βλέπουμε πως ο τουριστικός κλάδος έχει παρουσιάσει αναρίθμητες μεταβολές εξαιτίας της πανδημίας όπου σε συνδυασμό με το ποσοστό κερδοφορίας το οποίο είναι μειωμένο αλλά και την αδράνεια σε επίπεδο περιφερειακής ανάπτυξης δεν έχει επέλθει επιστροφή στα πραγματικά αντίστοιχα δεδομένα. Όσον αφορά το κομμάτι της ψηφιοποίησης αλλά και την ίδια στιγμή του ανερχόμενου 18ου στόχου για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η ευκαιρία που αξίζει να

αξιοποιηθεί η προσπάθεια για απόδοση στον ψηφιακό και όχι μόνο προσφέροντας έτσι ένα ολοκληρωμένο πακέτο το οποίο θα διευρύνει πολλά τουριστικά δεδομένα και τις προϋποθέσεις που υφίστανται μέχρι στιγμής με στόχο να προστατεύσει αλλά και να χαράζει νέες τουριστικές ροές και σχέδια που θα μπορέσουν να διαφοροποιήσουν το τελικό προϊόν. Η αειφορία ή βιωσιμότητα αλλά και παράλληλα ο τουρισμός είναι αυτά τα οποία θα επιφέρουν το νέο αντίστοιχο μοντέλο στα ελληνικά αλλά και ευρωπαϊκά πλαίσια με στόχο τα πολλαπλά οικονομικά και πολιτισμικά οφέλη θα μπορέσουν να διαχειριστούν σωστά όλους εκείνους τους διαθέσιμους πόρους κατά τα πρότυπα της ατζέντας 2030. Οι απαντήσεις αντίστοιχα των λύσεων και η νέα χάραξη τουριστικής πολιτικής θα μπορέσει να επιφέρει και να ταξινομήσει την νέα ολοκληρωμένη επιχειρηματική πορεία σύμφωνα με την τρέχουσα και μελλοντική στρατηγική πολιτική κατάσταση. Με σημείο αναφοράς το έτος 2024-2025 κρίνεται αναγκαίο να εφαρμοστεί ένα νέο πρότυπο για την ανάπτυξη και εξέλιξη των περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών εξαιτίας της έλλειψης χαρτογράφησης που υπάρχει.

8. Επιχειρηματική Ευρώπη 2020 και βιώσιμη οικονομία

Είναι βέβαιο πώς το σχέδιο στρατηγικής για το Ευρώπη 2020 παρουσιάζει το σένα πιο εξελιγμένο πλαίσιο από αυτό το οποίο είχε δημιουργηθεί στα πρότυπα της Λισαβόνας αποσκοπώντας σε μία νέα χάραξη πολιτικής και στρατηγικής για βιώσιμη ανάπτυξη έως τα επόμενα 10 έτη. Η λύση των απλών προβλημάτων και οι απαντήσεις στα καθημερινά ερωτήματα είναι τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το στρατηγικό αυτό σχέδιο το οποίο επιθυμεί να υποστηρίξει και να επιτύχει την ανάκαμψη στις πολλαπλές πτυχές όλης της ευρωπαϊκής και ελληνικής οικονομίας ξεπερνώντας κάθε

είδους κρίση και εμπόδιο με αφορμή την πανδημία και εισάγοντας νέα πραγματικά δεδομένα για την εξάλειψη φαινομένων τα οποία μαστιίζουν τις εκάστοτε κρατικές και εθνικές οικονομίες. Σκοπός επίσης του πλαισίου αυτού είναι να αναπτύξει ταχύτερους ρυθμούς από τους προβλεπόμενους όπως αντίστοιχα αναφέρουν τα ευρωπαϊκά όργανα και φορείς για να μειωθούν οι περιφερειακές ανισότητες και να ενισχυθούν οι ορθολογικές αποφάσεις υπό προϋποθέσεις και δικαιώματα.

Όπως κάθε στρατηγικό σχέδιο έτσι και αυτό αντίστοιχα έχει οικοδομηθεί και ταξινομηθεί πάνω σε πυλώνες αλλά και κατηγορίες επενδύοντας όπως θα δούμε παρακάτω στον 10ο και 5ο στόχο βιώσιμης ανάπτυξης για να υπάρξει σε άμεσο χρονικό πλαίσιο η εξάλειψη των ανισοτήτων και η αναδιάρθρωση και ανάκαμψη της οικονομίας όπως κρίνεται απαραίτητο και αναγκαίο σε κάθε στάδιο. Όσον αφορά τον όρο και την έννοια της βιωσιμότητας στο υφιστάμενο πλαίσιο γίνεται προσπάθεια για να υπάρξει η ανώτερη απόδοση και αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων σε συνδυασμό με αυτόν των υλικών για την εξέλιξη και δόμηση μιας νέας κυκλικής οικονομίας η οποία θα έχει άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο στην νέα ιδίως γενιά η οποία σαφώς ολοκληρώνει καθημερινά τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές υποχρεώσεις της βρίσκοντας συνεχώς έξυπνες λύσεις για απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουμε θέσει. Η εξέλιξη του ακαδημαϊκού επιχειρηματικού οικοσυστήματος αλλά και των δικτύων και διαύλων επικοινωνίας και συνεργασιών τόσο για το βόρειο όσο και το νότιο τμήμα της Ευρώπης θα αποτελέσει πανάκεια και θα δώσει την εξαγωγή εκείνων των συμπερασμάτων που απαιτούνται για την ενότητα του επιχειρείν σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο.

8.1 Στόχοι Ολοκλήρωσης και μοχλοί ανάπτυξης

Όπως έχουμε διαπιστώσει το νέο στρατηγικό σχέδιο για το Ευρώπη 2020 είναι πολυσύνθετο και θέτει ως βασικές προτεραιότητες μαζί με την βιώσιμη οικονομία την αύξηση κατά περίπου 5% των πλαισίων του ανθρώπινου δυναμικού της νέας γενιάς όπως άλλωστε τονίστηκε κατά το 2021 από την eurostat. Επιπλέον είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο από κάθε Σκόπια πώς από την αρχή κιόλας της νέας δεκαετίας αλλά και της προηγούμενης υπάρχει μία αδράνεια αλλά και μη εκμετάλλευση των ευκαιριών για χάραξη και δημιουργία νέων στρατηγικών σχεδίων περί ανθρώπινου δυναμικού και αναδιάρθρωση της οικονομίας για την μέγιστη δυνατή προσπάθεια απόκτησης των επιθυμητών επιπέδων βιωσιμότητας σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (F. Etixon 2010). Όμως πρέπει να γίνει κατανοητό αλλά και να ενταχθεί στον ανθρώπινο νου και κυρίως στον ευρωπαϊό πολίτη πώς καθόλη αυτή την περίοδο των μεταβολών και των συνεχών εμποδίων κάθε κράτος μέλος της Ευρώπης διένυσε ένα προβλεπόμενο και παράλληλα μη παραγωγικό πλαίσιο δραστηριοποίησης και λειτουργίας με πολυάριθμες συνέπειες αλλά και χαμηλούς ρυθμούς εξαγωγής υπηρεσιών και προϊόντων εξαιτίας τόσο των οικονομικών κρίσεων όσο και της υφιστάμενης πανδημίας. Η άμεση ανάγκη για να ενισχυθεί το ευρωπαϊκό επιχειρηματικό σύστημα και να επέλθει βιώσιμη οικονομία και ανάπτυξη μοιάζει πιο αναγκαία οπότε όπως αντίστοιχα και η δόμηση νέων πυλώνων και πολιτικών που θα συμβάλλουν στην επίτευξη της συνοχής και την δημιουργία νέων επαγγελματικών θέσεων και πλαισίων κατάρτισης για την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού το συντομότερο δυνατόν ακόμα και στη χώρα μας.

Η άντληση δεδομένων αλλά και η εξέλιξη για την απόκτηση νέων σε παρόν και μέλλον είναι εξαιρετικά σημαντικό συστατικό και στοιχείο για την περίπτωση των επιχειρηματικών αξόνων. Η Καθημερινή αντίστοιχα επιβράδυνση αλλά και η παράλειψη σε συστήματα υιοθέτησης του στρατηγικού αυτού σχεδίου με ποσοτικά και ποιοτικά μεγέθη μας δημιουργούν και μας παραθέτουν μία πιο περιορισμένη προσέγγιση σχετικά με τον όρο βιωσιμότητα ακόμα και αν φαινόμενα όπως η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός να τίθενται ως τεράστιες προτεραιότητες στις λίστες και τις ατζέντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί το γεγονός πώς ο όρος επιβράδυνση έχει προέλθει έπειτα από την αποτυχημένη προσπάθεια της εκπλήρωσης του στόχου αλλά και των σχεδίων για τα κοινωνικοοικονομικά πλαίσια τα οποία είχαν τεθεί υπό τις διαστάσεις της βιωσιμότητας από κάθε περιφέρεια της Ευρώπης. Οι προσπάθειες οι οποίες έγιναν παρόλο που παρουσίασαν μία αρκετά μεγάλη δόση φιλοδοξίας και αισιοδοξίας θεωρήθηκαν αδύναμες αλλά τα πλαίσια συνεργασιών με κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα παρέμειναν ενεργά για την συνέχεια και το νέο στρατηγικό σχέδιο.

9. UN SDGs το μονοπάτι της βιώσιμης καινοτομίας

Όπως αναφέραμε και στην προηγούμενη ενότητα το νέο αυτό στρατηγικό σχέδιο για το Ευρώπη 2020 παρέχει και δημιουργεί παράλληλα πυλώνες βιωσιμότητας και θέσπισης νέων προτύπων κατά τα Ηνωμένα επίσης έθνη όπου από το έτος 2014 - 2015 με τη δημιουργία της ατζέντας για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης επιθυμεί την ολοκλήρωση αυτών με ορθολογικό και ουσιαστικό τρόπο έως και το έτος 2030. Τα εργαλεία εκείνα τα οποία η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση αντλία από τα Ηνωμένα έθνη για την επίτευξη των στόχων οι οποίοι είναι 17 την θέτει σε ένα νέο πλαίσιο

κατανόησης της βιώσιμης οικονομίας και του ανθρώπινου δυναμικού όπως ο συνδυασμός αυτών των δύο θα οδηγήσει στην βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη και οικονομία (Daniel Gros 2012). Το Ευρώπη 2020 για να μπορέσει να φέρει εις πέρας την αποστολή του έχει δημιουργήσει και υποσχεθεί για τήρηση όλων των μέτρων που περιλαμβάνει εντός της ατζέντας στρατηγικού σχεδίου αλλά και της ατζέντας που αποσκοπεί στη βιωσιμότητα έως και έτος 2030. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε καθημερινή βάση αναφέρει την ανάγκη για δόμηση ενός μοντέλου και την ίδια στιγμή τη δόμηση κοινών οραμάτων για μία βιώσιμη οικονομία η οποία θα στοχεύει στις συνεργασίες και στα δίκτυα όπως επίσης και σε νέες επιχειρηματικές σύναψης συμφωνιών μεταξύ ηγετών οι οποίες θα διερευνήσουν σε βάθος χρόνου όλα εκείνα τα προβλήματα τα οποία με τη λύση τους θα αποτελέσουν στοιχεία του κορμού του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού συστήματος.

Η Ευρώπη αποτελεί ένα κόμβο καινοτομίας και επιχειρηματικότητας για πολλές αντίστοιχα δεκαετίες με συνεχή εξέλιξη για την παραγωγή προϊόντων υπηρεσιών και την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων τηρώντας κάθε πρότυπο συμφωνία και κανόνα όπως έχει οριστεί σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχει δόμηση η ατζέντα της βιωσιμότητας. Υφίστανται επίσης τρεις κύριοι άξονες περί ολοκλήρωσης όλο αυτού του στρατηγικού σχεδίου βιωσιμότητας όπου δεν είναι άλλη από τους οικονομικούς κοινωνικούς και περιβαλλοντικό συντελεστές τόσο αυτούς οι οποίοι προέρχονται από το δημόσιο όσο και αυτούς από το ιδιωτικό επιχειρείν. Σπουδαίο κομμάτι το οποίο αναφέραμε σύντομα στην παραπάνω ενότητα είναι αυτό των συνεργασιών και των συνεργειών που συνάπτονται και θα συναφθούν σε ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα για την ολοκλήρωση των επιχειρηματικών στόχων. Τόσο η Ευρώπη όσο και ειδικότερα η χώρα μας έχει δημιουργήσει διάυλος επικοινωνίας και ανάπτυξης κοινωνικοοικονομικών πλαισίων με περιφερειακά

επιχειρηματικά οικοσυστήματα της Αμερικής και της Ασίας που θα μπορέσουν να εξαλείψουν μαζί κάθε είδους ανισότητα οδηγούμενοι προς την έξοδο της πανδημίας την παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών αλλά και την υιοθέτηση του νέου στόχου βιωσιμότητας.

9.1 Πανδημία Covid-19

Η συνεχής ανάγκη για άμεση αναδιάρθρωση αλλά και οργάνωση του κοινωνικοοικονομικού περιγράμματος μέσω της αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων ανθρώπινων και υλικών πόρων μοιάζει ουσιαστικότερη από ποτέ. Όλα τα χαρακτηριστικά και στοιχεία τα οποία περιλαμβάνει κάθε είδους κρίση μεταξύ αυτών οι προκλήσεις για βεβαιότητα το ρίσκο και οι ευκαιρίες συμπεριλαμβάνονται στο πλαίσιο κάθε κρίσης όπως αντίστοιχα βλέπουμε και με την πανδημία του κοροναϊού. Κατά τη διάρκεια αυτής όλοι εκείνοι οι διαθέσιμοι πόροι διατέθηκαν αποτελεσματικά και σε μεγάλης αντίστοιχα μονάδες με στόχο την έξοδο και την εξάλειψη κάθε τελευταίου ίχνους που θα μπορούσε να προκαλέσει πρόβλημα στην ανθρωπότητα. Η υγειονομική αυτή κρίση δεν στάθηκε μόνο στις υφιστάμενες αυτές συνέπειες αλλά κατόρθωσε να γκρεμίσει και να αναδιοργανώσει κάθε εθνική οικονομία και φορολογικό και επενδυτικό σύστημα σε όλα τα επίπεδα με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν εξαιρετικά μεγάλα διλήμματα αποφάσεων για την εξέλιξη της πανδημίας. Είναι επιχειρηματική γενιά κλήθηκε να αντιμετωπίσει όλα τα παραπάνω στο δρόμο προς τη βιωσιμότητα με ένα τεράστιο όγκο εργαλείων η οποία δημιούργησε. Σε συνδυασμό με το στρατηγικό σχέδιο 2020 και έχοντας ήδη αποκτήσει κριτική σκέψη μέσα από τον όγκο δεδομένων και πληροφοριών που έχουν αντιληφθεί η αναδιάρθρωση και η επίτευξη μιας νέας οικονομίας η οποία περιλαμβάνει πλήθος εμποδίων μεταβολών αντιδράσεων οικονομικών προβλημάτων και υψηλό ανταγωνισμό δημιουργείται το ερώτημα για το αν

θα μπορέσει να υπάρξει ξανά επιχειρηματική και κοινωνική ευημερία μειώνοντας το βαθμό της αβεβαιότητας και ισορροπώντας ξανά επαναφέροντας τους όλους εκείνους τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης. Τόσο η εκάστοτε χώρα όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να στοχεύσουν σε νέους άξονες βιώσιμων λειτουργιών για τις νέες μελλοντικές προκλήσεις προκειμένου να ταξινομήσουν ξανά και να διαρθρώσουν τα κοινωνικά οικονομικά πλαίσια με ρεαλισμό και συνοχή. Επιπλέον μόνο έτσι και μέσα από την διαφάνεια θα επέλθει ο ρεαλισμός των καταστάσεων για την αποτροπή κάθε συνέπειας και εκμετάλλευσης των υπηρεσιών εντός και εκτός του εργασιακού και επιχειρηματικού οικοσυστήματος όπως τονίζεται και από τα πρώτα στάδια των εκπαιδευτικών βαθμίδων της επιχειρηματικότητας.

9.2 Βιωσιμότητα και χρηματοοικονομική ανάκαμψη

Σε επίπεδο οικονομικό και επιχειρηματικό προϋπολογισμού είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε τη συμβολή του στρατηγικού σχεδίου και των εργαλείων που παρέχει για την άμεση ανάκαμψη της οικονομίας σε ευρωπαϊκό και ελληνικό επίπεδο. Τα εγχειρήματα και τα προγράμματα Next Generation Europe θα αποτελέσουν και αποτελούν ήδη σε συνδυασμό με την καθοριστική συμβολή των ευρωπαϊκών μηχανισμών και τραπεζών το πλαίσιο υποστήριξης των επιχειρηματικών και στρατηγικών σχεδίων για αύξηση της παραγωγικότητας αλλά και τον οικονομικών προϋπολογισμών ακόμα και σε περιόδους κρίσης. Από την άλλη τα προγράμματα Horizon αποσκοπούν στην άμεση συνεργασία και δημιουργία δικτύων αλλά και την μείωση του ρίσκου και του φαινομένου της αβεβαιότητας η οποία παρουσιάζεται σε κάθε χώρα της παγκόσμιας κλίμακας (Jean-François

Tremblay 2003). Τα φαινόμενα ενέργειας τα οποία συναντιούνται σε συνδυασμό με το πλήθος των περιφερειακών και επιχειρηματικών ανισοτήτων των κρατών-μελών της Ευρώπης αποτελούν μείζονα ζητήματα που χρήζουν άμεσης και ορθολογικής αντιμετώπισης. Οι χώρες του νότου και της Μεσογείου φαίνεται πως θα είναι αυτές οι οποίες θα λάβουν τα υψηλότερα οικονομικά ποσοστά και ενισχύσεις όπως παρουσιάζουν οι ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες της οικονομίας και της ενέργειας ενώ παράλληλα αξίζει να σημειωθεί πως τα ποσά αυτά θα αγγίξουν ακόμα και το ένα τρισεκατομμύριο ευρώ είτε με τη μορφή δανεισμού είτε με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης.

10. Κίνητρα νέων founders

Κάνοντας μία γρήγορη ανασκόπηση και μελέτη σε μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο πλαίσιο, κατά τη δομημένη άποψη της πλειοψηφίας των φιλόδοξων επιχειρηματιών αλλά και των μελετητών αυτού, τα εργασιακά περιβάλλοντα ιδιαίτερα στη χώρα μας αλλά και αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτηρίζονται από τεράστια επίπεδα ανταγωνιστικότητας τα οποία καλούνται συνεχώς να υιοθετούν νέα πλαίσια και πρότυπα στους άξονες της παραγωγικότητας, της γνώσης, της τεχνολογίας, της ποιότητας αλλά και του στρατηγικού σχεδιασμού εκ νέου, έτσι ώστε να μπορέσει να υπάρξει άμεσα και σε μελλοντικό επίπεδο μία σειρά εξελίξεων και ριζικών αλλαγών, από την οποία θα μπορούν όλες οι χώρες να συμβαδίζουν, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη και τις ανισότητες που υφίστανται προς το δημόσιο συμφέρον αλλά και την ικανοποίηση και σωστή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού που πλαισιώνει το φάσμα αυτό. Το παραπάνω πλαίσιο σαφώς και δεν είναι εύκολο στην υλοποίησή του, καθώς τα εμπόδια, η έλλειψη κινήτρων και η καθημερινή αδράνεια σε αρκετούς άξονες θέτουν ένα τείχος επιβραδυνόμενης ανάπτυξης τόσο του ίδιου του

δημόσιου τομέα όσο και των ιδίων των ατόμων, που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, αλλά και φυσικά τον τελικό χρήστη που δεν είναι άλλος από τον πολίτη που θα επωφεληθεί από τις προσφερόμενες υπηρεσίες που θα παραχθούν. Για να εστιάσουμε στο θέμα της εργασίας μας με βάση όλα τα παραπάνω, θέλουμε να εξηγήσουμε το γεγονός πώς χωρίς την ύπαρξη κινήτρων αλλά και παραγόντων που θα τονώσουν τόσο τον ψυχολογικό, όσο και τον εργασιακό άξονα των φιλόδοξων επιχειρηματιών είναι απαραίτητη η παρακίνηση με πολλαπλούς τρόπους και στρατηγικές μεθόδους που θα μπορέσουν να αυξήσουν τα επίπεδα παραγωγικότητας του δημόσιου τομέα αλλά και ευημερίας των ιδίων, στοιχείο που τονίζεται και από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης της Agenda 2030 από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, που αντικατοπτρίζει όχι μόνο το ανθρώπινο δυναμικό αλλά και το περιβάλλον δραστηριοποίησης, για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

Βλέπουμε χαρακτηριστικά πως όχι μόνο στην θεματική ενότητα της εργασίας, δηλαδή αυτή του δημόσιου τομέα, αλλά και στην καθημερινή ζωή αντίστοιχα, πώς το πλαίσιο του χαρακτήρα και της δραστηριοποίησης των ατόμων είναι απόρροια πολλαπλών κινήτρων, τα οποία μπορούν να συσχετιστούν άμεσα και έμμεσα με την διάκριση, την απόκτηση των προς το ζην και την ενεργή συμμετοχή και αποδοτικότητα για ανάδειξη του "brand profile" τους. Είναι βέβαιο πώς η ορολογία κίνητρο είναι πολυδιάστατη τόσο ως προς το θεωρητικό όσο και ως πρακτικό στοιχείο, αρχής γενομένης από την έννοια της αμοιβής, του εργασιακού χώρου και μετέπειτα των παραγόντων δημιουργίας και εξέλιξης αυτών, με σημαντική επίσης υπόσταση και στους ψυχολογικούς άξονες της αλληλεπίδρασης του ατόμου με το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται.

10.1 Σύστημα Κινήτρων

Μία ιδιαίτερη κατηγορία στην εργασία μας αποτελεί και αυτή των συστημάτων κινήτρων, η οποία περιλαμβάνει όλα εκείνα τα απαιτούμενα μεγέθη που συνδέονται άμεσα με την επίδοση αλλά και τη συμβολή των όλων στην επίτευξη των συλλογικών ή ατομικών στόχων στα πλαίσια του επιχειρηματικού άξονα αλλά και την αναγκαία εγκατάστασή τους. Όλο αυτό το σύνολο αποτελείται από ατομικά προγράμματα κινήτρων αλλά και ομαδικά, όπου τα πρώτα παρέχονται σε μεμονωμένες startup για την επίτευξη μεγαλύτερης κλίμακας αποδόσεων ενώ αντίστοιχα τα ομαδικά αποδίδονται σε μία μεγάλη μερίδα ατόμων για την αύξηση των επιπέδων αποδόσης και παραγωγικότητας σε συλλογικό επίπεδο. Το υφιστάμενο project επιβραβεύει και ενθαρρύνει μία νέα νοοτροπία εστιάζοντας στους φιλόδοξους επιχειρηματίες και την επαγγελματική νοοτροπία τους, ενώ στον αντίποδα ενδεχομένως να μην αποτελεί μία αξιόπιστη λύση. Επιπλέον μέσω των μεθόδων μέτρησης των επιδόσεων, υλοποιείται ένα σωστό στρατηγικό πλάνο με δομημένους άξονες στους πυλώνες της χρηματοδότησης των στόχων, της επιρροής αλλά και φυσικά της αντικειμενικότητας και αξιοπιστίας που υφίσταται (Sotirios Kourpidis 2013). Επιπροσθέτως μέσα στο σύστημα κινήτρων καθορίζονται και οι όροι της εσωτερικής και εξωτερικής παρακίνησης με την πρώτη να αφορά τις βασικές επιθυμίες και ανάγκες του ατόμου οι οποίες καθορίζονται από το κοινωνικό και προσωπικό σύνολο. Άρα η δημιουργία κινήτρων στην παρούσα φάση προϋποθέτει μία τεράστια προσπάθεια για τους επιχειρηματίες καθώς γνωρίζουμε πως καμία ανάγκη, ποτέ δεν μπορεί να υλοποιηθεί και να καλυφθεί πλήρως για τον άνθρωπο, ενώ υπάρχει και το μεταβαλλόμενο πλαίσιο αυτής.

10.2 Κίνητρα επιχειρηματικής εξωστρέφειας

Οι επιχειρηματικές καινοτόμες δραστηριότητες πλαισιώνονται από την έννοια και τον όρο της εξωστρέφειας ο οποίος με τη σειρά του παρουσιάζει ένα πλήθος με πολλά ακαδημαϊκά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. Πρώτα από όλα μέσω της εξωστρέφειας υπάρχει μακροπρόθεσμη μακροχρόνια ανάπτυξη της νεοσύστατης επιχείρησης που αποτελεί τον βασικό του στόχο μέσα από τη μεγιστοποίηση των κερδών ή των υπολοίπων συντελεστών που αυξάνει τη δυναμική της. Έπειτα το προφίλ αλλά και η επωνυμία αυτής θα μπορέσει να εξαλείψει οποιοδήποτε εμπόδιο εισόδου με σαφώς λιγότερη και εξυπνότερη προσπάθεια αλλά και ελάχιστο κόστος πράγμα το οποίο έπειτα συνεπάγεται και στην εφαρμογή οικονομιών κλίμακας όπου η παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών θα μεγιστοποιηθεί με το μικρότερο δυνατό κόστος αλλά και προφανώς την καλύτερη εκμετάλλευση και χρησιμοποίηση των πρώτων υλών και δεδομένων. Εν συνεχεία τα δεδομένα αυτά, όπως φυσικά και η πρόσβαση σε νέες αγορές και πλαίσια επιχειρηματικότητας και καινοτομίας θα μπορέσει να στελεχώσει και να δώσει την ευκαιρία στη νεοσύστατη επιχείρηση να κατανοήσει εξαρχής το πλαίσιο του οικοσυστήματος μέσω έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης για προστασία από την έννοια της αβεβαιότητας αλλά και τους ποικίλους κινδύνους και απειλές οι οποίες συναντούνται στο πέρασμα αυτό. Όντας εξωστρεφής μπορείς να επιτύχεις πολλά και θαυμαστά πράγματα στον επιχειρηματικό κόσμο με κάποιο από τα ουσιαστικότερα να είναι επίσης η πρόσβαση πέρα από δεδομένα σε τεχνολογικές πηγες και οάσεις υψηλής τεχνογνωσίας που παρέχουν τρίτοι οργανισμοί αλλά και εταιρείες προκειμένου να προσελκύσουν νέα ευέλικτα καταρτισμένα και ικανά στελέχη με εμπειρία.

Τέλος στα παραπάνω χαρακτηριστικά θα έρθουν να μετέχουν και το κόστος χρηματοδότησης το οποίο απαιτείται καθώς η εξασφάλιση της φερεγγυότητας αλλά και των πολλαπλών χρηματοοικονομικών οφελών η απόκτηση νέων παραγωγικών συντελεστών και δικτύου για τη μεταφορά αυτών καθώς επίσης και απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στα πλαίσια της εξωστρέφειας με στόχο την διαφοροποίηση και την ανάδειξη της νεοσύστατης επιχείρησης θα προάγουν και θα δημιουργήσουν ένα πιο ώριμο επιχειρηματικό οικοσύστημα και περιβάλλον το οποίο δεν θα χαρακτηρίζεται ως εύαλωτο αλλά ανεξάρτητο και ουσιαστικό έναντι των προκλήσεων που παρουσιάζονται (Wouter Vandenabeele 2016). Η εξωστρέφεια αποτελεί ουσιαστικό μοχλό ανάπτυξης τόσο για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις όσο και τα ίδια κράτη μέλη της Ευρώπης καθώς θα συμβάλλει στην επέκταση της αγοράς με νέες παραμέτρους και ιδιαιτερότητες. Εφόσον δεν υφίσταται εξωστρέφεια τότε γίνεται λόγος για ένα διαφορετικό οικονομικό, κοινωνικό αλλά και επιχειρηματικό περιβάλλον γεμάτο κινδύνους διαδικασίες και γραφειοκρατικά πλαίσια τα οποία θα οδηγήσουν και έχουν ήδη οδηγήσει στην προκειμένη περίπτωση την ίδια μας τη χώρα στην επιχειρηματική αδράνεια και το αδιέξοδο από το οποίο επιδιώκει να βγει.

10.3 Κίνητρα επαγγελματικού πλαισίου

Είναι δεδομένο και μάλιστα αποδεδειγμένο πως οι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα επιδιώκουν την ανάδειξη και την μέγιστη αποδοτικότητα στο αντικείμενο της επαγγελματικής τους θέσης, εξαιτίας της έλλειψης κινήτρων, έτσι ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν άμεσα ή έμμεσα τα νέα "εργαλεία", τα οποία φυσικά δεν προσφέρονται από την διοίκηση, για την καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την ικανοποίησή, αλλά και τη χρήση του πιο ανταγωνιστικού εαυτού τους, πάντα σε θεμιτά

πλαίσια για την επίτευξη των στόχων δημοσίου και ιδιωτικού συμφέροντος μέσα σε επαγγελματικά περιβάλλοντα τα οποία είναι συνεχώς μεταβαλλόμενα εξαιτίας των εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, όπως χαρακτηριστικά βλέπουμε και κατά τη διάρκεια της υγειονομικής και οικονομικής κρίσης που μαστίζει την παγκόσμια οικονομία και κοινωνία. Κατά τον Latham (1990) ορίζονται πολλαπλοί άξονες για την πιο ουσιαστική επεξήγηση των κινήτρων βασιζόμενοι στις ανάγκες, τα skills των υπαλλήλων, τις αξίες που διακατέχουν αυτούς, αλλά και το ίδιο το εργασιακό σύστημα. Αρχής γενομένης από τον πρώτο άξονα, βλέπουμε χαρακτηριστικά πως η ευημερία του ατόμου είναι αλληλένδετη με την ικανοποίηση και την κοινωνική ευημερία των πολιτών που θα κάνουν χρήση των δημόσιων προσφερόμενων υπηρεσιών χωρίς επιπτώσεις αλλά και ελλείψεις των εν λόγω πλαισίων. Στο κομμάτι των γνώσεων του αντικειμένου αλλά και των ίδιων των αξιών που πρεσβεύουν το οικοσύστημα του επιχειρείν βλέπουμε πως υπάρχει μία σειρά διαδικασιών και ελλείψεων κινήτρων, υπό όρους και προϋποθέσεις μέσα από τις οποίες θα μπορέσουν οι φιλόδοξοι επιχειρηματίες να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη ευελιξία, διάθεση και προσαρμοστικότητα για ανταπόκριση στα ζητούμενα tasks.

10.4 Κίνητρα Παραγωγικού και Τεχνολογικού Πλαισίου

Ο ορός της παραγωγικότητας δια μέσω των κινήτρων απευθύνεται και στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού για το οποίο και μιλάμε, αλλά και στο γενικό φάσμα του επιχειρείν της εκάστοτε χώρας. Ξεκινώντας με τη βασικότερη αντίστοιχα προσέλκυση κινήτρου η οποία δεν είναι άλλη από αυτή της τεχνολογίας και της αξιοποίησης αντίστοιχα, βλέποντας χαρακτηριστικά τον ανερχόμενο SDG 18 Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Jeffrey Sachs, κατανοούμε όντως πως χρησιμοποιείται για την αποδοτικότερη λειτουργία της καινοτομίας αλλά και της ψηφιακής διακυβέρνησης αυτού, όσο και του remote working που εφαρμόζεται ακόμα και τώρα αποτελώντας κρίσιμες προκλήσεις για την δημιουργία νέων κινήτρων και αποτελεσματικότητα της διοίκησης και οργάνωσης για τους επιχειρηματίες του εν λόγω τομέα που φαίνεται να εξάγουν τα δικά τους κίνητρα απασχόλησης. Σαφώς η βελτίωση των υφιστάμενων υπηρεσιών, η αναβάθμιση αυτών, αλλά και εγκατάσταση νέων πληροφοριακών δεδομένων που θα μπορούν οι ίδιοι οι χρήστες, δηλαδή οι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα να δουλεύουν με ευέλικτο τρόπο, αποτελεί ένα σημαντικό κίνητρο μέσω του οποίου θα επιδιώξουν όχι μόνο τη μικρότερη δυνατή χρησιμοποίηση του εργασιακού χρόνου αλλά και την αποφυγή της γραφειοκρατίας και του κόστους παραγόντων, οι οποίοι αποτελούν και τα πρωταρχικά προβλήματα προς επίλυση του τομέα, κατατάσσοντας τη χώρα μας συγκεκριμένα στις υψηλές κλίμακες με τα εμπόδια αλλά και τα προβλήματα που εντοπίζονται στον δρόμο της αποτελεσματικότερης αναδιοργάνωσης του συστήματος.

10.5 Κίνητρα Εκπαιδευτικού Πλαισίου

Η επένδυση στη γνώση αλλά και την εκπαίδευση επί του επαγγελματικού αντικειμένου σαφώς βελτιώνει τις ικανότητες και τις αποδόσεις ορισμένων ατόμων και ιδιαίτερα αυτών του επιχειρείν, καθώς δεν έχουν συχνά την δυνατότητα αυτή πλην των γνώσεων των θερμοκοιτίδων, με την προοπτική εξέλιξης και διεύρυνσης των οριζόντων τους πέρα από τις ήδη υφιστάμενες γνώσεις που κατέχουν και την εργασιακή εμπειρία που αυξάνει στην χρονική κλίμακα. Σαφώς και το εκπαιδευτικό αυτό κίνητρο έχει υπόσταση και ουσία στον δημόσιο τομέα μόνο όταν το ίδιο το άτομο από τη στιγμή που θα του προσφερθεί, θα επιδιώξει την εκμετάλλευση προς όφελος των

γνώσεων του, πράγμα το οποίο καλείται εσωτερική υποκίνηση, εν αντιθέσει με το επαγγελματικό περιβάλλον δραστηριοποίησης και τη συνοχή αυτού πράγμα το οποίο καλείται εξωτερική υποκίνηση. Είναι επιπλέον δεδομένο, ιδιαίτερα στον χώρο της καινοτομίας, η συνεχής επιμόρφωση θεωρείται αναγκαιότητα κατά τους επιχειρηματίες και τα αρμόδια στελέχη του Human Resources, για την συνέχιση της εξασφάλισης των θέσεων των ατόμων όπως θα δούμε και στη συνέχεια της εργασίας μας, πως θα επέλθει η θετική μεταβολή μέσω στρατηγικών επαγγελματικών μεθόδων, για την ανάδειξη ενός νέου και εξειδικευμένου προσωπικού, με τις υφιστάμενες πιθανότητες να παραπέμπουν σε έλλειψη διασύνδεσης του άξονα της ανάπτυξης, της παραγωγικότητας αλλά και της δημιουργίας θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των εργαζομένων αλλά και των προσφερόμενων υπηρεσιών.

10.6 Αντικίνητρα

Ξεκινώντας με το βασικότερο θα λέγαμε πρόβλημα το οποίο αναφέραμε και στην εισαγωγή τόσο για τον ίδιο τον χώρο του επιχειρείν όσο για τους επιχειρηματίες αυτού, που δεν είναι άλλο από τη γραφειοκρατία αλλά και φυσικά την μεταβαλλόμενη κατάσταση, δημιουργούνται μία σειρά από αντικίνητρα σαφώς και από αρκετούς ακόμα και ποικίλους άξονες που θα δούμε στη συνέχεια. Όλο αυτό το πλαίσιο έχει άμεσες συνέπειες για όλες τις πλευρές καθώς ο τεράστιος όγκος των απαιτούμενων συναλλαγών σε καθημερινή βάση αλλά και το πλαίσιο των επενδύσεων το οποίο θα διεξαχθεί δια μέσω των φιλόδοξων επιχειρηματιών απαιτεί τόσο το κόστος του χρόνου όσο και της απόδοσης που θα μειωθεί έπειτα από τη χρονοβόρα αυτή διαδικασία. Απόρροια αυτού του είδους των αντικινήτρων βλέπουμε πως είναι η καταπάτηση του δημοσίου συμφέροντος αλλά και του του ατομικού κατά των νέων επιχειρηματιών μιας και όπως αναφέραμε

νωρίτερα τίθεται μία δίκαια προς όλους κλίμακα ανάλογα με την παραγωγικότητα και επιβράβευση αντίστοιχα.

Εν συνεχεία με την άνιση και άδικη κατανομή των χρηματοδοτήσεων σε όλο το μήκος της κλίμακας το πάζλ συμπληρώνεται από την μη αμερόληπτη αλλά και αντικειμενική αξιολόγηση των εγχειρημάτων η οποία σύμφωνα με έρευνες αποτελεί ένα ακόμη μελανό σημείο με τους founders αυτού να εμφανίζονται αντιπαραγωγικοί, έχοντας ως δεδομένη σκέψη την απουσία των συνεπειών που θα μπορούσαν να επέλθουν αλλά και την αντικατάσταση τους από άτομα πολλά υποσχόμενα, ικανά και παραγωγικά για την αποτελεσματικότερη λειτουργία και παροχή υπηρεσιών, πάντα υπό τις αξίες της διαφάνειας και της απουσίας της διαφθοράς. Σαφώς ένα ακόμα πλαίσιο το οποίο έρχεται να συμπληρώσει όλα τα παραπάνω θεωρητικά αλλά και πρακτικά σύνολα είναι αυτό του ανταγωνισμού, καθώς η διαφοροποίηση σε θεμιτό και αθέμιτο έχει ένα καταλυτικό ρόλο στη δημιουργία ευνοϊκών κινήτρων και ποιοτικών συμπερασμάτων για τους επιχειρηματίες οι οποίοι δηλώνουν χαρακτηριστικά πώς, απαιτούν μία σύγχρονη πραγματικότητα αντάξια των προσπαθειών τους με άμεση ανάγκη για αναδιάρθρωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου, υπό το πρίσμα του οποίου δραστηριοποιούνται και οι ίδιοι χωρίς να μπορούν να απολαύσουν τα οφέλη της ευημερίας από την ύπαρξη κινήτρων στο εργασιακό τους τομέα, με την προϋπόθεση πάντα ότι θα υπήρχε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης της επαγγελματικής ποιότητας που θα αποσκοπεί στην εξέλιξη, στην απόδοση και στην υλοποίηση αυτών για τη δημιουργία win to win σχέσεων. Κλείνοντας αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως ιδιαίτερα στη χώρα μας ένα ακόμα αντικίνητρο είναι η συμπεριφορά αλλά και οι καταστάσεις μεταξύ των συναδέλφων, που παρουσιάζουν μία αρκετά μεγάλη διαφορά με ηλικιακά χάσματα και τη συνεργασία ή την εύρεση κινήτρου για αποτελεσματική και ποιοτική απασχόληση να απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό. Επομένως καταλήγουμε στο

γεγονός πως το κομμάτι της αξιολόγησης αποτελεί ένα εκ νέου δίκαιο κίνητρο για κάθε founder ο οποίος θέλει να κάνει το Scale Up στην επαγγελματική του σταδιοδρομία, διεκδικώντας ανώτερες θέσεις για το brand του και απολαμβάνοντας μεγαλύτερα επίπεδα ευημερίας πάντα σε αναλογία με την απόδοση και την παραγωγικότητα, εντός του εργασιακού περιβάλλοντος του με στόχο το επιχειρηματικό συμφέρον.

Επιπλέον ένα ακόμα τεράστιο αντικίνητρο είναι αυτό της ελαττωματικής διοίκησης και στρατηγικής η οποία θα πρέπει να αντικατασταθεί από στρατηγική με όραμα και χειροπιαστά και μετρήσιμα αποτελέσματα για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και υπηρεσιών ως προς το πλαίσιο των κινήτρων. Παράλληλα σε συνδυασμό με την αξιοκρατία και τον εντατικό έλεγχο έτσι ώστε να εντοπίζονται συνεχώς προβλήματα και αδυναμίες του οικοσυστήματος θα προκύπτει ο πραγματικός δείκτης απόδοσης των startup, αποτελώντας ένα ακόμα βήμα προς την ανάδειξη της ορθότητας και εκείνων που επιδιώκουν να ξεφύγουν από το πλαίσιο της αδράνειας αλλά και της αντί παραγωγικότητας, η οποία με την επιβράδυνση της ωθεί την ανάπτυξη όλων των αξόνων σε υποκειμενικές υποθέσεις, μεγάλα κόστη και δαπάνες αλλά και αλλοίωση του επαγγελματικού πλαισίου κάνοντας έτσι ζοφερό το μέλλον αλλά και το περιβάλλον όλων εκείνων που αναζητούν ή περιμένουν τη δημιουργία κινήτρων προς ανάδειξη αυτών και των καινοτόμων εγχειρημάτων τους (Gloria Simo 1995). Στην παρακάτω παράγραφο και αντίστοιχα θεματική μας ενότητα θα δούμε πως στο πλαίσιο του επιχειρείν σε ένα ευρύτερο περίγραμμα έχει αποτελέσει και αποτελεί καθημερινό αντικείμενο πολλών ερευνητικών προσπαθειών και μελετών, στο κομμάτι της επιστήμης της διοίκησης και ιδιαίτερα σε αυτό των κινήτρων του ανθρώπινου δυναμικού.

Στην πρώτη περίπτωση αντίθετα βλέπουμε πως υπάρχει μία άμεση και έμμεση επιρροή αλλά και μία ευκολότερα μεταβαλλόμενη κατάσταση μέσα από τη διαμόρφωση του κρατικού μηχανισμού και της αγοράς σε αντίθεση με την περίπτωση του ιδιωτικού επιχειρηματικού τομέα, ενώ παράλληλα σημαντική διαφορά εντοπίζεται στον όρο των εξωτερικών αμοιβών οι οποίες αποτελούν ένα κατεξοχήν κίνητρο με εξαιρετικά σημαντικό ρόλο για τους επιχειρηματίες του ιδιωτικού τομέα σε αντίθεση με του δημοσίου (θερμοκοιτίδες και τεχνολογικά πάρκα), οι οποίοι δεν προσδοκούν αντίστοιχα υψηλότερες αμοιβές από τα εγχειρήματά τους.

11. Επιχειρηματικές περιφερειακές ανισότητες

Η παρουσία περιφερειακών ανισοτήτων αποτελεί μία πρόκληση για την περιφερειακή πολιτική τόσο της χώρας μας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα στην οποία εντάσσεται, έχοντας καταλυτικό ρόλο στην εξάλειψη των ανισοτήτων μέσα από τη δόμηση και συνεργασία των πολιτικών τους μεθοδολογιών και πλαισίων.

Κάθε πλαίσιο περιφερειακών ανισοτήτων γνωρίζουμε πως παρουσιάζει ένα πλήθος μεταβολών αλλά και διαφορετικών ρυθμών εξαιτίας των εμποδίων που παρουσιάζονται σε κάθε είδους επιχειρηματική δραστηριότητα με στόχο την ανάπτυξη την εξέλιξη διαμορφώνοντας και αλλάζοντας το πλήθος και τη μορφή το νυχτώνει των παραγόντων όπως έχουμε παρατηρήσει κατά την θεωρία. Τα υψηλά κόστη για τη νέα χάραξη επιχειρηματικής περιφερειακής πολιτικής αποτελούν ήδη εμπόδιο το οποίο οφείλει να εξαλειφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και τη χώρα μας προσαρμόζοντας όσο το δυνατόν πιο εύκολα τα νέα δεδομένα και τον όγκο των πληροφοριών που θα συμβάλλουν σε αυτό.

Η παραπάνω σκοποί και στόχοι γνωρίζουμε και από τις προηγούμενες ενότητες πώς έχουν ταξινομηθεί και λειτουργούν με βάση το κοινωνικό οικονομικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο άξονες οι οποίοι δεν θα μπορούσαν να λείπουν από τα σχέδια αντιμετώπισης σοβαρών ζητημάτων μέσω έρευνας και ανάλυσης. Η επιδίωξη για αύξηση και ανάκαμψη της οικονομίας και των επιχειρηματικών επενδύσεων όπως επίσης και επίτευξη της ευημερίας της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας της βελτίωση του υγειονομικού συστήματος αλλά και της εξάλειψης των περιφερειακών ανισοτήτων μέσα από έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση θα ληφθεί σοβαρά υπόψη και θα αντιμετωπιστεί με τρόπο ορθολογικό και αξιοπιστία από τους ίδιους τους πολίτες. Η ευημερία σε όλα τα είδη της κατανέμεται διαφορετικά σε κάθε περιοχή ωστόσο στον κλάδο της επιχειρηματικότητας παρουσιάζονται πολλές κοινές τομές και στοιχεία (Diego Puga 1997). Επιπλέον πρέπει να τονίσουμε πως η εξάλειψη αλλά και η ταξινόμηση των περιφερειακών ανισοτήτων χωρίζεται με βάση τέσσερα βασικά κριτήρια τα οποία είναι το χωροταξικό το ειδολογικό το κλαδικό και το αναπτυξιακό τα οποία σχετίζονται άμεσα και έμμεσα με τους όρους και τις έννοιες της οικονομίας της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας βρίσκονται σε αντίκτυπο σε κάθε αναπτυσσόμενη η ανεπτυγμένη χώρα της Ευρώπης για την αναδιοργάνωση αυτής με θετικό αντίκτυπο.

Οι περιφερειακές ανισότητες παρατηρούμε σύμφωνα με τις μελέτες και τα πορίσματα, ξεκινούν την εμφάνισή τους ιδιαίτερα νωρίς από το 1930 στην περιοχή και τις περιφέρειες της Δυτικής Ευρώπης χωρίς ωστόσο να δίνεται ιδιαίτερη σημασία για εξισορρόπηση αυτών εν αντιθέσει με τα τελευταία και πιο πρόσφατα χρόνια όπου καθημερινά βλέπουμε ομάδες συγκρότησης και μεθοδολογίες στρατηγικού περιεχομένου να προσπαθούν να επιτύχουν τον παραπάνω στόχο αποδίδοντας καθημερινά θεωρίες οι οποίες με βάση τα στοιχεία του παρελθόντος θα έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν τα θεμέλια για την εξάλειψη αυτών.

Οι συγκεκριμένες θεωρίες μπορούν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες τις κλασικές θεωρίες οι οποίες αποδίδονται σε δύο επιμέρους αντίστοιχα πλαίσια τα οποία δεν είναι άλλα από αυτά της απόκλισης αλλά και της σύγκλισης, με τα πρώτα να ορίζονται στα πλαίσια της αγοράς των οικονομιών κλίμακας σχετικά με τις δραστηριότητες στο χώρο. Οι πολιτικές που χρησιμοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο οφείλουν και όφειλαν να στοχεύουν στις αναπτυσσόμενες αντίστοιχα περιφέρειες ή αντίστοιχα στις λιγότερο ανεπτυγμένες καθώς η θεωρία της απόκλισης στην υφιστάμενη περίπτωση μας οδηγεί στο γεγονός πως η διακύμανση αυτή των καταστάσεων έχει αιτία πρώτον στην επιλογή των περιφερειακών οικονομικών και μεθοδολογιών ανάπτυξης ορισμένων κέντρων όπου επωφελούνται τα πλεονεκτήματα όλων των ειδών των πόρων αλλά και από την άλλη την εξασθένηση αλλά και την περιορισμένη διάδοση πληροφόρησης και έγκυρης ενημέρωσης. Από την άλλη πλευρά βλέπουμε τις σύγχρονες θεωρίες οι οποίες διαμόρφωσαν δομή και συμπεράσματα πολύ αργότερα από τις κλασικές αντίστοιχα υποστηρίζοντας μάλιστα πώς πλέον οι περιφέρειες, αλλά και οι αγορές και τα πλαίσια αυτών είναι φυσιολογικό να αντιμετωπίζουν συχνά ανισότητες σε κάθε αντίστοιχα τομέα ανάπτυξης και όχι μόνο. Έμμεσα με τις σύγχρονες θεωρίες παρατηρούμε πως μία αξιοσημείωτη θεωρία αποτελεί και αυτή της ενδογενούς ανάπτυξης η οποία αποτυπώθηκε από τον Romer (1980) ο οποίος χρησιμοποίησε ένα από τα υποδείγματα ισορροπίας του Solow μέσα στο οποίο εμπεριέχονται αυξανόμενες αποδόσεις κλίμακας ενώ παράλληλα παρατηρούμε πώς μέσα σε όλο αυτό το πλαίσιο εντάσσονται τα μεγέθη της γνώσης αλλά και του κόστους, μεγέθη τα οποία προσδιορίζουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προσφέρονται στο παρόν, στο πρόσφατο παρελθόν αλλά όχι στην αρχή της ανάλυσης των περιφερειακών ανισοτήτων.

Με βάση όλα τα παραπάνω αλλά και τους ρυθμούς ανάπτυξης όλων των κρατικών περιφερειών παρατηρείται το φαινόμενο επιρροής των μορφών ανταγωνισμού, της διαφοροποίησης των υπηρεσιών, των επενδυτικών κεφαλαίων αλλά και των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων κάθε περιφέρειας στο θέμα και ζήτημα το οποίο αναλύουμε. Ένα πολύ σημαντικό σημείο το οποίο αξίζει να τονιστεί και συχνά παραλείπεται είναι η διαφοροποίηση και το είδος των οικονομιών αλλά και των αγορών που συνθέτουν μία περιφέρεια και φυσικά την πολιτική που υιοθετεί, δεν αποτελεί μόνο ο όγκος αλλά και η ποσότητα των υπηρεσιών και των επιπέδων ανάπτυξης και εξέλιξης αλλά και το ποιοτικό μέρος αυτών το οποίο διαμορφώνει τόσο το κόστος, το όφελος αλλά και τις ίδιες τις υποδομές οι οποίες στη συνέχεια θα αποτελέσουν ακόμα ένα μέτρο σύγκρισης και ορισμού των περιφερειακών ανισοτήτων.

Είναι βέβαιο επίσης πως για να αντιμετωπιστούν και να εξαλειφθούν κάθε είδους περιφερειακή ανισότητα πρέπει να σχεδιαστεί ένα νέο μοτίβο και μοντέλο πάνω στο οποίο θα βαδίσουν τα αρμόδια όργανα και δεν είναι άλλο από αυτό το οποίο περιλαμβάνει τον προγραμματισμό για χάραξη νέας στρατηγικής και ανάπτυξης με βασικό σκοπό και στόχο στην κοινωνικό οικονομική ευημερία αλλά και στην δόμηση νέων πυλώνων που θα επιφέρουν την ισορροπία και εκ νέου προτερήματα και οφέλη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος κλείνοντας με το θεωρητικό υπόβαθρο των περιφερειακών ανισοτήτων θα αναφερθούμε στα κριτήρια των ανισοτήτων αυτών τα οποία μπορούμε να τα λύσουμε βάση δύο πυλώνες, ο πρώτος εντάσσεται σε θεωρητικό αλλά και πρακτικό επίπεδο ενώ ο δεύτερος αναδεικνύει τα νέα κριτήρια και τους δείκτες μέτρησης των περιφερειακών ανισοτήτων αντανακλώντας με τον τρόπο αυτό τον βαθμό αποτελεσματικότητας και επίδρασης των τεσσάρων παραπάνω παραγόντων στις τοπικές αρχικά κοινωνίες και έπειτα στο σύνολο αυτών που συνθέτουν τις περιφερειακές και τις κρατικές με τα αποτελέσματα ωστόσο να

σημειώνουν διακυμάνσεις στο πέρασμα του χρόνου με ασταθή ποσά και κατανομές οι οποίες θα υφίστανται συνεχώς αλλοιώσεις. Επιπλέον για λόγους πρακτικούς επίσης, οι στατιστικές υπηρεσίες παρέχουν στην ΕΕ τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία, διακρίνοντας σε τρία βασικά επίπεδα τις περιφέρειες των κρατών μελών (NUTS 032, 28 κράτη μέλη) / (NUTS I 97, μεγάλες περιφέρειες / 8 εκατ. πληθ.), (NUTS II 270, μικρές περιφέρειες / 3 εκατ. πληθ.), (NUTS III 1.294, μικρές περιφέρειες / 800 χιλ. πληθ.).

Γνωρίζοντας τόσο το θεωρητικό όσο και το πρακτικό υπόβαθρο όλων των ειδών των περιφερειακών ανισοτήτων θα οδηγηθούμε και στους άξονες των διαστάσεων όπου θα αναφέρουμε εν συνεχεία. Κατά τη διάρκεια της νέας δεκαετίας όπου το ρίσκο και αβεβαιότητα είναι εξαιρετικά υψηλά παρατηρούμε πως η έλλειψη ισορροπίας σε επιχειρηματικό συλλογικό και ατομικό επίπεδο συναντάται σε αρκετές περιπτώσεις κρατών μελών της Ευρώπης. Αρχής γενομένης από τον πρώτο άξονα και αυτόν της οικονομικής διάστασης για τις περιφερειακές ανισότητες θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι και ο σημαντικότερος εξ αυτών καθώς επηρεάζει άμεσα και έμμεσα προκαλούν μεταβολές στους οικονομικούς δείκτες όλα εκείνα τα πλαίσια καινοτομίας και παραγωγής επηρεάζοντας παράλληλα με τις τιμές των δεικτών το ίδιο το εμπόριο την επαγγελματική και εργατική αγορά αλλά και όλα εκείνα τα επενδυτικά επιχειρηματικά κεφάλαια και εισοδήματα στα οποία δεν υπάρχει πλέον πρόσβαση όπως και αναμενόμενοι μοχλοί ανάπτυξης (Josef 2004). Το επόμενο βήμα και στα δύο από την πρώτη μας διάσταση μετέρχεται αυτή της κοινωνικής η οποία στο πλαίσιο της αποτελείται από όλους εκείνους τους δείκτες αλλά και τα μεγέθη που περιλαμβάνουν τα δημογραφικά στοιχεία, τα επίπεδα μετανάστευσης αλλά και τα πληθυσμιακά μεγέθη τα οποία μεταβάλλονται και παρουσιάζουν διακυμάνσεις τόσο σε ανεπτυγμένες όσο και σε αναπτυσσόμενες χώρες αποτελώντας ουσιαστικά ζητήματα προς επίλυση για την εξάλειψη των ανισοτήτων σε μακροχρόνιο και βραχυχρόνιες επίπεδο.

Κλείνοντας και έχοντας ήδη αναλύσει τις δύο πρώτες διαστάσεις θα αναφέρουμε αυτή του εδαφικού πλαισίου μέσα στην οποία εντάσσονται κάθε είδος και χάραξη περιβαλλοντικής πολιτικής και κλιματικής αλλαγής. Ορισμένοι από αυτούς τους δείκτες και τα μεγέθη σύμφωνα με αρκετούς δεν αποτελούν στοιχεία για την εξέλιξη των περιφερειακών ανισοτήτων μιας και ήδη έχουν διευθετηθεί από τον ΟΗΕ και την ατζέντα αυτού. Ωστόσο όπως είναι δεδομένο και ευρέως αποδεκτό η δραστηριοποίηση και υιοθέτηση των παραπάνω διαστάσεων από κάθε ευρωπαϊκή και ελληνική περιφέρεια θα αποδώσει τη λειτουργία και την κινητικότητα εκείνη που θα αποφέρει πολλαπλά κοινωνικοοικονομικά οφέλη με στόχο την ανάπτυξη της καινοτομίας και την ανάκαμψη της οικονομίας.

11.1 Περιφερειακές ανισότητες ελληνικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος

Σε κάθε ευρωπαϊκή και ελληνική περιφέρεια γνωρίζουμε πως οι περιφερειακές ανισότητες χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης και δημιουργίας νέας στρατηγικής και περιφερειακής πολιτικής με στόχο την εξάλειψη των εμποδίων αλλά και την άντληση των περιφερειακών εκείνων δεδομένων για την απόκτηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Σε ελληνικό και ευρωπαϊκό αντίστοιχα επίπεδο η κοινοτική περιφερειακή πολιτική η οποία έχει υιοθετηθεί έχει ήδη απορρίψει το παρελθοντικό μοντέλο ενώ παράλληλα παρατηρείται το γεγονός αύξησης αυτών έπειτα από μία δεκαετία συνεχόμενης οικονομικής κρίσης και παρουσίας ελλειμμάτων. Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν και βασικές αιτίες κατά τις οποίες στα θεσμικά πλαίσια και ο οικονομικός προγραμματισμός δεν προχωρούν στα επόμενα στάδια όπως θα έπρεπε σύμφωνα με τις νέες στρατηγικές και τους διαθέσιμους χρηματικούς και επιχειρηματικούς πόρους κατατάσσοντας έτσι τόσο την χώρα μας όσο και

ευρωπαϊκή ήπειρο χαμηλές θέσεις δεικτών επιχειρηματικότητας και εξάλειψης των περιφερειακών ανισοτήτων

Ως προς την έκταση αυτών επίσης αποτελεί χαρακτηριστικό ζήτημα του περιφερειακού προβλήματος στην Ελλάδα η συνεχόμενη μείωση και συρρίκνωση του πληθυσμού των περιφερειών αλλά και η έλλειψη ουσιαστικών αστικών κέντρων μεσαίου αντίστοιχα μεγέθους και έκτασης όπως για παράδειγμα οι πόλεις της Θεσσαλονίκης και της Πάτρας, δημιουργώντας έτσι αρνητικές μεταβολές αύξησης των επιπέδων των περιφερειακών ανισοτήτων και συνάμα αρνητική αντανάκλαση στο ΑΕΠ της χώρας. Χαρακτηριστικό πρόβλημα στο ζήτημα αυτό όπου αξίζει να αναφερθούμε είναι ο νησιωτικός ορίζοντας της χώρας όπου σχεδόν 10.000 νησιά τα οποία καλύπτουν το 20% της έκτασης, εξαιτίας της μορφολογίας, του πληθυσμού τους και των υποδομών τους ως αστικά κέντρα εντείνεται η ενδοπεριφερειακή ανισότητα με αποτέλεσμα την άντληση των τελικών εθνικών δεικτών. Σαφώς και οι περιφερειακές ανισότητες στην Ελλάδα έχουν μία αφετηρία αιτιών οι οποίες ξεκινούν από τους ιστορικούς παράγοντες με τη δημιουργία του ελληνικού κράτους, έπειτα τους γεωμορφολογικούς παράγοντες που αφορούν θέματα προσβασιμότητας και μεγέθους των περιφερειακών αγορών, τους πολιτικούς παράγοντες με παρεχόμενους πόρους αλλά και εξαιρετικά υψηλές δημόσιες δαπάνες προς όλες τις κατευθύνσεις για επιπλέον προστιθέμενη αξία στις διαδικασίες και ενέργειες επιτέλεσης των έργων του, ενώ οι οικονομικοί παράγοντες δεν μπορούν να παραληφθούν καθώς πλαισιώνουν τις οικονομίες κλίμακος αλλά και το ευρύ φάσμα των οικονομιών και των πόρων ανθρώπινου δυναμικού και παραγωγής που το άθροισμά τους θα συμβάλλει τόσο στην Εθνική όσο και στην Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση των στόχων με ταχύτερους ρυθμούς, εξαλείφοντας περιφερειακές εθνικές ανισότητες με τις παρεμβάσεις να κρίνονται αναγκαίες επί καθημερινής βάσεως, αλλά δυστυχώς να αποτελούν μία ακόμα αιτία εμφάνισης αυτών.

Οι προαναφερόμενες αιτίες σαφώς συνάδουν και προκαλούν συνέπειες στον Εθνικό κορμό αυξάνοντας τα επίπεδα των περιφερειακών ανισοτήτων και διατηρώντας τα μαζί με τους δείκτες μέτρησης σε υψηλά στάνταρ. Αρχής γενομένης από την υποβάθμιση της κοινωνικής ευημερίας αλλά και της δαπανηρής αύξησης του κόστους ζωής οδηγούμαστε σε αδυναμία του θεμιτού ανταγωνισμού αλλά και της παραγωγής και προσέλκυσης χρηματοοικονομικών και επενδυτικών κεφαλαίων στα μεγάλα και όχι μόνο αστικά κέντρα. Επιπλέον η συνέχεια από αρνητικές συνέπειες φέρεται με βάση εμπειριστατωμένες μελέτες να αντανakλά σε περιβαλλοντικά προβλήματα και προβλήματα υποδομών και δυσκολίας της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς επίσης και μεταβολών των πληθυσμιακών επιπέδων και του πολεοδομικού σχεδιασμού δυσχεραίνοντας έτσι το ζήτημα των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ελλάδα.

11.2 Περιφερειακές ανισότητες ευρωπαϊκού επιχειρηματικού οικοσυστήματος

Είναι δεδομένο πως στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάστηκε σε αρκετά πρώιμο στάδιο η άμεση ανάγκη για παρέμβαση μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων πράγμα το οποίο συνέβη κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1960 όπου το περιφερειακό ταμείο ανάπτυξης ξεκίνησε να παρέχει τη συμβολή του με στόχο την εξισορρόπηση των οικονομικών συνθηκών όπως άλλωστε συνεχίστηκε από το Maastricht. Οι συνεχόμενες μεταβολές και διακυμάνσεις παρουσιάζονται στον Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό χάρτη θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ένα εμπόδιο ή αλλιώς ως ένα μοχλό ανάπτυξης των ανισοτήτων με τις προσπάθειες που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση πολλές φορές να είναι μάταιες καθώς η ολοκλήρωση όλου του πλαισίου προς επίτευξη έχει τεθεί σε μακροχρόνιο επίπεδο.

Παρατηρούμε επίσης πως δεν υπάρχει ισορροπία και ομοιομορφία σε όλη την έκταση του φαινομένου αυτού όπως έχει ήδη αναπτυχθεί σε κάθε είδους θεωρία αλλά και πράξη που εφαρμόζεται αντίστοιχα για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Τα ίδια τα κράτη μέλη όπως έχει ήδη αποδειχθεί την τελευταία δεκαετία μπορούν να λάβουν στα χέρια τους το πλαίσιο διαχείρισης και εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων ανεξάρτητα από τους ρυθμούς ανάπτυξης δημιουργώντας τα δικά τους στρατηγικά σχέδια και προγραμματισμούς όπως επίσης και χαράσσοντας τη δική τους πολιτική με βάση το πλαίσιο των ανεπτυγμένων όμως χωρών τόσο στα πρότυπα των βορείων όσο και στα πρότυπα των νοτιών. Τα πλαίσια του επιχειρείν και της καινοτομίας μέσω της εξωστρέφειας αποτελούν ήδη μοχλό ανάπτυξης και καταλυτικό εργαλείο για την εξάλειψη των ανισοτήτων όπως έχει διαπιστωθεί στις χώρες της Αγγλίας και της Γερμανίας ενώ αναμένεται να παρουσιαστούν και αντίστοιχες δράσεις και ενέργειες στον Ευρωπαϊκό νότο και τις χώρες της Μεσογείου όπως υποδεικνύει και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ με αποτέλεσμα ο κεντρικός άξονας αλλά και το βάρος αυτού να πέφτει προς τον Ευρωπαϊκό Νότο. Ωστόσο αναμένεται και σύμφωνα με τα επίπεδα nuts ορισμένες περιφέρειες οι οποίες τοποθετούνται γεωγραφικά στην βορειοανατολική Ευρώπη να εξακολουθήσουν να παρουσιάζουν περιφερειακές ανισότητες και αύξηση των δεικτών αυτών καθώς είναι η υιοθέτηση πολιτικών σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα απαιτεί ένα τεράστιο χρονικό περιθώριο και ορθολογική αξιοποίηση των ανθρώπινων και επιχειρηματικών πόρων πράγμα για το οποίο δεν μπορεί να υπάρξει ορθολογική διαχείριση εξαιτίας της έλλειψης Υποδομών.

Επιπλέον όλοι εκείνοι οι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν προερχόμενοι φυσικά από τις περιφερειακές ανισότητες της οικονομίας και τα περιφερειακά επιχειρηματικά οικοσυστήματα έχουν σημεία διαφοροποίησης και είναι δομημένοι πάνω σε διαφορετικά πρότυπα.

Αυτό συμβαίνει καθώς οι αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες παρουσιάζουν διαφορετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και οικονομικών μεγεθών μη μπορώντας επίσης η πλειοψηφία από αυτές να ανταποκριθεί σε νέες και τεράστιες οικονομικές πολιτικές ανάπτυξης και προγραμματισμού όπως προστάζουν και αναφέρουν τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διάθεση των εργαλείων αλλά και ο όγκος των πληροφοριών για την εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων είναι ελεύθερη προς εκτέλεση αλλά και η χρησιμοποίηση για κάθε μελλοντική δραστηριότητα η οποία θα επιφέρει χρηματοοικονομική και επενδυτική ανάκαμψη μέσω όλων των ειδών των κεφαλαίων (Josef 2004). Όλα αυτά τα αναπτυξιακά προγράμματα και οι επιδοτήσεις οι οποίες εν συνεχεία θα μπορέσουν να προσδώσουν και να προάγουν όλα εκείνα τα εργατικά και επενδυτικά κίνητρα ακόμα και σε χώρες με χαμηλούς δείκτες βιωσιμότητας και οικονομίας προσπαθούν να δημιουργούν νέους στόχους για την εξάλειψη της αβεβαιότητας και τη μείωση του ρίσκου σε επιχειρηματικό επίπεδο πράγμα το οποίο σημαίνει πώς γίνεται προσπάθεια για μία νέα οργάνωση και προσέλκυση χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εργαλείων υπό ορθούς επιχειρηματικούς όρους για το εκάστοτε περιφερειακό επιχειρηματικό οικοσύστημα.

Η συνεχόμενη και αυξανόμενη ροή των επενδυτικών κεφαλαίων αλλά και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας για κάθε είδους ακαδημαϊκή και όχι μόνο επιχείρηση οι οποίες αποτελούν και την πλειοψηφία του κλάδου θα μπορέσουν να συνδράμουν και να βοηθήσουν την αγορά να αναπτύξει τα πλαίσια εκείνο του ανταγωνισμού που απαιτεί και τις προοπτικές εξέλιξης με βάση όλα τα θεσμικά πλαίσια τα οποία έχουν υιοθετηθεί και στόχο τη διαφοροποίηση και αύξηση της παραγωγικότητας για εξαγωγή καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων. Επιπλέον γνωρίζοντας ήδη όλα τα επεξηγηματικά εκείνα πλαίσια της χάραξης πολιτικής για εξάλειψη των περιφερειακών και όχι μόνο ανισοτήτων μπορούμε και

έχουμε τη δυνατότητα να αναφέρουμε όλες τις ικανότητες που μπορεί να διαθέτει καφέ περιφερειακό επιχειρηματικό οικοσύστημα για την εύρυθμη και υψηλή παραγωγική λειτουργία του οι οποίες δεν είναι άλλες από τους νομούς προσφοράς και ζήτησης την κοινωνικοοικονομική ευημερία αλλά και τη σωστή διαχείριση των προϋπολογισμών και της τεχνογνωσίας σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Σαφώς το εγχείρημα αυτό και το έργο δεν αποτελεί μία ακόμη εύκολη πρόκληση καθώς η ένταση τόσο της δραστηριοποίησης και του εγχειρήματος για αντιμετώπιση του φαινομένου όσο και το ίδιο το φαινόμενο των περιφερειακών ανισοτήτων δημιουργεί ένα πολυσύνθετο πλαίσιο γεμάτο διακυμάνσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις απασχολώντας όλα τα κράτη μέλη για τα ποσοστά και τα μεγέθη που παρουσιάζουν οι επιχειρηματικοί και οικονομικοί δείκτες σε καθημερινή βάση.

12.Επίκληση στην αυθεντία, πορίσματα και θεωρίες

12.1 Joseph Schumpeter

Έχοντας ως ένα σημείο αφετηρίας και παράλληλα εκκίνησης τις υποθέσεις του Schumpeter (1934) παρατηρούμε πως η επιχειρηματικότητα έχει επικεντρωθεί μέσα σε μία συνάρτηση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας ενώ παράλληλα εστιάζει στον απλό άνθρωπο και την τεράστια ικανότητά του να μετατρέψει κάθε εφεύρεση σε καινοτομία μέσα από την έρευνα και την ανάπτυξη. Τα επίπεδα έρευνας και ανάπτυξης παρατηρούνται σε ένα τεράστιο πλήθος κλάδων σε κάθε χώρα με την τεχνογνωσία αλλά και όλο το θεωρητικό υπόβαθρο το οποίο θα πλαισιώνει να διαφέρει ανάλογα με τη δομή και το μέγεθος των επιχειρηματικών

δικτύων και οικοσυστημάτων στα οποία δραστηριοποιούνται οι νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες επιζητούν τα κίνητρα για τη δημιουργία των νέων δικών τους εφευρέσεων και την επίλυση των προβλημάτων που αποτελεί και το βασικό στην ουσία ζητούμενο του ώρα επιχειρηματικότητα. Η έρευνα και υποθέσεις του Schumpeter έχει υπόσταση όταν συγκρίνουμε δίκτυα και οικοσυστήματα ανάλογα με το μέγεθός τους και τη δραστηριότητα της έρευνας και ανάπτυξης εντός αυτών με μία βασική παράμετρος τόσο ότι παύει να ισχύει όταν αντίστοιχα γίνεται έρευνα σχετικά με την επιρροή και την επίδραση οικοσυστημάτων και δικτύων τα οποία έχουν εξαιρετικά μεγάλο μέγεθος αναλογικά με την ένταση της έρευνας και ανάπτυξης. Ο Schumpeter επίσης επισήμανε πως το πλαίσιο και η δύναμη του μονοπωλίου δηλαδή σε επιχειρηματικούς όρους της διαφοροποίησης του προϊόντος ή της υπηρεσίας είναι αυτή η οποία θα οδηγήσει στην εξέλιξη και την πρόοδο του εγχειρήματος καθώς θα αποκτήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το οποίο επιθυμεί μέσα από την εξειδίκευση την τεχνογνωσία και τις κατάλληλες υποδομές και δίκτυα θα χρησιμοποιηθούν.

Αναφέρει επιπλέον πως οι νεοσύστατες επιχειρήσεις έχουν τεράστια κίνητρα δημιουργίας και δόμησης νέων ευρεσιτεχνιών σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα εξαιτίας της μίμησης και διάχυσης των νέων τεχνολογιών και εκμετάλλευσης αυτών παίρνοντας μικρότερο ρίσκο και γνωρίζοντας καλύτερα τα πλαίσια αβεβαιότητας καθώς στο έδαφος γίνεται ευνοϊκότερο εξαιτίας της αποτελεσματικότητας του R&D. Επίσης τονίζεται το γεγονός πως η δύναμη της αγοράς για το επιχειρηματικό οικοσύστημα είναι αυτή η οποία μεταβάλλει αλλά και ενδυναμώνει τα οφέλη και τις ανταμοιβές για την επιχειρηματική καινοτομία δραστηριότητα μέσα από κάθε εγχείρημα. Ωστόσο πιο συγκεκριμένα γίνεται λόγος για μία ασυνεχής καινοτομία καθώς το περιεχόμενό της είναι εξαιρετικά ευρύ ενώ παράλληλα σύμφωνα με τις απόψεις του ο νέος φιλόδοξος και όχι μόνο ο επιχειρηματίας δεν

ορίζεται μόνο από την έννοια μεγιστοποίησης του κέρδους αλλά και από τις διαστάσεις ηγεσίας και εξωστρέφειας που τον χαρακτηρίζουν.

12.2 Mc Gee

Ο McGee (1998) αναπτύσσει ένα μοντέλο για να δείξει πως η μείωση της φορολογίας των κερδών του κεφαλαίου τείνει να αυξάνει συνεχώς τις επενδύσεις αναλογικά και περισσότερο σε συγκεκριμένες αλλά και υφιστάμενες startup επιχειρήσεις του χώρου της καινοτομίας από το 1998 κιάλας αποφεύγοντας φορολογικές και χρηματοοικονομικές παγίδες που δεν συνάδουν και δεν δημιουργούν επενδυτικά κίνητρα τόσο γι' αυτές όσο για το ίδιο το κράτος.

12.3 Gordon

Κατά το ίδιο έτος θα δούμε χαρακτηριστικά πως ο Gordon (1998) αναφέρει πως το συνδυασμένο φορολογικό σύστημα των επιχειρήσεων μπορεί πραγματικά να ευνοήσει του νέους επιχειρηματίες καθώς μπορούν να υπάρξουν κίνητρα τόσο από τα κέρδη όσο και από το ίδιο το εργατικό δυναμικό αλλά και το φορολογικό πλαίσιο μέσα από τους ίδιους φορολογικούς συντελεστές όπου επίσης θα δούμε χαρακτηριστικά πως αν υπάρχει τεράστιο χάσμα μεταξύ των φορολογικών συντελεστών μία startup εταιρείας τα κίνητρα είναι όλο και μεγαλύτερα για τους ίδιους αλλά και για το κράτος.

12.4 White

Κατά τον White (2002) βλέπουμε πως ένα νέο μοντέλο το οποίο αναπτύσσει μας δείχνει πως τα υψηλότερα επίπεδα απαλλαγής από τους φόρους δείχνουν και μία διασφάλιση του πλούτου η οποία φυσικά αυξάνει το προσωπικό κίνητρο των επιχειρηματιών που αποφεύγουν τον κίνδυνο έτσι ώστε να μπορέσουν να δομήσουν τη δική τους startup εταιρεία με βάση τα δεδομένα της εποχής εκείνης αλλά και την αποφυγή της πτώχευσης σε μικρότερο χρονικό διάστημα, με τις διοικητικές διαδικασίες αλλά και τις φορολογικές αντίστοιχα που απαιτούνται για την χάραξη αυτών να αποτελούν στοιχεία της ίδιας κυβερνητικής πολιτικής με αντίκτυπο στον κλάδο της επιχειρηματικότητας.

12.5 Smart

Κατά τον Smart (2002) βλέπουμε χαρακτηριστικά μία ακόμα ανάπτυξη μοντέλου που αναφέρει χαρακτηριστικά πως οι πολιτικές πιέσεις θα μπορούσαν να μετριάσουν το πρόβλημα στο κομμάτι των χρηματοδοτήσεων και των επενδύσεων καθώς προτείνουν ένα κοινό μοντέλο καινοτομίας όπου πρώτα θα κληθούν οι επιχειρήσεις να το υλοποιήσουν με βάση τα επενδυτικά τους σχέδια και εν συνεχεία θα υπάρξει άσκηση πολιτικής έτσι ώστε να επέλθει η αντίστοιχη φορολογική μεταχείριση αλλά και ο καθορισμός των αντίστοιχων συντελεστών έτσι ώστε η επιβάρυνση από τις συγκεκριμένες δαπάνες προσαρμογής στον κλάδο αυτό να πλησιάσουν τα επιθυμητά επίπεδα και για τις δύο πλευρές σενάριο το οποίο θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι αρκετά ρεαλιστικό ακόμα και για τα δεδομένα της εποχής.

12.6 Lerner

Επιπλέον κατά την άποψη αυτή (Lerner 2002) θα δούμε πως οι μεγάλοι κολοσσοί αλλά και οι έμπειρες startup επιχειρήσεις του χώρου διαθέτουν πολλά πλεονεκτήματα στα λόμπι καινοτομίας που μπορούν να ανταγωνιστούν και συναγωνιστούν παράλληλα μεγάλα δημόσια επιχειρηματικά και επενδυτικά κεφάλαια καθώς η σύνδεσή τους με δημόσιο οργανισμούς αλλά και ιδιωτικούς αντίστοιχα τους καθιστά πολύ πιο ελκυστικούς και φυσικά έμπιστους όσον αφορά το κομμάτι της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επομένως εδώ καλείται η ίδια η δημοσιονομική πολιτική να θέσει εκ νέου θεμέλια στο κομμάτι της επιχειρηματικότητας έτσι ώστε να μπορέσει να ελέγξει έμμεσα ή άμεσα τις επιχειρήσεις αυτές να ενσωματωθούν αντίστοιχα στο κομμάτι των επιμέρους πλαισίων του επιχειρείν αλλά και φυσικά να υπάρξει σωστή διαχείριση τόσο των φορολογικών πλαισίων όσο φυσικά και των χρηματοδοτικών αναγκών με σκοπό φυσικά να υπάρξουν τα επιθυμητά εμπειρικά αποτελέσματα στον παραπάνω κλάδο.

12.7 Christine Lagarde

Όσον αφορά την πρόεδρο της ευρωπαϊκής κεντρικής Τράπεζας (2021) εστιάζει σε πολύ μεγάλο βαθμό στον ανερχόμενο στόχο βιώσιμης ανάπτυξης που δεν είναι άλλος από την ψηφιοποίηση όπως αντίστοιχα έχει αναφερθεί. Κατά το περασμένο έτος από τον οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Αναφέρθηκε επίσης πώς με τη σωστή αξιοποίηση και διαχείριση της τεχνογνωσίας και υψηλών τεχνολογιών θα επιτευχθεί γρηγορότερα και σε υψηλότερα ποσοστά η οικονομική ανάπτυξη εξοικονομώντας ανθρώπινους και υλικούς πόρους οι οποίοι θα οδηγήσουν στην αμεσότερη ολοκλήρωση

του Πλαισίου της βιώσιμης οικονομίας όπως και στην περίπτωση της Αμερικής κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1980.

12.8 Ursula von der Leyen

Από την πλευρά της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2021) αναφέρθηκε το γεγονός πως η πανδημία του κοροναϊού προώθησε και δόμησε νέες ευκαιρίες για πιο επιτυχημένες συνεργασίες οι οποίες θα βασιστούν και θα δώσουν λύσεις στο κομμάτι της βιώσιμης οικονομίας και ανάπτυξης μειώνοντας κάθε είδους ρήγμα μέσα στις πρωτοβουλίες οι οποίες θα αντληθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

12.9 Frans Timmerman

Από την πλευρά της ευρωπαϊκής επιτροπής (2014) και του Προέδρου της αντίστοιχα η εστίαση στο πλαίσιο και το κομμάτι της νέας γενιάς σε συντηρούμε το στρατηγικό σχέδιο του Ευρώπη 2020 θα πρέπει να θέσει ως προτεραιότητες το ίδιο το περιβάλλον και το οικοσύστημα δραστηριοποίησης για δόμηση νέων κατευθυντήριων γραμμών έως και τα τέλη της υφιστάμενης δεκαετίας που διανύουμε προάγοντας τη συνεργασία για την επίτευξη της ευημερίας όλου του Ευρωπαϊκού συνόλου και των χωρών αυτού.

12.10 Θεωρία Maslow

Οι θεωρίες των κινήτρων αποτυπώνουν και ερευνούν τα είδη των ίδιων των ανθρώπινων αναγκών καθώς και τους τρόπους εκείνους ικανοποίησης και πραγματικών θεωριών παρακίνησης. Με άλλα λόγια γίνεται αναφορά στα κίνητρα εκείνα τα οποία θα οδηγήσουν είτε σε πλαίσια με θετικό αντίκτυπο

είτε σε αντίστοιχες συμπεριφορές αδράνειας, με ένα πλήθος μελετών να παραθέτουν και να αναπτύσσουν τις δικές του θεωρίες, αρχής γενομένης από τον (Maslow 1943). Ο ίδιος παρουσιάζοντας το project της έρευνας του με τίτλο theory of human motivation, θέλησε να αναδείξει και να τεκμηριώσει τα πραγματικά πλαίσια και αιτίες οι οποίες έχουν ως απόρροια την αντιμετώπιση και ανάλογη συμπεριφορά και διαχείριση των αναγκών από το ανθρώπινο δυναμικό και όχι μόνο. Με βάση την υφιστάμενη πυραμίδα του Maslow μπορούμε να δούμε χαρακτηριστικά τα επίπεδα εκείνα τα οποία είναι ταξινομημένα κατά ορθολογικό και αποτελεσματικό αντίστοιχα τρόπο ξεκινώντας με το πρώτο στάδιο αυτής το οποίο δεν είναι άλλο από τις ίδιες τις φυσιολογικές ανάγκες που περιλαμβάνουν τα προς το ζην, βιοτικά επίπεδα προς επιβίωση, όπως τα τρόφιμα, το νερό και άλλα αντίστοιχα ιδιωτικά αγαθά χωρίς τα οποία δεν μπορεί να υφίσταται ο όρος του ανθρώπου. Έπειτα σειρά έχουν τα επίπεδα της πυραμίδας που αφορούν την ασφάλεια και δεν είναι άλλα από τα πλαίσια προστασίας των ατόμων και αποφυγής επικίνδυνων καταστάσεων με στόχο την προφύλαξη τους. Στα επόμενα τρία επίπεδα συναντάμε τις κατηγορίες του κοινωνικού συνόλου και αναγκών αντίστοιχα, της αυτοεκτίμησης αλλά και της αυτοπραγμάτωσης, όπου αναλυτικότερα θα δούμε ότι στην πρώτη εξ αυτών υπάρχει και υφίσταται καθημερινά η ανάγκη του ατόμου για ένταξη σε κοινωνικά σύνολα και περιβάλλοντα ως ενεργό μέλος, στο οποίο θεμελιώνει κοινωνικές σχέσεις.

Στο επόμενο επίπεδο γίνεται αναφορά στους άξονες της αναγνώρισης, καθώς όπως προαναφέραμε, το να αποτελέσει κάποιο άτομο ενεργό μέλος ενός περιβάλλοντος ή αλλιώς ενός κοινωνικού συνόλου χωρίς την αναγνώριση έπειτα από δραστηριοποίηση ή παραγωγή έργου, του δημιουργεί την ανάγκη για άμεση καταξίωση και φυσικά εξέλιξη ακόμα και της υφιστάμενης εντός εισαγωγικών θέσης που κατέχει μέσα σε αυτή. Κλείνοντας θα δούμε χαρακτηριστικά πως το τελευταίο επίπεδο της

πυραμίδας του Maslow εστιάζει στον καθαρά ψυχολογικό και προσωπικό αντίθετα κόσμο του ατόμου, το οποίο επιδιώκει τη χρήση των skills του, πρακτικών αλλά και ψυχικών ικανοτήτων προς την επίτευξη ενός στόχου και την εκπλήρωση μιας ανάγκης η οποία μεταβάλλεται και δεν είναι σταθερή και ομοιογενής για κάθε άτομο.

12.11 Θεωρία McGregor

Ο McGregor (1960) όντας κοινωνικός ψυχολόγος παραθέτει τη δική του πτυχή η οποία σαφώς βλέπουμε ότι είναι αποτυπωμένη κατά τα πρότυπα των αναγκών του συνόλου από τον Maslow, ενώ παράλληλα μας εισάγει στο πλαίσιο της ανθρώπινης φύσης και συμπεριφοράς σε συνδυασμό με το κομμάτι της διοίκησης και των πτυχών αυτής μέσω των θεωριών X και Y. Στην πρώτη το ανθρώπινο δυναμικό προτιμά να καθοδηγείται αποφεύγοντας τις περιττές προσπάθειες και ευθύνες αλλά και φυσικά να εργάζεται και να αποδίδει λιγότερο υποκινούμενο φυσικά από τον άξονά το χρήματος και της απειλής για τιμωρία. Στην αντίπερα όχθη βλέπουμε την θεωρία Y, η οποία είναι πιο σφαιρική και αποσκοπεί ιδιαίτερα στην δημοσιονομική και δημόσια διαχείριση πάντα με βάση την εμπιστοσύνη, καθώς το ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να δημιουργεί μόνο του, τα κίνητρα για την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει είτε σε ατομικό είτε σε συλλογικό επίπεδο, από τη στιγμή που αποτελεί κομμάτι του επιχειρηματικού οικοσυστήματος αλλά την ίδια στιγμή και μέσω μιας στρατηγικής αυτοκριτικής δίνοντας του το αίσθημα της επιτυχίας και της μεγαλύτερης ανταμοιβής και απόδοσης, έχοντας δημιουργήσει ήδη θεωρητικά τα παραπάνω προσωπικά επαγγελματικά κίνητρα.

12.12 Θεωρία Herzberg

Όπως θα διακρίνουμε και στην παρακάτω θεωρία το στίγμα του Maslow είναι επίσης έντονο. Ο Herzberg (1959) όπως ο ίδιος ανέλυσε, παραθέτει το γεγονός πως υφίσταται αρχικά μία κατηγορία παραγόντων σε πλαίσια παρακίνησης αλλά και μία δεύτερη σε πλαίσια δυσαρέσκειας όπου χαρακτηριστικά στην πρώτη, που συνάδει άμεσα με την περιπτώσεις των νέων επιχειρηματιών, βλέπουμε πως η προσφορά ικανοποίησης οδηγεί σε αντίστοιχη ανάπτυξη των επιπέδων απόδοσης, ενώ στην επόμενη κατηγορία το αντίστοιχο πλαίσιο ικανοποίησης δεν παράγει θετικά αποτελέσματα παρά μόνο αρνητικό αντίκτυπο, αλλά και ένα πλήθος αντικινήτρων τόσο στην ατομική όσο και στη συλλογική διοίκηση και στόχους αυτών. Τόσο ο Herzberg όσο και ο Maslow έθεταν το στοιχείο της δημιουργίας κινήτρων και της αναδιοργάνωσης του επαγγελματικού και εργασιακού περιβάλλοντος ως ένα τεράστιο προτέρημα για την εξασφάλιση και ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών όπου απόρροια αυτής θα είναι αντίστοιχα και ενίσχυση του επαγγελματικού τομέα τους αλλά και της πλήρους αποδοτικότητας κατά τη διάρκεια παραγωγής έργου.

12.13 Θεωρία Alderfer

Ακόμα μία θεωρία (1969) υπό την επιρροή του Maslow αναπτύσσεται και είναι αυτή των αναγκών ύπαρξης και κοινωνικών σχέσεων και ανάπτυξης η οποία προϋποθέτει σε τρία κιόλας επίπεδα τους άξονες των φυσιολογικών αναγκών αυτών, της ασφάλειας αλλά και του κοινωνικού πλαισίου του ατόμου στο επαγγελματικό περιβάλλον, χωρίς φυσικά να εστιάζει στην ιεραρχία των επιπέδων, καθώς το κάθε ένα εκτυλίσσεται και ολοκληρώνεται ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα, με κύριο άξονα τη δημιουργία κινήτρων και πραγματική αναγνώριση των αναγκών.

13. Προτάσεις προς αξιοποίηση & Συμπεράσματα

Γνωρίζουμε πόσο ο όρος της αποτυχίας είναι άμεσα συνδεδεμένος με αυτόν της επιτυχίας και για να μπορέσουμε να λάβουμε σωστές αποφάσεις αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση να γνωρίζουμε το πόρισμα αυτό. Η αβεβαιότητα και το ρίσκο δύο στοιχεία τα οποία κυριαρχούν στο Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό οικοσύστημα θα μπορέσουν εκ των έσω να δώσουν μία νέα ροή και κατεύθυνση στην άρτια εξειδίκευση και ουσιαστική εκμετάλλευση των διαθέσιμων πόρων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού συμβάλλοντας έτσι στην δόμηση μιας εξωστρεφούς και πολυσύνθετης με θετικό αντίκτυπο κυκλικής και βιώσιμης οικονομίας. Κάθε νέα δεκαετία απαιτεί περαιτέρω προϋποθέσεις και απαιτήσεις για κάθε είδους εγχείρημα το οποίο βρίσκεται ήδη υπό εξέλιξη πράγμα το οποίο σημαίνει πως η ανάγκη για νέες πρωτοβουλίες και στρατηγικά σχέδια που θα πλαισιώσουν τον όρο της καινοτομίας και θα επιβάλουν μία αυστηρότητα τις κατευθυντήριες γραμμές των πλαισίων ολοκλήρωσης και επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι άμεση και χρόνο με το χρόνο εξελίσσεται Σύμφωνα με τις μεταβολές του οικοσυστήματος.

Βλέπουμε χαρακτηριστικά πως στον επιχειρηματικό κόσμο τα πλαίσια δραστηριοποίησης και λειτουργίας καθορίζονται από σωστές αλλά και λανθασμένες στρατηγικές που έρχονται αντιμέτωπες με ένα πλήθος προβλημάτων και εμποδίων στην προσπάθειά τους για αποτελεσματική αναδιοργάνωση, αξιολόγηση αλλά και παραγωγικότητα, τόσο από το ίδιο το κράτος όσο και από το ανθρώπινο δυναμικό που πλαισιώνει το εν λόγω σύνολο. Τα συνεχόμενα ρήγματα που δημιουργούνται μειώνουν την αποδοτικότητα αλλά και την ποιότητα τόσο των υπηρεσιών όσο και της ίδιας της διοίκησης που αναζητά καθημερινά πυλώνες και στηρίγματα για να καλύψει τις ανάγκες της και να εκσυγχρονιστεί.

Σίγουρα ο επιχειρηματικός και ακαδημαϊκός κλάδος αποτελεί και τον στόχο μεταρρυθμίσεων καθώς όπως προαναφέραμε οι αδυναμίες του πάνω σε εφαρμοσμένες πολιτικές κινήτρων, σε οργανωτικό σχεδιασμό, σε λανθασμένη αξιοποίηση των Human Resources αλλά και στα σφάλματα ψηφιακής αξιοποίησης της τεχνολογίας και των δικτύων καινοτομίας, απαιτούν υψίστης ανάγκης προσπάθειες όχι μόνο από εξωτερικούς παράγοντες αλλά από το ίδιο του το εργατικό δυναμικό το οποίο σαφώς θα πρέπει να βρει το κίνητρο εκείνο, να αυξήσει την αποδοτικότητα και ενασχόληση του αλλά και να αποτελέσει ένα συμπαγές πλαίσιο για την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία αυτού με εξαγωγή παραγόμενης υπηρεσίας.

Έχοντας ήδη αναλύσει παραπάνω το θέμα μας κατανοήσει πλήρως σου κάθε πλαίσιο έρευνας και ανάλυσης θα καταλήξουμε στην αναφορά των βασικών συμπερασμάτων με βάση τα πρόσφατα δεδομένα και τον όγκο των πληροφοριών και την κριτική σκέψη που έχουμε ήδη διαμορφώσει. Στην περίπτωση της πανδημίας του κοροναϊού ή αλλιώς τις υγειονομικές από της κρίσης τα κοινωνικο-οικονομικά πλαίσια σε όλη την Ευρωπαϊκή αντίστοιχα κλίμακα του επιχειρηματικού οικοσυστήματος έχουν μεταβληθεί ενώ αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πόσοι όροι βιωσιμότητα και επιχειρηματικότητα ακόμα και τώρα τείνουν να έχουν και να περιλαμβάνουν ηγετικά στοιχεία σε υψηλό βαθμό εξαιτίας της καινοτόμας δραστηριότητας και παραγωγικότητας των αντίστοιχων υπηρεσιών που διενεργείται σε αδιάκοπη βάση. Οι δύο αυτές έννοιες όπως αναφέραμε αποτελούν βασικά εργαλεία για την μείωση όλων των περιφερειακών ανισοτήτων σε ακαδημαϊκό και όχι μόνο επίπεδο όπως άλλωστε αποδεικνύει και το εκάστοτε ΑΕΠ των κρατών μελών της Ευρώπης με βασική επιδίωξη την άντληση χρηματοδοτικών προγραμμάτων από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και την τεχνολογική και επιχειρηματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και των εκπαιδευομένων όπως επίσης και τη συμβολή στην

εξάλειψη και μείωση των ποσοστών ανεργίας. Η περιφερειακή ανάπτυξη κατά τα ελληνικά δεδομένα αποτελεί αναγκαίο προς αντιμετώπιση ζήτημα καθώς μόνο με τον τρόπο αυτό θα επέλθει η σωστή εκμετάλλευση των πρώτων υλών και των προϊόντων που εξάγονται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες για τη δημιουργία κερδοφορίας και την αύξηση της ίδιας της προστιθέμενης αξίας σε κάθε καινοτόμο πλαίσιο. Παρόλο που οι μεταβολές οι οποίες παρουσιάζονται στο επιχειρηματικό Ελληνικό οικοσύστημα αλλά και στο ευρωπαϊκό είναι αναρίθμητες συμπεριλαμβανομένων όλων των επιπτώσεων αλλά και των μειονεκτημάτων σε καθημερινή βάση τείνουν να βρίσκουν διέξοδο και αντικίνητρα με στόχο τη μετατροπή όλων αυτών των συνεπειών σε υψηλή ένταση έρευνας και ανάπτυξης για την υιοθέτηση νέων αξιών και τεχνολογιών στον κλάδο της επιχειρηματικότητας ενδυναμώνοντας έτσι και προσδίδοντας σταθερότητα και περιορισμένη αβεβαιότητα σε κάθε νέο εγχείρημα. Επιστρέφοντας πάλι ωστόσο στο κομμάτι της πανδημίας του κορονοϊού αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως όλο αυτό το χρονικό διάστημα πρόβαλε και δημιούργησε καινοτόμες λύσεις και πατέντες μέσα από τη συνεργασία του ανθρώπινου κεφαλαίου το οποίο όπως αναφέραμε είναι και το μαιευτήριο ιδεών για την αντίστοιχη δόμηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων που θα έχουν ως βάση τα πλαίσια της βιώσιμης και της περιφερειακής ανάπτυξης αποσκοπώντας σε βραχυπρόθεσμα οφέλη. Η επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και βιωσιμότητα θα αποτελούν αναπόσπαστα κομμάτια κάθε κρατικού περιφερειακού και επιχειρηματικού οικοσυστήματος.

Οι πολλαπλοί άξονες αλλά και τα θεωρητικά υπόβαθρα τα οποία είναι συνέχεια εφαρμόζονται στην πράξη μας δίνουν σε καθημερινή βάση ένα τεράστιο όγκο δεδομένων αλλά και πληροφοριών μέσα από τον οποίο εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα όπως αντίστοιχα στην προκειμένη περίπτωση.

Κατανοούμε πλήρως πως η έννοια της επιχειρηματικότητας ταυτίζεται και συμβαδίζει με την έννοια της παιδείας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τη διεύρυνση των επιχειρηματικών οριζόντων και την εφαρμογή των καινοτόμων υπηρεσιών τόσο στα πανεπιστημιακά και τεχνολογικά ιδρύματα όσο και στην καθημερινή ζωή των πολιτών οι οποίοι θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν στο έπακρο των δυνατοτήτων τους όλο αυτό το πλήθος πληροφοριών και εξωστρέφειας για τη δόμηση του δικού τους εγχειρήματος, εστιάζοντας με ενδιαφέρον και ζήλο στην δόμηση της δικής τους πρωτοβουλίας και του δικού τους επιχειρηματικού οικοσυστήματος το οποίο εν συνεχεία θα επιφέρει ανταγωνιστικά και επάξια οικονομικά και κοινωνικά οφέλη προς το κοινωνικό σύνολο και όχι μόνο.

Η Ελλάδα αλλά και τα κράτη μέλη της Ευρώπης όπως είδαμε έχουν ανάγκη την εύρεση νέων καινοτομιών μέσα από την επιχειρηματικότητα στο άμεσο μέλλον και έως το 2030 με στόχο τη βιωσιμότητα ενώ παράλληλα αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως θα πρέπει να υπάρξει εξοικείωση με το πλαίσιο του επιχειρείν ακόμα και σε εθελοντικά και εκπαιδευτικά στάδια προκειμένου η ίδια οικονομία να αποκτήσει σημασία μέσα από την ευαισθητοποίηση των νέων φιλόδοξων επιχειρηματιών. Η εξέλιξη των συστάδων και των θερμοκοιτίδων για τις νέες επιχειρήσεις οι οποίες δομούνται αποτελεί το κλειδί για την ανταγωνιστικότητα και τον θεμιτό ανταγωνισμό σε όλο το οικοσύστημα της καινοτομίας όπου σε συνδυασμό επίσης με τις θετικές εξωτερικότητες και τα σωστά και ορθολογικά φορολογικά και νομικά δεδομένα θα μπορέσουν να οικοδομήσουν τους πυλώνες εκείνους και να χαράξουν τις στρατηγικές που κρίνονται απαραίτητες για να δημιουργηθούν οι κατευθυντήριες γραμμές προς το μονοπάτι της βιώσιμης καινοτομίας και οικονομίας. Η έρευνά μας καθ'όλη τη διάρκεια της έδειξε πως τα κίνητρα και η εξωστρέφεια του εκπαιδευτικού και παραγωγικού πλαισίου μπορούν να εξαλείψουν κάθε είδους ανισότητα σε όλο το μήκος της ευρώπης και όχι μόνο, προκειμένου

να υπάρξει επιχειρηματική οικονομική και εκπαιδευτική ανάκαμψη το συντομότερο δυνατόν όπως άλλωστε αποτυπώθηκε και στα πορίσματα των επιστημόνων και προσώπων που αναφερθήκαμε στην προηγούμενη ενότητα.

Η γνώση του επιχειρηματικού Business Model από τις μικρές νεαρές ηλικίες και η γνώση άντλησης και εύρεσης χρηματοδοτικών πηγών και δικτύων τεχνογνωσίας αποτελεί έναν ανεξάρτητο και μοναδικό μοχλό ανάπτυξης που θα οδηγήσει το περιφερειακό οικοσύστημα προς την βιωσιμότητα σύμφωνα με τα πρότυπα του οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης επιφέροντας έτσι την τεράστια αλλαγή στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και τις επαρχίες της Ευρώπης με την δημιουργία νέων καινοτόμων ιδεών ιδίως στην πράσινη επιχειρηματικότητα που θα καθορίσουν και θα ισχυροποιήσουν το θεσμό της startup ως κάτι αξιολύγιο, μειώνοντας παράλληλα το ρίσκο την αβεβαιότητα και εξαλείφοντας την έννοια της αποτυχίας που μαστίζει το είδος αυτό από την αρχή της δημιουργίας του.

14. Βιβλιογραφία

- ❖ Adrian Ritz, Oliver Neumann Wouter Vandenabeele 2016, CHAPTER 30 Motivation in the Public Sector
- ❖ Agnieszka Widuto - May 2019 - EPRS | European Parliamentary Research Service Author: Members' Research Service PE 637.951
- ❖ Alexander Edwards 2015, Capital gains taxation and funding for start-ups, , Maximilian Todtenhaupt, Joseph Rotman School of Management, University of Toronto
- ❖ Boadway (2003), Public Economics and Startup Entrepreneurs, Queen's University Canada
- ❖ Christian Keuschnigga, Soren Bo Nielsenb (2000), Start-ups, venture capitalists, and the capital gains tax University of St. Gallen (IFF-HSG), CEPR and CESifo, Varnbuelstrasse 19, CH-9000 St. Gallen, Switzerland, Copenhagen Business School, EPRU, CEPR and CESifo, Solbjerg Plads, DK-2000 Frederiksberg, Denmark
- ❖ Daniel Gros 2012 the Europe 2020 Strategy Can it Maintain the EU's Competitiveness in the World Centre for European Policy Studies
- ❖ Diego Puga 1997 The rise and fall of regional inequalities Department of Economics, University of Toronto, 150 St. George Street, Toronto, M5S 3G7 Ont.,Canada

- ❖ Donald S. 2015, Academic Entrepreneurship, Time for a Rethink
- ❖ E. Mark Curtis and Ryan A. Decker 2018-003 Entrepreneurship and State Taxation
- ❖ Edwards, 2018 Capital gains taxation and funding for startups, School of Management, University of Toronto
- ❖ EUROPEAN COMMISSION, Directorate General for Employment, Social Enterprises and their Ecosystems, A European mapping report, updated country report Social Affairs and Inclusion Directorate E Unit E1
- ❖ F. Erixon 2010, The Europe 2020 Strategy: Time for Europe to Think Again, , page 29-37, The European Centre for International Political Economy
- ❖ Federal Reserve Board, Washington 2019 Finance and Economics Discussion Series Divisions of Research Statistics and Monetary
- ❖ Finance and Economics Discussion Series Divisions of Research & Statistics and Monetary, Federal Reserve Board, Washington, D.C.
- ❖ Garyfallos Arabatzis 2020 Fostering regional development in eastern Macedonia and Thrace, Greece, through road transport projects
Author links open overlay panel

- ❖ Gawel 2012, Entrepreneurship and sustainability, do they have anything in common, POZNAN UNIVERSITY OF ECONOMICS REVIEW Volume 12

- ❖ General for Employment, Social Affairs and Inclusion, A comparative overview of public administration characteristics and performance in the EU28 - Directorate “Support for developing better country knowledge on public administration and institutional capacity building

- ❖ Gerald Gabris, Gloria Simo First Published March 1995 Research Public Sector Motivation as an Independent Variable Affecting Career Decisions

- ❖ Girts Karnitis 2021 Sustainable growth of European economies and Baltic context Characteristics and modelling, Journal IS

- ❖ Helen Caraveli and Efthymios G. Tsionas, 2012 Economic Restructuring, Crises and the Regions: The Political Economy of Regional Inequalities in Greece GreeSE Paper No.61 Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe

- ❖ Hobza, Mourre, 2010, Quantifying the potential macroeconomic effects of the EU 2020 strategy stylised scenarios, European Economy, DG ECFIN, EC

- ❖ Hoedl (2011) - EU 2020 Strategy and European Recovery, Problems of Sustainable Development

- ❖ Ilias Grammatikopoulos Sotirios Koupidis (2013) Job motivation factors and performance incentives as efficient management tools: A study among mental health professionals
- ❖ Ioannides, Yannis M.; Petrakos, George 2000 Article Regional disparities in Greece: The performance of Crete, Peloponnese and Thessaly EIB Papers Provided in Cooperation with: European Investment Bank (EIB), Luxembourg
- ❖ James M. Poterba 1989 - VENTURE CAPITAL AND CAPITAL GAINS TAXATION Massachusetts Institute of Technology and NBER
- ❖ Jean-François Tremblay 2003 Public Economics and Startup Entrepreneurs, Robin Boadway, Queen's University, Queen's University and Industry Canada
- ❖ Josef 2004, Regional and Sectoral Economic Studies. AEEADE. Vol. 4-2 DECOMPOSITION OF GLOBAL AND EUROPEAN SOCIOECONOMIC INEQUALITIES WITH ATTENTION TO THEIR REGIONAL DIMENSIONS NOVOTNY
- ❖ Juan Antonio Duro, 2004 Departament d'Economia Aplicada Regional Income Inequalities in Europe: An Updated Measurement and Some Decomposition Results

- ❖ Juan Ignacio Pulido Fernández, Economies 2017, From Clusters to Smart Specialization: Tourism in Institution-Sensitive Regional Development Policies by Maximilian Benner, Institute of Geography, Heidelberg University, Heidelberg 69120, Germany
- ❖ Julian and Singhania 2017, The Role of Corporate Taxes in the Decline of the Startup Rate Neira, , Rish University of Exeter
- ❖ Kakouris, Zacharias, Liargovas 2016 Educating Potential Entrepreneurs Under the Perspective of EU 2020 Plan Business and Entrepreneurship
- ❖ Liargovas, Apostolopoulos, 2014 A new Europe 2020 strategy adopting an enhanced regional approach Pages 603-605
- ❖ Liargovas, Repousis 2015, Development Paths in the Knowledge Economy Innovation and Entrepreneurship in Greece Journal of the Knowledge Economy p. 1063–1077
- ❖ M. Bozhinova 2018 - Promotion of Innovative Entrepreneurship under Sustainable Development Academy of Economics Bulgaria
- ❖ M. Nyssens 2013 Social innovation, social economy & social enterprise, what can the european debate tell us

- ❖ M. Stanicova, 2010, Can the implementation of the Europe 2020 Strategy goals be efficient, The challenge for achieving social equality in the EU
- ❖ Maia Lordkipanidze 2002 Enhancing Entrepreneurship in Rural Tourism for Sustainable Regional Development The case of Söderslätt region, Sweden
- ❖ Małgorzata Volume 19 2016, Financial markets and the challenges of sustainable growth,
- ❖ MASLOW A. 1943, A theory of human motivation Rev, 50:370–396
- ❖ Nikolaos Dritsakis, First Published September 1, 2004, Tourism as a Long-Run Economic Growth Factor: An Empirical Investigation for Greece Using Causality Analysis, Research Article
- ❖ Nikos Benos Stelios Karagiannis (2007) CONVERGENCE AND ECONOMIC PERFORMANCE IN GREECE: EVIDENCE AT REGIONAL AND PREFECTURE LEVEL
- ❖ P. Martin, 1999 Public policies, regional inequalities and growth Graduate Institute of International Studies Geneva
- ❖ Paul Jensen University of Melbourne Robin Stonecash Australian Graduate School of Management Universities of New South Wales and Sydney, 2005, INCENTIVES AND THE EFFICIENCY OF PUBLIC SECTOR OUTSOURCING CONTRACTS

- ❖ Philippe Martin CERAS-ENPC 2007, Public policies, regional inequalities and growth Author links open overlay panel, Graduate Institute of International Studies (Geneva), and CEPR, 28 rue des Saints Pères, 75343 Paris Cedex France

- ❖ Pourya Darnihamedani & Joern Hendrich Block & Jolanda Hessels & Aram Simonyan (2003) Taxes, start-up costs, and innovative entrepreneurship. Innovation and Taxation at Start-up Firms SUSAN C. MORSE* and ERIC J. ALLEN

- ❖ Roberto Basile, Sergio de Nardis and Alessandro Girardi ISAE Rome September 2001 REGIONAL INEQUALITIES AND COHESION POLICIES IN THE EUROPEAN UNION

- ❖ Rocco Macchiavello, April 2008, Journal of Development Economics Volume 86, Issue 1, , Pages 201-213 Public sector motivation and development failures

- ❖ Roth 2010, the Key Role of Education in the Europe 2020 Strategy CEPS

- ❖ Rudra P. Pradhan Rudra P. Pradhan, 2020, The dynamics among entrepreneurship, innovation, and economic growth in the Euro zone countries, Bennett College of Business, University of Lynchburg, USA

- ❖ Simon Anderfuhren Biget , Frédéric Varone, 2010 Motivating Employees of the Public Sector: Does Public Service Motivation Matter

- ❖ Teresa Curristine, Zsuzsanna Lonti, Isabelle Joumard, 2007
Improving Public Sector Efficiency Challenges

- ❖ Tony Travers (2015) DEVOLVING FUNDING AND TAXATION
IN THE UK: A UNIQUE CHALLENGE

- ❖ V. Magnus University Genovaite, 2017 The European Union
possibilities to achieve targets of Europe 2020 and Paris agreement
climate policy Department of Environmental Sciences

- ❖ W. Martens, Volume 9 issue 2010, Europe 2020 and Beyond, Centre
for European Studies Brussels Belgium